СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CVI П'ЯТНИЦЯ, 4 ЧЕРВНЯ 1999 ЧИСЛО 23 VOL. CVI FRIDAY, JUNE 4, 1999 No. 23

Вибори посадника Києва: програв Л. Кучма

Олександер Омельченко, посадник Києва

На виборах київського голови, що відбулися минулої неділі, тріюмфально переміг нинішній посадник Олександер Омельченко – він зібрав 76,4 відсотка голосів, випередивши свого головного суперника Григорія Суркіса (16,5 відс. голосів). Сталося те, що й мало статися: переміг здоровий глузд і природний патріотизм киян. Шкода тільки, що до виборчих дільниць прийшла ледь половина дієздатних киян, але це не варто трактувати однозначно як збайдуження й аполітичність електорату, – три вихідні підряд, як завше, покликали багатьох на заміські городи.

Передвиборча кампанія, самі вибори, а надто їхні результати щедро коментуються політиками і пресою, і потрібен певний час, щоб спокійно їх осмислити. Однак деякі попередні висновки можна зробити уже тепер.

Поперше, Київ однозначно не повірив „новим українцям", себто нинішнім олігархам, і проголосував не за того, хто багато обіцяв, а за того, хто хоч щось та зробив – і тут перевага Омельченка виявилась конкретною, наочною, тому переконливою. До того ж можна тільки порадіти, що такі поняття, як патріотизм, честь, совість, навіть у наш скрутний час не завжди можна купити за гроші.

Подруге, за всі року незалежности України столиця не знала виборів брудніших і аморальніших, ніж минулі – це визнають усі. Тоді за основу брався принцип: будь-що і за будь-яку ціну потоптати найреальнішого суперника.

(Закінчення на стор. 26)

Парк „Україна" в Каліфорнії

В суботу, 15 травня 1999 року, в Гайварді, Каліфорнія, відбулася величава подія, на яку українська спільнота чекала від 1966 року. Цією подією було святкове відкриття і посвячення Парку „Україна" на посілості отця Агапія Гончаренка і його дружини Альбіни, серед мальовничих гір на побережжі Тихого океану.

Нелегко було українським діячам і організаціям діяспори добитися, щоб уряд Каліфорнії признавчив посілість першого українського іміґранта історичним заповідником штату. Але зусилля увінчались успіхом і сьогодні містечко Гайвард має Парк „Україна", зареєстрований числом 1025.

Заслуги отця Агапія Гончаренка

Д-р Ярослав Балан промовляє на святі

перед українцями і американцями подиву гідні і надзвичайно важливі для розвитку Каліфорнії, Аляски і всієї Америки. Пропам'ятна таблиця з бронзи, вмурована в кам'яний п'єдестал при вході до парку, сповіщає, що „Україна" – це місце посілости і поховання українського патріота, вигнанця, православного священика Агапія Гончаренка (1832-1916) та його дружини Альбіни. Гончаренко був першим національно свідомим українцем в Сполучених Штатах Америки. Він видавав перший американський часопис англійською, російською і українськими мовами – „Вісник Аляски", від 1868 до 1872 року. Написав перший інформативний підручник для мешканців Аляски. Переїхавши сюди з Сан-Франсіско в 1873 році, він продовжував писати політичні статті, які потайки пересилалися до царської Росії. Гончаренко був визначним науковцем, гуманітарним діячем і борцем за людські права. Таблиця споруджена штатовим відділом парків і розваг за співпрацею East Bay Park District і української спільноти Каліфорнії 15 травня 1999 року.

Отець Агапій Гончаренко народився в Києві в 1832 році. Ставши православним священиком по закінченні Київської семінарії, служив архидияконом при посольстві Російської імперії в Атенах. Тут почав писати протиросійські політичні статті, які публікував в Лондоні. В статтях описував несправедливості і знущання царського уряду над українцями в

(Закінчення на стор. 24)

О. Ткаченко претендує на посаду президента, "щоб дивитися чесно у вічі виборцям"

29 травня з'їзд СелПУ ухвалив постанову, якою висунув О.Ткаченка претендентом на кандидата у президенти України. Голова Верховної Ради України, заступник голови Селянської партії Олександер Ткаченко дав згоду кандидувати на президентських виборах 1999 р. У зверненні до з'їзду О.Ткаченко висловив переконання, що три кандидати – від Компартії України, Соцпартії України та СелПУ до вибо-

(Закінчення на стор. 6)

СУА обрав нову голову

Голова СУА І. Куровицька

В днях 28, 29, 30 і 31 травня в Чикаго відбулася XXV Конвенція Союзу Українок Америки, в якій взяли участь понад 250 делегаток з США та ряд гостей із громадського та політичного світу.

Поміж почесними гостями були голова СФУЖО Оксана Соколик, д-р Ярослава Шкіряк-Нижник з Києва, посол України у Швайцарії Ніна Ковальська, виконуюча обов'язки Генерального консула України в Чикаго Людмила Протасова, а також представники української громади в Чикаго.

На конвенції було вибрано голову Союзу Українок Америки на чергову каденцію. Нею стала Ірина Куровицька, її заступницями – Марія Томоруг, Софія Геврик, Мотря Воєвідка-Слоневська і Оксана Фаріон. Секретарем обрано Омелянію Рогожу, фінансовим референтом – Рому Лісович. Звідомлення про цю конвенцію та повний склад нової управи буде надруковано в наступних числах „Свободи".

Комісія підготовки конвенції під проводом Оленки Матвіїшин зробила все можливе, щоб конвенція пройшла організовано й цікаво: були прогулянки по українському Чикаго в неділю, 30 травня, та два спільні полуденки, з яких один був присвячений дітям, а другий – старшим громадянам. В суботу відбувся великий бенкет, а в чергові дні проходили сесії на важливі і цікаві теми. Було видано конвенційну книгу, а в часі конвенції відбулося ряд окремих виставок. Президент України Леонід Кучма надіслав привітання учасникам XXV Конвенції СУА.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Валютний ринок зберігає стабільність

Валютний ринок України у травні знаходився у збалансованому стані, повідомив голова Національного банку України Віктор Ющенко. Офіційний обмінний курс на сьогодні становить 3.9230 грн. за долар США. Девальвація національної валюти з початку року становить 14.5 відсотка, в тому числі після початку лібералізації валютного ринку – 4.42 відсотка. У квітні номінальна ревальвація складала 2.53 відсотка, реальна ревальвація - 0.28 відсотка, інфляція - 2.3 відсотка. За січень-квітень номінальна девальвація – 14.51 відсотка, реальна девальвація - 8.11 відсотка, інфляція - 5.9 відсотка. З початку року девальвація національних валют становила: у Югославії - 9.5, Румунії - 43.2 , Словаччині - 21, Польщі - 12.7 , Чехії - 18, Росії - 19.6, Білорусі - 131.8, Молдові - 35.5, Казахстані - 41.4 відсотка. Валютні резерви НБУ на сьогодні становлять 1 млрд. 012 млн. дол. США, з них 788 млн. дол. США – ліквідні резерви.

Відновлюються національні святині

29 травня Президент Кучма взяв участь у церемонії освячення і встановлення хреста на куполі відновленої церкви Івана Предтечі – складової частини Успенського собору Києво-Печерської Лаври. Хрест освятив Митрополит Київський Володимир (Московський патріярхат). На території Успенського собору в суботу також перепоховано останки тих, хто був похований тут у минулі сторіччя і чиї поховання були пошкоджені під час війни. Цього ж дня на західньому фронтоні фасаду Михайлівського золотоверхого собору було встановлено горельєф Св.Архангела Михаїла. Мідна фігура зображає архангела Михаїла як молодого воїна, що тримає в руках зброю.

Київ і Тбілісі стали побратимами

Між Києвом та столицею Грузії Тбілісі підписано угоду про встановлення дружніх побратимських зв'язків. Від імені Києва угоду підписав мер столиці Олександер Омельченко, від імені Тбілісі – мер міста Іване Зоделава. Угода передбачає розвиток торговельно-економічного, науково-технічного, гуманітарного співробітництва та створення сприятливих умов для ринкових відносин між Києвом та Тбілісі. Найближчим часом планується відкриття Торгових домів в Тбілісі та Києві. Відкриття грузинського торгово-культурного центру в Києві дасть можливість найближчим часом експортувати грузинське вино, мінеральні води "Боржомі", відкрити спеціялізовані магазини для їх продажу, а також ресторан грузинської кухні. Восени в Тбілісі плянується провести Дні Києва, а взимку в Києві – Дні Тбілісі.

Внутрішні війська України переходять на професійне комплектування

Війська Міністерства внутрішніх справ України почали поетапний перехід на професійне комплектування кадрів. На сьогодні охорону всіх п'яти атомних електростанцій, науково-дослідних інститутів і місць зберігання ядерних матеріалів здійснюють тільки професіонали, набрані на контрактній основі. Останній солдат строкової служби піде із внутрішніх військ до 2005 р. До кінця поточного року ВВ МВС будуть позбавлені функції охорони слідчих ізоляторів, але розширять повноваження з охорони громадського порядку і боротьби з організованою злочинністю.

Порушено карну справу проти міліціонерів

Порушенням карної справи проти чотирьох працівників міліції Автономної Республіки Крим завершилася сутичка з ними молодшого лейтенанта одеської міліції Сергія Найдича. Група працівників відділу боротьби з незаконним обігом наркотичних речовин, в тім і С.Найдич, брали участь у операції з викриття нового каналу пересилання в Одесу наркотиків. Зненацька на С.Найдича, що був у засідці, напала група сп'янілих молодих людей. Вони заламали йому руку, збили з ніг і почали вимагати у молодшого лейтенанта гроші. Однак він встиг вихопити пістолет і завдати поранень у живіт та ноги всім чотирьом зловмисникам. Нападниками виявилася група кримських правоохоронців, відряджених до Одеси на перевишкіл. Проведене службове розслідування визнало правомірним те, що С. Найдич застосував зброю.

За інформаціями УНІАН

Село в занепаді

Вибори Президента України відбудуться після того, як українське село завершить жнива. Ця обставина має вирішальне значення для оцінки виборцями нинішнього управління. Коли держава матиме вдосталь хліба, багато інших гріхів уряду можна буде вибачити. У попередні роки в Україні було зібрано відповідно 35,5 і 28 мільйонів тонн зерна. В нинішньому році плянують мати 35 мільйонів тонн. Але досягти цього рівня нелегко.

Цю машину сільський тракторист з якоїсь причини не довів до поля.

Фото **О. Костирка.**

Занепад сільського господарства, основи якого були підірвані ще в роки колективізації, став особливо гострим в останні роки комуністичного режиму. У 1990 році державні дотації в сільське господарство сягнули 20 відсотків союзного бюджету. Продуктивність праці села в Україні була в 4-5 разів нижчою, ніж в країнах Заходу, СССР імпортував щороку на 5 мільярдів долярів зерна, на 2,5 млрд. – тваринницької продукції. Розпад СССР ще більше загострив кризу.

Українські банки відмовились кредитувати безнадійне сільське виробництво. Якщо в 1990 році банківські кредити становили 40 відсотків коштів на селі, то в минулому році їх частка зменшилася до 2 відсотків. Загальний рівень збитковості сільського господарства України становить 23 відсотки, тваринництва – 50 відсотків. Село заборгувало кредиторам 12 млрд. гривень. Президент України і його уряд у свій спосіб намагаються відвернути катастрофу, врятувати ситуацію. Минулого літа було прощено і реструктуризовано борги села до бюджету і пенсійного фонду на 2,9 млрд. гривень. Майже на півтора мільярда гривень зменшено суму щорічних податків. В грудні минулого року на 5 років скасовано податок на додану вартість, щоб спрямувати кошти на придбання техніки. Нинішнього року загальна сума державної підтримки сільського господарства перевищить 6 млрд. гривень (на 2 млрд. більше, ніж торік). 50 млн. гривень уряд виділив тільки на ремонт техніки і придбання запасних частин. Через державний лізінговий фонд село отримає 1200 тракторів, 100 комбайнів, іншої техніки на 150 млн. гривень.

На жаль, переважна більшість цієї техніки опиниться в колективних господарствах, які попри зміну назв усе ж є особливо деморалізованими, нездатними подолати кризу.

Л. Х.

(За матеріялами газет „Сільські вісті", „Урядовий кур'єр", „День", "Нова доба" та ін.).

ТІЛЬКИ ФАКТ

У зв'язку з трагедією на шахті ім. Засядька Президент Клінтон скерував телеграму співчуття на адресу Леоніда Кучми. "Я глибоко засмучений звісткою про загибель шахтарів у Донецьку, це важкий тягар - втамувати горе тих, хто втратив своїх близьких," - пишеться зокрема в телеграмі.

◆

Міжнародний Валютний Фонд схвалив виплату Україні чергового траншу в розмірі 180 млн. дол. та позики у розмірі 366 млн. дол. В цьому році фонд передбачає скорочення виробництва в Україні ще на 3 відсотки.

◆

Протягом минулого року на підприємствах Луганщини від нещасних випадків загинули 4 тис. 250 чол., причому рівень смертности на приватних та малих підприємствах в 2.5 рази вище, ніж на державних. 183 тис. шахтарів мають професійні хвороби.

◆

За даними опиту громадської організації "Суспільна амнестія", участь у президентських виборах готові взяти 72.62 відсотка мешканців Івано-Франківської области.

◆

У зв'язку з відзначенням 185-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка Національний банк України викарбував пам'ятну медалю "Тарас Шевченко". Медалю діяметром, 60 мм та тиражем, 3000 штук виготовлено з латуні. Випущено також срібні монети до наступної Олімпіяди.

◆

27 травня почалася дружня візита до Одеси фреґату військово-морських сил Франції "Командан Дюкуєн". Передбачено зустрічі командира французького корабля капітана 2-го рангу Жана-Франсуа Сума з керівництвом, представниками органів міської влади. Від екіпажу фреґату "Командан Дюкуєн" було покладено квіти до могили Невідомого матроса. Мешканці та гості Одеси відвідали французький фреґат.

◆

На Івано-Франківщині готуються відзначити 800-річчя Галицько-Волинського князівства. З метою підготовки святкування 800-річчя князівства, яке було головним політичним центром на Півдні і Заході Руси, джерелом основних державотворчих процесів в Україні.

◆

Міжнародний видавничий концерн "Рідерз дайджест" став партнером українського журналу "Ґранд" і незабаром почне використовувати мережу поширення журналу для продажу своєї друкарської продукції в Україні. Вже цього літа на ринку України з'являться американські журнали і книги російською мовою. У перспективі очікується видання продукції українською мовою.

◆

Курси валют

100 дол. США	–	**392.30 грвн.**
100 нім. марка	–	**212.31 грвн.**
100 евро	–	**415.24 грвн.**
100 руб. Росія	–	**15.94 грвн.**

ТЕМА ТИЖНЯ

А чи на нашій землі?

Коли я прочитав у пресі про бандитський напад на Патріярха Київського і всієї Руси-України Філарета та людей, що його супроводжували, то перше, що прийшло мені на думку – це слова Тараса Шевченка: „На нашій, не своїй землі". На його ж, Патріярха, батьківщині, дика орда (інших слів я не знаходжу) напала на духовенство, віруючих при освяченні хреста під майбутню забудову катедрального храму!

Беручись за перо, я запитав себе: „Скільки разів ми повторюватимемо цю фразу нашого Пророка: „На нашій, не своїй землі"? Скільки і доки нас, українців, можна нищити, вбивати, катувати? Хіба ж не настав час омріяної у віках Незалежности України? Хіба ж не прийшла у нашу хату „своя правда, своя воля і правда святая"? Але де вона? Хто її приспав? Бо натомість живе лише безкарність, розгнузданість і свавілля. У вільній державі (яке святотатство!) – чи не найбільший поліційний апарат! В жодній европейській державі такого не знайдеш.

Ще свіжа в пам'яті кожного українця чорна сторінка, пов'язана з жорстоким побиттям серед білого дня жалобної процесії, котра супроводжувала до місця останнього спочинку Патріярха Київського і всієї Руси-України Володимира (Романюка). Ця сторінка нашої ганьби облетіла увесь етерний світ чорною ластівкою нашого національного сорому під страшним запитанням: „Що ми за народ?".

То хто ж ми такі? Знову „підніжки" чи „грязь Москви?". Нехай мені дасть хтось відповідь з державних мужів України, чи був хоч один злочинець покараний за чорний день 18 липня 1995 року? Чи зроблено хоча б один крок у напрямі розслідування, коли уночі перерізали горло відомому журналістові Володимирові Кательницькому, голові Крайового Братства Андрія Первозванного? Чому й досі не одержали ніякої відповіді з приводу загадкових смертей Митрополита Луцького і Волинського Івана (Бондарчука) та ігумена Юліяна Чуприни з Одещини? Хто пояснить смерть Вячеслава Чорновола? Хто дозволив Марковському, московському попикові в Україні, напередодні приїзду його Святости Філарета закликати народ до збройного нападу та розправи над віруючими українцями? Що ховається під його попівською рясою? Чи була не комуністичний квиток замість Святої Книги? Чи була не тверда настанова їхнього землячка, першого секретаря Комуністичної партії України Петра Симоненка до свого російського колеги-товариша Зюганова: чим гірше їм, тим краще нам? Настанова затримувати пенсії, робітникам зарплату, компроментувати усі патріотичні рухи, організації, провокувати і звалювати усі негаразди на демократів-патріотів, а невиплачені пенсії й зарплати використати на власну передвиборну кампанію? Чи є на Донеччині українська влада?

Хто нами править? Українською державою? „П'ята колона чи наш уряд, який українським назвати – означає взяти гріх на душу. Чи й ця вакханалія залишиться без кари і пояснень? Без суду й слідства? Чи й це ще раз підтвердить оте Шевченкове: „На нашій, не своїй землі"?

О Боже великий, як хочеться вірити, що це остання чорна сторінка в історії нашої Незалежности в кінці XX сторіччя. Дав би Господь Бог! Але сьогодні хочеться сказати й інше. Якщо це стало останньою сторінкою нашої національної трагедії і ганьби, то не можуть на позиції сторонніх глядачів стояти наш Президент і Уряд. Якщо вони наші. Українські!

Олег Чорногуз,
член Спілки письменників України, Київ

Конференція української проблематики в Ілинойському університеті

Комітет Української науково-дослідної програми при Ілинойському університеті повідомляє, що 18-та річна Конференція української проблематики відбудеться в осідку університету в Урбана-Шампейні від 14 до 19 червня цього року. Головною темою конференції буде „Між модернізмом і постмодернізмом: нові риси в розвитку української філософії, мистецтва і літератури". Нарадами конференції проводитиме програмова комісія, у склад якої входять такі вчені: проф. Ася Гумецька (Мишиґенський університет), д-р Лариса Онишкевич (Наукове Товариство ім. Шевченка), проф. Ярослав Розумний (Манітобський університет), проф. Богдан Рубчак (Ілинойський університет в Чикаґо) і проф. Дмитро Штогрин (Ілинойський університет в Урбані-Шампейні). На сесіях конференції прочитають доповіді дослідники вищеназваних дисциплін з Канади, Німеччини, США та України. Крім формальних сесій, відбудуться два літературні вечори поетів з України й діяспори, окремий вечір, присвячений 100-літтю від народження Олени Пчілки, та групові дискусії про політичну й економічну ситуацію в Україні і зв'язки України з західніми державами та діяспорою.

Зацікавлені в участі в нарадах конференції можуть звертатись до проф. Дмитра Штогрина, голови української науково-дослідної програми, на тел. **(217) 356-9195, або факс (217)356-7982.**

АМЕРИКА І СВІТ

У Бєларусі під час панічної втечі загинуло 53 особи

МІНСЬК, Бєларусь. – Минулої неділі, 30 травня, тут, на площі перед Палацом спорту, відбувався концерт, в якому взяло участь кілька тисяч молоді. Раптова дощова буря і град спонукали учасників, з яких деякі були під впливом алькоголю, шукати захисту у проході до поблизької станції підземної залізниці. Та панічна втеча до схоронища перед бурею стала причиною загибелі 50 підлітків, у тому 42 юначок і трьох поліцаїв. Є також понад 150 поранених, з яких 78 опинилося в лікарнях – заявив Володимир Ярмошин, голова міської ради Мінська. Президент А. Лукашенко висловив співчуття рідним і приятелям загиблих і проголосив дводенну жалобу в цілій країні.

Син Хрущова хоче стати американцем

СІЕТЛ, Ваш., – Син Нікіти Хрущова робить заходи, щоб стати американським громадянином. Дан Данілов, його іміграційний адвокат, заявив у Сіетлі, що Сєргей Хрущов, якому тепер 63 роки, та його дружина Валентина Ґоленко мають 23 червня здавати громадянський іспит у головній кватирі регіонального бюра Служби іміграції і натуралізації у Ст. Албансі, Вермонт. Сам С. Хрущов зі свого дому в Ровд Айленд ось як прокоментував це своє рішення: „Я про це думав і мав свободу зробити це рішення". С. Хрущов приїхав до США в 1991 році, за фахом він ракетний інженер і комп'ютерний спеціяліст, який колись очолював Совєтське бюро ракетних проєктів. Тепер він є старшим науковцем-дослідником і викладачем у Бравнському університеті.

Президентом Німеччини став соціял-демократ

БЕРЛІН. – У неділю, 23 травня, Йоганес Рау, поміркований соціял-демократ, став восьмим з черги післявоєнним президентом Німеччини. Становище президента в основному є церемоніяльною позицією. Й. Рау, котрому тепер 68 років, був обраний за другим разом Федеральною конференцією, котра складається з 1,338 членів, представників з парляменту та реґіональних асамблей із 16 німецьких земель. Він приходить на місце Романа Герцоґа, консервативного члена опозиційної Християнсько-Демократичної партії, та почне урядувати від 1 липня.

Зупинити доставу нафти до Югославії не вдається

ВАШІНҐТОН. – Один зі заходів Уряду Президента Била Клінтона та Організації Північно-Атлантійського Договору (НАТО) у кампанії проти югославського президента Слободана Мілошевіча– це спроба зупинити доставу нафти і заморозити його валютні конта. Одначе, згідно з твердженнями офіційних чинників США і НАТО, ця кампанія виявляється не надто успішною, бо баржі, наповнені нафтою з Росії в портах України пливуть Чорним морем до гирла Дунаю, а тоді через Болгарію і Румунію до Югославії. Розраховується С. Мілошевіч за ті послуги грішми, раніше захованими у банках Кипру. Виявляється, що в цей спосіб Югославія отримує достатню кількість нафти, щоб чинною була сербська військова машинерія. Командир НАТО ген. Веслі Кларк стривожений цими діями і вимагає, щоб цьому якось протидіяти. Уряд Президента Б. Клінтона і НАТО намагаються цьому зарадити, але не мають надто великих успіхів. Болгарія і Румунія не спішать зупиняти згадані баржі, бо Дунай є міжнародною лінією транспортації, тому офіційні чинники США і НАТО вирішили, що найбільшою перепоною у їхніх намаганнях є Україна – джерело транспорту нафти.

Астронавти працюють на Міжнародній космічній станції

КЕЙП КАНЕВЕРАЛ, Фла. – Залога космічної ракети „Дисковері", запущеної у простір минулого тижня, в неділю вечором розпочала свою працю на Міжнародній космічній станції. Серед конечних направ – поладнання радіо, зміна ушкоджених батерій та встановлення звукових фільтрів на надто голосні вентилятори. Двоє астронавтів зі семичленної залоги „Дисковері" відразу почали направляти радіосистему в американського виробництва модулі „Єдність", замінюючи дві електронічні коробки, котрі знову уможливлять Крайовому управлінню аеронавтики і дослідження космосу (НАСА) контролювати всі системи названої модулі. Радіосиґнали з неї були втрачені в квітні, всього чотири місяці після запущення модулі в космос. У той сам час астронавти, полковник- росіянин Валерій Токарєв і канадка Джулі Паєт відкрили долівку контрольної модулі російського виробництва „Заря", щоб дістатися до батерій, котрі вже місяцями не заряджувались як слід. Кожна із шести батерій має три електронічні лічильники й кожний треба було змінити. Астронавти мають до четверга, 3 червня, закінчити всі поладнання та переладувати привезене обладнання, півтори тонни знаряддя, комп'ютери, запасні частини, воду і одяг.

Віліям Пері відвідує Північну Корею

ПЙОНҐЯНҐ, Північна Корея. – До столиці Північної Кореї прибув колишній секретар Департаменту оборони Віліям Пері, котрого завданням є переговорити, як найкраще здійснити намагання Уряду Президента Била Клінтона, щоб вивести цю країну з її ізоляції. В. Пері – найвищий стажем представник Америки, який відвідує цю країну від часу Корейської війни. Від імені Президента Б. Клінтона він має запропонувати поступове знесення 50-річних санкцій – в заміну за деякі важливі поступки зі сторони Північної Кореї, включно з обіцянкою припинити їхню програму виробництва ракет далекого засягу. Хоч Північна Корея його відвідини вшанувала бенкетом, найвищими представниками уряду були тільки заступники міністрів.

СВОБОДА
Пам'ятай про Україну!
Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054
and additional mailing offices.
Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу
$40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Дорога вверх, встелена райдужними обіцянками

Настало останнє літо нинішнього Президента України. Велике число претендентів на цю посаду вже готується до дня, який стане для них вирішальним. Очевидно, що проти Леоніда Кучми буде виставлено усі негаразди, яких зазнали люди в очікуванні кращого прийдешнього дня. Тим часом на батьківщині Президента, в Новгород-Сіверському і Семенівському районах Чернігівщини, людям старшого віку виплатили пенсії за січень. Сільським пенсіонерам інших районів дали по 60 відсотків пенсій за вересень минулого року. „З голоду не вмираємо, але сама картопля набридла, хліба хочеться", – сказала репортерові газети „День" сільська бабуня Олена Митрофанівна. Про цукор вона й не мріє. Не тільки Президент, а й уряд України намагається зобразити бурхливу діяльність на соціяльній ниві, безперервно впроваджує усе нові нормативи, які ніби мають нормалізувати життя громадян. 25 березня ц. р., наприклад, банкам дозволено виплачувати із заощаджень померлого його нащадкам 150 гривень (37,5 доляра) на похорон. Банкам дозволено виплатити людям, які досягли 80 літ, по 48 гривень компенсації за втрачені через інфляцію їхні заощадження.

На 9 травня, коли Україна відзначала День Перемоги, обіцяно кожному учасникові війни виплатити по 20 гривень (5 олярів). Здавалося б, треба лише радіти таким благодіянням і готуватися віддати голоси за претендентів з числа нинішніх управителів, зокрема за Леоніда Кучму. Тим часом життя підказує інші рішення... Гроші на похорони не виплачуються, тому що за 1997–1998 року Ощадний банк дістав з державного бюджету тільки 35 відсотків необхідних для цього фондів. 79-літні люди, не діставши інфляційної компенсації, спершу засмутилися від того, що їх обійшли в постанові, віддавши перевагу 80-літнім, а потім заспокоїлися, бо все одно нікому не платять. А як з померлими? У Києві серед ночі міліція затримала чоловіка з підозрілим клунком на велосипеді. Виявилось, що він віз на цвинтар покійну тещу, щоб поховати її потайки, бо не мав грошей на похоронні послуги.

Постановою уряду від 22 лютого ц. р. передбачено 6-місячну виплату допомоги незаможним сім'ям, які не мають працюючих членів при середньомісячному доході 41 гривня (10 дол́ярів) на кожного члена сім'ї. Щоб отримати таку допомогу (розмір її у пресі не подається), треба додати до заяви ряд довідок про майновий стан сім'ї (кожна коштує гроші), пройти обстеження рівня життя.Президент дозволив людям повертати борги за газ, електрику, інші комунальні послуги в рахунок затриманих державою пенсій і платень. Тепер держава, яка стала боржником компанії, має нагоду не виплачувати населенню заборговані гроші.

Уряд „подбав" і про тих, хто має поїхати в службове відрядження. На час поїздки такому працівникові можна виплачувати по 6 гривень (1,5 доляра) добових. З голоду не помре, але й ситим не буде. А скільки ще з'явиться постанов, ніби спрямованих на полагодження непевного, химерного життя в нинішній Україні? Можна передбачити, що населення на наступних виборах голосуватиме за того, хто спроможеться на особливо райдужні обіцянки. Кожному так хочеться повірити у краще життя... Не хочеться думати, що при тотально хворій економіці такі обіцянки теж залишаться порожнім звуком. Ніколи думати, бо вибори вже ось-ось...

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про стрільця, що добре вціляє

Невідомо мені, коли і чому нашого широко знаного громадянина і постійного дописувача до „Свободи" д-ра Романа Барановського назвали у Пласті „Стрільцем". Не маю тепер відваги питатися, чому такий псевдонім він отримав, бо після недавнього зауваження П. Петриги у нашому тижневику, відносно назв, що їх вживають „Лісові Чорти", автор допису може ще і на нашого д-ра Барановського накинутися, бо й назва „Стрілець" може видаватися чудернацькою для поважної віком людини.

Але як назвали – так назвали. Для нас усіх, хто знає Р. Барановського довгі роки із активної праці в Пласті та в українському громадсько-політичному житті, він вже таки залишиться „Стрільцем" – найперше тому, що добрим словом і ділом завжди влучає у вибрану ціль. Отже, це псевдо найкраще відповідає його носієві.

При тому наш „Стрілець" має знамените почуття гумору та знає, коли і як його ужити, а ціла громада, не лише на „Союзівці", біля якої він вже довгі роки з дружиною Стефанією проживає, але і в Нью-Йорку, де він часто появляється, нетерпляче чекає, щоб він усіх розвеселив своїми дотепними поезіями, що їх творить із різних оказій. Я вже довгі роки зберігаю ті призначені для мене віршики, і часом мені не хочеться вірити, що таку легкість пера та гумору має людина, яка 12 червня буде відзначати 94 роки свого життя. Здається, немов Р. Барановський ніколи не спочиває і для нього немає поняття „емеритури" чи старечого спокою.

Коли ми чотири роки тому святочно і громадськи відзначили його 90-річчя, одна із численних учасників того ювілею, Уляна Любович, говорила, що ми не відзначуємо 90 років життя Р. Барановського, а „тільки три рази по 30". Сьогодні можна зі справжнім переконанням додати, що святкуємо знову „три рази по 30" тільки з додатком чотирьох, бо ж у житті „Стрільця" нічого не змінилося у тих роках, і він такий же, як був. Він далі пише жваві статті із актуальними заввагами про політичні проблеми України, якими цілить до теми, далі, як досі, укладає дотепні вірші при кожній оказії та їх виголошує, далі цікавиться усіма подіями у світі і дописує не лише до „Свободи", але і до „Листів до приятелів", до „Пластового Шляху". А я далі з приємністю чекаю, коли в редакцію задзвонить „Стрілець" та при нагоді поважної розмови таки вцілить якусь дотепну заввагу.

Якось у моїх безконечних пластових архівах відкрила я недавно дуже стару світлину, ще тих часів, коли навіть я ще була малою дівчинкою і на забави мені не дозволено було ходити. Але світлина з цієї забави у 1923 році якось в мене збереглася. Це була костюмова забава „Лісових Чортів", що була традиційною та дуже популярною. На ній я легко розпізнала Романа Чупринку і нашого „урodинника", перебраного в індіянина. Може, саме це перебрання спричинилося до його псевдо, бо вже там у нього на плечах – лук і стріли?

Отож хочеться йому тепер побажати, щоб дальше стріляв дотепними віршами та статтями, як це вже робить... років. А що я не вмію писати віршів, то використаю для побажань його власні слова:

Це, кажуть, час життя осінній,
Мовляв, це роблять вже роки,
На це є погляд теж відмінний,
Коли ми духом дальше юнаки.
Тому приносим Тобі в хату
Китицю щирих побажань,
Нову річницю розпочату
Внести на шлях нових надбань.
Сміхом і радістю кріпися,
Бо сміх – це фраза не пуста,
На світ з надією дивися
І жий нам більш ніж років ста...

О-Ка

УВАГА! „Свобода" просить надсилати матеріяли до Альманаху УНСоюзу на 2000 рік

Вже зовсім близько визначний поріг у житті людства — великий ювілей християнської ери. Саме це зумовить тематику наступного нашого Альманаху. Очевидно, що до провідних належатимуть теми досягнень світової цивілізації, в тому числі й українського народу, в галузі матеріяльної і духовної культури, а також проблеми, з якими людство дотепер не дало собі ради і які чекатимуть свого розв'язання в наступному тисячоріччі.

Сподіваємося одержати також узагальнюючі матеріяли з історії західньої української діяспори, зокрема про активну багатогранну працю повоєнної хвилі нашої еміграції, якій тепер сповнюється пів сторіччя.

2000-ий рік буде роком багатьох менших ювілеїв, значних дат, що стосуються політичного і загальнокультурного життя. Ось, для прикладу, дві з них: 14 липня 1900 року студентське віче у Львові проголосило метою молоді боротьбу за державну самостійність України; у тому ж 1900 році в Харкові було створено Революційну Українську Партію — першу політичну партію самостійно-державницького напряму.

За пера (тобто за комп'ютери), шановні автори! Матеріяли просимо надсилати на адресу „Свободи" з позначкою: „Для Альманаху-2000".

Редакція „Свободи"

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ

Чи ви вже розрахувалися за "Альманах-1999"?

Якщо ні, то вишліть 12 дол. сьогодні. Слід пам'ятати, що "Альманах" не є безплатним дарунком УНСоюзу, а лише акцією поширення українського слова серед наших читачів.

ГІСТЬ РЕДАКЦІЇ

Хто приїде на срібний ювілей „Євшана”?

Б. Садовський із „Співаником” батька і компактним диском своїх творів.

Аж роїться в цьому році від ...літь і ювілеїв, а наш товариш по перу хвилюється, що ніяк не можна називати 25-літь і 50-літь називати постійно ювілеями, бо ювілеями є лише 100-ліття.

А все ж коли до нас до редакції заходить ще один організатор „ювілею” – тим разом хору „Євшан” – Борис Садовський, ми з цікавістю слухаємо про його пляни, а зокрема, що 25-річчя від заснування хору „Євшан” він присвятив пам'яті двох молодих активних хористок, що надто скоро пішли співати Богові.

– Подайте трохи інформацій з історії ансамблю, бо це вже, здається, усі „старі діяспорники” призабули, а четверта хвиля мало про вас знає.

Б. Садовський розкладає на столі ряд прилог, збірник пісень свого батька Євгена Садовського і видану недавно довгограючу платівку – і це все з постійним усміхом на веселому обличчі.

– Два роки тому у мене зродилася думка відзначити ювілей ансамблю „Євшан”, що на початку мав назву „Євшан-зілля” і складався з молодих дівчат – ентузіясток рідної пісні та її поширення в діяспорі. Батько був відомим як композитор і диригент славного чоловічого хору „Дніпро” в Клівленді, що мав величезні успіхи спершу як чоловічий хор, а відтак як мішаний, та ще із малою оркестрою. Чи пам'ятаєте, що батько в 1997 році отримав на всеукраїнському конкурсі в Києві нагороду за відому вам, певно, пісню „Вставай, Україно”?

– Так, про вашого батька знаємо усі, але як сталося, що ви потрапили в його суперники і самі зорганізували „свій” хор?

– Я почав організувати „Євшан-зілля” разом із адміністратором Орестом Василюком на початку 1972 року. Ідея такого дівочого ансамблю скоро прийнялася, ми стали набирати учасниць і вправляти, незважаючи на те, що членки ансамблю жили у різних містах США, і скоро вже мали 70 учасниць. А відтак вже, як дійшли до відповідного рівня, розпочали постійні поїздки з концертами до різних міст, де жили більші українські громади.

– Що спонукало вас тепер кинутися у вир підготувань до ювілею?

– Частинно, може, сумний збіг обставин, що недавно померли дві із найактивніших членок хору – Оксана Ференц, що була головою нашої так званої ради директорів, і Рома Ляшевич. Я вирішив, що нам, членам мистецької спільноти, якою був ансамбль „Євшан”, час зустрітися знову, а при цьому згадати спільно дві зірочки-ентузіястки „Євшана”, що так передчасно від нас відійшли.

– В „Свободі” вже було оголошення на цю зустріч – вона припадає на 18–20 червня і буде на Союзівці.

– Це самозрозуміло, бо одночасно хочемо прилучитися до відродження Союзівки. Та ж там таки почалася спільна праця ансамблю „Євшан”, і тепер хочемо, щоб все було так, як колись. Я утворив цілий комітет і ми працюємо повною парою. На вихідні дні при кінці травня була проба на Союзівці...

– Згадуєте „пробу” – значить, буде концерт?

– Пляную в часі ювілейної зустрічі не лише товариські імпрези, бенкет, забаву та інші несподіванки, але також великий концерт. Будемо співати батькові композиції, мої, а крім того, безсмертні „Мої ясени” та інше. В неділю, 20 червня, будемо співати до Служби Божої в місцевій церковці. А далі ще побачимо.

Концертом буду диригувати я, провадитиме програмою колишній адміністратор Орест Василюк, буде приграватн оркестра М. Козюпи, що „колись” нам грала, і виступлять танцюристи з групи „Київ”.

Все разом буде згадкою минулого і щирим спомином про наші дві „зіроньки”, що вже не можуть бути з нами...

Ольга Кузьмович
Фото автора

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи”

УКРАЇНСТВО СВІТУ МАЄ БУТИ ЄДИНИМ

В калейдоскопі подій в Україні особливу увагу громадськости привернули збори Української Всесвітньої Координаційної Ради (УВКР). І це зрозуміло: адже нашого цвіту по всьому світу. Фундаментальна, добре ілюстрована книга відомого книговидавця з Австралії Петра Кардаша “Українці в світі” називає такі цифри: нині осередки української громади є в 50 країнах; західня діяспора нараховує понад 5 мільйонів наших співвітчизників, східня – близько 7 мільйонів. Очевидно, що це дуже приблизні і занижені дані. За деякими джерелами (московська газета “Известия”) тільки в Російській Федерації проживає близько 20 мільйонів людей українського походження, тільки Москва налічує близько мільйона українців.

Коли радянська імперія, що трималася на насильстві і жорстокому терорі, розвалилась і Україна стала незалежною державою, з усією гостротою постало питання єднання всього світового українства. З цією метою і була створена Українська Всесвітня Координаційна Рада. Нинішній її склад, обраний на II Всесвітньому форумі українців, нараховує 45 осіб: по 15 від України, західньої та східньої діяспор. Її мета – координувати зусилля українців світу до єдности, розв'язання назрілих проблем світового українства, реальна і ефективна підтримка незалежної Української держави, утвердження її авторитету у світі.

На нинішні збори прибули члени УВКР – представники з 19 країн та 49 українських журналістів з 15 країн на семінар, що проходив водночас. Члени Ради зустрілися з Президентом України Леонідом Кучмою, відбулася конструктивна розмова про нагальні проблеми, якими переймаються українці як в Україні, так і на зарубіжжі. Серед досить довгої низки проблем, які потребують свого невідкладного вирішення, називалися: єднання українства світу з різною історичною долею в єдину українську націю через поглиблення економічних, політичних, культурно-освітніх, наукових, особистісних контактів; практичне втілення в життя 10-статті Конституції України про державну мову, безумовне запровадження її як об'єднуючого суспільного фактора в усіх державних інституціях, активне протегування через економічні важелі україномовним засобам масової інформації та українському книговиданню; вироблення і послідовне проведення державницької ідеології й політики в усіх сферах суспільного життя; забезпечення національної безпеки України, зокрема – інформаційного суверенітету; здійснення стратегічного курсу на зближення України з европейськими та евроатлантичними структурами, зокрема з оборонним союзом НАТО як важливим чинником гарантії територіальної цілісности й незалежности нашої держави; всебічна підтримка Українською державою української діяспори: освітня, культурна, інформаційна, спортивна тощо; великого значення тут має організація пільгового навчання в Україні молоді із зарубіжжя, створення літніх і зимових оздоровчих таборів для української молоді з інших країн, проведення спільних молодіжних культурницько-мистецьких та спортивних заходів.

Це лише найзагальніші вузлові питання, які були в центрі дискусій та обговорень, і ними, звісно ж, не вичерпується проблематика зборів УВКР. Навіть льокальні, на перший погляд, проблеми при ближчому і уважному розгляді набирали значної ваги. Учасники зборів, наприклад, звернули увагу на необхідність вилучення з понятійного апарату офіційних владних структур (апаратів президента, уряду, парляменту) поняття “народ України” і заміна його конституційною нормою “український народ”. Нібито звичайна термінологія, але вона має принципове значення для державної ідеології та, зрештою, і для національної безпеки, оскільки вираз “народ України” розмиває національний тип держави.

Загалом збори УВКР зосередили увагу на найгостріших проблемах світового українства, та чи не найбільше уваги приділили сьогоденню нашої держави. Кожен свідомий громадянин України хоче бачити її міцною, авторитетною, квітучою і щасливою. Цього можна досягти швидше і надійніше, якщо світове українство буде єдиним.

Віталій Карпенко
політичний оглядач “Свободи”

США та Канада спостерігатимуть за виборами в Україні

США та Канада мають намір сприяти Україні у проведенні вільних і чесних президентських виборів восени цього року. Про це заявили на спільній прес-конференції з представниками міжнародних організацій посол США в Україні Стівен Пайфер та посол Канади Дерек Фрейзер. Посли наголосили на великому значенні чесних виборів для зміцнення демократії в Україні. Кілька міжнародних неурядових організацій вже проводять навчання українських журналістів та засобів масової інформації з питань висвітлення виборчого процесу. Це, зокрема, Freedom House, Internews-Ukraine, IREX Pro Media. Д.Фрейзер сказав, що Канада готова надавати Україні кошти для підтримки недержавних громадських організацій, які сприятимуть проведенню демократичних виборів.

Макар Дуда

Голос виборця

Якщо хочеш в депутати,
Слід тобі запам'ятати, –
Якщо нам не даси ковбаси, –
Не дамо й тобі свої ми голоси.
Не надійся, й не проси!
І додам ще наостанку
Відповідну обіцянку, –
Коли буду з кобасою,
Рідну мову я засвою.
Коли хоч, заговорю
Навіть мовою ТУРЮ,
Що на острові ДУРЮ.

•

Програма Лівих

Симоненко – відчайдуха,
Поспішає, що є духу
В комунізм без пересадки
На коні, що скаче задки.
(Правду кажуть про такого:
Хай паня шляхом своїм,
Скатертиною дорога
І... КаПееСеС із ним!)

ДО ПРОБЛЕМИ СОЦІОЛОГІЇ ПЕРЕДВИБОРНОЇ КАМПАНІЇ

Ідеальний президент: різні опитування – різні результати

В одній з останніх рубрик „Україна за тиждень" („Свобода" з 14 травня, ч. 20) йшлося про опитування громадської думки в Україні, здійснене фірмою „Социс-Гелап" і Фондом „Демократичні ініціятиви". Воно виявило, що на той час за рівнем популярности серед виборців голова Прогресивної соціялістичної партії Наталія Вітренко випередила Президента Кучму. Третім, помітно відстаючи, йде Олександер Мороз. Інші опитування населення за останній час показують, що народ нібито найчастіше називає ім'я Леоніда Кучми у зв'язку з новими виборами найвищий державний пост. Чи так це?

Тим часом газета „Вечірній Київ" вдалася до власного опитування, застосувавши для цього солідну анкету, випрацювану Інститутом регіональних досліджень Національної Академії Наук України, за участи Папської Академії Суспільних Наук.

Це дало зовсім інші результати і, між іншим, досить точно виявило психологічну особливість сучасних українців: упродовж віків не маючи змоги культивувати повагу до самих себе, силою історичних обставин примушені схилятися перед панівними націями та чужими культурами, українці ще й сьогодні найкращі приклади та взірці шукають десь далеко, поза кордонами. Ось відповіді анкети, на кого має бути подібним новообраний Президент України: найбільше симпатій здобули Шарль де Ґоль (103 прибічники) та Авґусто Піночет (35). На третьому місці Михайло Грушевський (25). Наші ж рідні провідники національновизвольної боротьби — Павло Скоропадський, Симон Петлюра та Степан Бандера знайшли лише по одному прихильнику. До списку президентських взірців жіночої статі (Марґарет Татчер, Матір Тереза, Індіра Ганді, Леся Українка та Олена Теліга) респонденти самі дописали Славу Стецько (5 голосів) і по 1 голосу достали Ніна Матвієнко, Олька Колінько і Тетяна Кисельова. Однак жіноча категорія значно поступається чоловічій – 9 з 10 опитаних – за чоловіків-президентів.

Щодо з'ясування найавторитетніших потенційних кандидатів на пост Президента України, то на першому місці Віктор Ющенко (57), потім Євген Марчук (39), Генадій Удовенко (34), Іван Білас (21) та Григорій Омельченко (18). На підтримку Леоніда Кучми подано тільки три голоси і він не набрав навіть 5 відсотків прихильників..

Список небажаних кандидатів довгий і до нього входять не лише представники лівих: Петро Симоненко – 179 противників, Олександер Ткаченко – 154, Наталя Вітренко – 110, Леонід Кучма – 85, Павло Лазаренко – 62, Олександер Мороз – 28, Євген Марчук – 18. Абсолютним чемпіоном за кількістю набраних голосів "проти" став лідер комуністів Петро Симоненко.

О. Ткаченко...

(Закінчення зі стор. 1)

рів "знайдуть спільну мову". Він сказав, що ліві "повинні об'єднатися і не припуститися жодного непродуманого слова на адресу один одного". Своє власне рішення голова парляменту пояснив прагненням "дивитись чесно у вічі виборцям", мовляв, він "не має права залишати парлямент на поталу" після заяви Президента Кучми про намір розпустити його після того, як його переоберуть на другий термін. На думку О. Ткаченка, в нинішній виборчій кампанії буде введено "найтяжчу артилерію компромату". Напевно, маючи на увазі своє минуле, голова ВР закликав учасників виборів від лівого блоку "бути вищими за це". За його словами, "меншість", що виступає проти об'єднання лівих, зокрема навколо Національної програми відродження України, "маючи незаконні матеріяльні, фінансові ресурси, доступ до преси, робитиме все, щоб не дати об'єднатися навколо цієї програми".

Голова СелПУ Сергій Довгань висловив переконання, що єдиним кандидатом від лівих сил має бути людина, яка "в змозі провадити курс" на відродження української економіки та духовности. Він підкреслив, що саме таким кандидатом і є О.Ткаченко, який іде на вибори з готовою програмою своєї діяльности – Національною програмою відродження України.

Президент Кучма вважає, що висунення Ткаченка не позначиться на взаєминах між виконавчою і законодавчою владою, мовляв, "чим більше кандидатів у президенти, тим краще – нехай народ побачить всіх своїх героїв". Відповідаючи на запитання, чи дійсно він має намір розпустити парлямент, Кучма сказав, що запропонує "щоб цей парлямент почав працювати і не лінувався, як він весь час робить". За словами Президента України, "всі позитивні пропозиції ВР блькоує, а народ не може дивитися на такий "безлад" в державі, не може на таке дивитися і Президент". У відповідь на питання, чи стане О.Ткаченко фігурою, навколо якої об'єднаються "ліві", Л.Кучма сказав, що "не відносить себе до цього табору, і ліві мають право вирішувати, навколо якої фігури вони об'єднаються". Прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко повідомив, що напередодні мав розмову з О.Ткаченком, і той сказав, що не кандидуватиме на посаду президента.

О. Ткаченко сказав, що вважає за доцільне провести аналізу того, як дотримуються норм Конституції вищі посадові особи та ґарант Конституції – Президент. Він висловив переконання, що кожен громадянин, подивившись на листівочку з результатами такої аналізи, "зробить свій правильний вибір". О.Ткаченко також висловився за те, щоб проаналізувати ефективність роботи парляменту та інших гілок влади. Зокрема він запропонував брати до уваги, "які доленосні документи" прийняла ВР за майже 1.5 року своєї роботи і "наскільки позитивно вони впливають на долю народу".

(За інформацією УНІАН)

ЗА МАТЕРІЯЛАМИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

Китайське шпигунство в США

Останнім часом Америка ніяк не може обтрястися з різних скандалів, які настирливо переслідують її Президента та керівництво . Ще добре в пам'яті громадськости не затерлися сліди афери Моніки Левінської і справи оскарження Президента Била Клінтона, як країною сколихнув новий скандал – про здатність чужої країни викрасти таємниці ядерних дослідів з державних лябораторій зброї. Дотеперішні поголоски, натяки та мнимі закиди, що Китай впродовж 20 років, різними способами, викрадав і дальше викрадає таємні дані ядерних дослідів у державних лябораторіях зброї, минулого тижня стали реальністю, коли окрема Комісія Палати Репрезентантів під головуванням Кристофера Кокса, республіканського конґресмена з Каліфорнії, котрої завданням було прослідити цю справу, передала Конґресові свій докладний звіт.

У своєму звіті Спеціяльна комісія для справ американської державної безпеки і військово-комерційних взаємин з Китайською Народною Республікою стверджує цілий ряд недотягнень, котрі й були тими факторами, що уможливили китайським таємним агентам здобути різного роду інформації про висліди найновіших дослідів у американських лябораторіях ядерної зброї. Крім того, згадана комісія, звітуючи, остерігає, що Китай використовує викрадені таємниці у виробництві своєї модерної та більш мобільної ядерної зброї, котра може стати загрозою американському військові та його союзникам в Азії та країнах Тихого океану. В основному звіт комісії підкреслює два тісно між собою пов'язані фактори: китайської ненаситности щодо американської військової технології, та поблажливости Вашінґтону, коли йдеться про експортування чутливої технології та охорони таємниць в державних лябораторіях зброї. Крім того, у звіті скритиковано існуючий брак контролі над експортами технології, що є головною підставою торговельної політики Президента Клінтона. Одначе головне відкриття комісії – це ствердження, що США не були „вповні свідомі величини цієї проблеми" аж до 1995 року. Комісія переслухала 150 свідків і переглянула 500,000 сторінок документів, а те, що кінцеві висліди звіту підписали всі її члени з обидвох партій, робить цей звіт поважним документом.

Незважаючи на те, що 30 відсотків звіту не є доступним для загальної публіки, все ж таки засоби масової інформації могли підсумувати та до публічного відома подати деякі з його важливіших точок: про те, що уряд Китаю має в США 3,000 компаній під різного роду фіктивними назвами про існування та діяльність яких американські державні служби малощо знають. У 1990-их роках Китай пожвавив використання цих фірм для своєї шпигунської праці. Китай в половині 1990-их років викрав невідому кількість інформації про термоядерну зброю, в додатку до таємних рисунків сімох ядерних боєголовок, включно з нейвтронною бомбою і боєголовкою W-88. Китай викрав інформації про американські засоби, котрі охороняють боєголовки при їх поверненні на землю, та незаконно придбав балістичну ракетну технологію, котру використав для виготовлення своєї власної зброї. У 1990-их роках Китай незаконно придбав документацію американських дослідів електронномагнетичної технології, потрібної для сателітів. Крім того, договір Китаю, проголошений на вершинній конференції 1998 року в Пекіні, про дозвіл контролювати ужиття Китаєм американських експортів, є в загальному „цілковито недостатнім" та зовсім „непотрібним", коли мова іде про передові комп'ютери. Також у звіті зазначується брак процедур для виявлення чи стримання переносу таємних інформацій про ядерну зброю до менш забезпечних комп'ютерних систем у лябораторіях зброї.

Білий Дім дуже спокійно зареагував на звіт Комісії Кокса щодо ядерного шпигунства Китаю, визнав існуючі поважні браки в системі безпеки та в той самий час запевнив Конґрес і громадськість , що теперішній Уряд намагається поліпшити цю ситуацію. Президент Б. Клінтон, заспокоюючи громадськість, відразу підкреслив, що не допустить до того, щоб звідомлення про китайське ядерне шпигунство в США будь-як пошкодило його економічній та дипломатичній політиці щодо найбільш заселеної країни земної кулі. Рівночасно він запевнив увесь американський народ, що посилено працюватиме з Конґресом, щоб оберігати державну безпеку, „ввести в життя рекомендації комісії та продовжувати нашу політику взаємоспілкування з Китаєм, бо ці обидва фактори є потрібними для наших державних інтересів".

Речник китайського міністерства закордонних справ Чжу Банґцзао сказав, що звинувачення китайських шпигунів у викраденні рисунків ядерної зброї та ракетної технології від США є „цілковито безпідставними". Це тільки вигадки „осіб з таємними мотивами", котрі сподіваються, що це відверне увагу від бомбардувань НАТО в Югославії та нападу на китайську амбасаду в Белграді. „Метою тих осіб є ширити теорію „китайської загрози" і відвернути увагу від збомбардування амбасади.

Х.В.- Ференцевич

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Як УНСоюз допомагає Союзівці

Що робить Український Народний Союз для добра молодшої генерації? Чи молодша ґенерація у слушному часі поповнить ряди членства УНСоюзу? УНС, подібно як інші авторитетні громадські організації, зазнає природної втрати старшого членства, а саме старші члени є головною опорою організацій. Одначе, щоб дальше існувати, ми мусимо протидіяти природному зменшенню членства і заохотити молодшу генерацію активізуватися у громаді. Молодші члени – це джерело життєвої сили кожної організації, і цю істину українська громада мусить донести до свідомости молодшої ґенерації, мусить спонукати її вступати у члени організацій. Український Народний Союз – це братська установа, яка усі свої прибутки поновно вкладає у громаду. Від самих початків нашої історії ми допомагали робітникам вугільних копалень організовуватися, допомагаючи один одному. Громадський провідник у 1890-их роках о. Григорій Грушка сказав: „Одна особа не може допомогти усім, але усі можуть допомогти одній особі. – Єдність є силою, яку важко побороти". Ці слова актуальні й сьогодні. Ми, як українська установа, маємо обов'язок супроти громади допомагати собі взаємно, щоб затримати сильну і суттєву наявність для себе і майбутніх ґенерацій.

УНСоюз завжди вкладав фонди і силу у напрямі освіти молодшої генерації. Що УНС робить, особливо для молодших членів громади? Тут, для прикладу, наведемо декілька програм для молоді, які УНСоюз підтримує або фінансує.

УНСоюз спільно зі Шкільною Радою організовує і спонзорує двотижневі курси на Союзівці для учителів суботніх шкіл українознавства. Цей почин є дуже успішним і продовжується уже понад десятиліття. Ці суботні школи українознавства дають нашим дітям підставове знання української мови, історії і культури. Кожний градуант школи українознавства отримує від Українського Народного Союзу гратуляційний грошовий дарунок.

Усі члени УНСоюзу, які звертаються з просьбою до УНС у справі стипендій для вищої освіти і мають на це кваліфікації, отримують стипендії. Студенти, які подаються до університетів, оцінюють отримані стипендії, незалежно від суми, бо це має позитивний вплив на заяви до вищих шкіл. Під цю пору УНСоюз уділив стипендистам майже 2 мільйони долярів.

Починаючи від 1953 року, на Союзівці відбувалися курси українознавства, які включали також курси культури, музики, співу та мистецтва. Вони велися визначними викладачами з даної галузі. Визначні професори викладали українську мову, літературу, історію і географію. Для посилення програми на спеціяльні теми запрошувано доповідачів.

Союзівка - гірська оселя, розташована на 400 акрах, приносить користь цілій громаді, а головно молоді. Тут відбуваються табори для малят передшкільного віку, дітей і молоді. „Табір Пташат" для україномовних малят організований пластовим курінем „Перші Стежі" у 1989 році. Цей табір втішається великою популярністю. З однотижневої програми у самих початках з малою кількістю дітей він зріс до двотижневої, з-понад сотнею учасників.

„Табір Чемного" для англомовних малят, започаткований у 1995 році, з кожним роком набирає все більшого зацікавлення. Для старших дітей відбувається табір для хлопців і дівчат, започаткований у 1950-их роках.

Для ентузіястів спорту віком від 12 до 18 років відбуваються тенісові табори, започатковані у 1969 році колишнім головним редактором „Свободи" Зеноном Сниликом та Юрієм Савчаком, великими ентузіястами тенісу. Протягом існування цих таборів у них взяли участь понад 1,500 учасників. Не менш важливими є танцювальні табори, які започатковано 25 років тому. Першим інструктором був Володимир Бакад з Танцювальної Студії Василя Авраменка, пізніше Петро Марунчак з танцювальної школи в Монтреалі та інші інструктори, під цю пору – Школа Танців неперевершеної Роми Прийми. Протягом цих років тисячі дітей скористали з цих таборів. Багато дітей, починаючи з передшкільних таборів, прогресували до інших. Приємно зустрічати учасників таборів з минулих літ, які привозять своїх дітей, щоб і вони користали з таборів, як колись їхні батьки.

Для молодих ентузіястів спорту, крім таборів, Союзівка влаштовує тенісові турніри, плавацькі змагання та змагання відбиванки. Союзівка – це основне місце для злетів молоді, спортових зустрічей та з'їздів багатьох молодечих організацій. Для підлітків і молодих дорослих Союзівка пропонує цілий ряд активностей. Як хто-небудь побував на Союзівці під час Дня Незалежности 4 липня або Дня Праці, знає, що більшість української молоді Америки і Канади збирається тут. Як бджоли до меду – всі плянують відбути ці вікенди на Союзівці, бо „всі там будуть". Як багато щасливих подруж започатковано першими стрічами на Союзівці!

Ще один вікенд, який притягає на Союзівку багато молоді – це „Міс Союзівка". Для вродливих і талановитих молодих дівчат відбувається тут конкурс здобуття звання „Міс Союзівка". Вимоги для учасників – знання української культури, активна участь у громадському житті і їхні таланти.

Союзівка є також місцем багатьох виставок молодих талановитих мистців. Нові співочі одиниці, оркестри, хори часто відбувають свої перші виступи на сцені Союзівки. Багато театральних груп з України випробовували свої крила на відкритих сценах цієї відпочинкової оселі, продовжуючи пізніше свої виступи у інших містах країни. УНСоюз заохочує молодь виставляти і продавати свої мистецькі твори на Союзівці.

Союзівка і Головна Канцелярія УНС затруднює молодих студентів, особливо у літньому вакаційному часі. Ми розуміємо потреби студентів заробити трохи гроша і рівночасно провести літо в українському оточенні зі своїми ровесниками. Це чудова нагода для молоді – працювати на 400-акровій відпочинковій оселі з олімпійським басейном, тенісовими кортами і т. д.

Ця діяльність, особливо на Союзівці, є спрямована на те, щоб сприяти українській культурі, даючи родичам місце виховувати їхніх дітей в українському оточенні.

Український Народний Союз, підтримуючи та зберігаючи існування Союзівки, пропонує місце, яке допомагає вирощувати молоде покоління, свідоме свого етнічного походження. Молодша генерація завжди була осередком уваги УНСоюзу, бо вона є майбутністю нашої організації, життя нашої громади.

Підтримка УНСоюзу є конечною. УНСоюз буде допомагати Союзівці, як довго це буде можливим, щоб продовжувати ці програми наступному поколінню. Вступаючи в ряди УНС, ви сприяєте програмам для нашої молоді. Підтримуючи Союзівку, ваші діти і внуки будуть втішатися усіми користями, які пропонує Союзівка.

Будьте активними в українській громаді, включайтеся в життя місцевих громад, вступайте в члени УНСоюзу, проводьте ваші вакації на Союзівці. Допоможіть нам допомогти громаді!

Оксана Тритяк,
координатор особливих проєктів УНС

До уваги українських мистців!

Пригадка!

Цим шляхом повідомляємо наших мистців, що приймаються твори для репродукції різдвяних карток. Твори приймаються до 17 липня 1999 року.

Український Народний Союз спонзорує різні особливі проєкти, які допомагають здобути фонди на Українську Народну Фундацію (УНФ). Українська Народна Фундація створена Українським Народним Союзом для підтримки освітніх, харитативних, релігійних та наукових проєктів і зачисляється до незаробіткових фундацій.Одним з таких наших починів є випуск різдвяних карток, які втішаються великим попитом.

Видаючи їх, маємо на меті популяризувати українських мистців, як також придбати фонди на потреби діяспори й України.

Досі були видані репродукції таких визначних українських мистців, як Яків Гніздовський, Юрій Головатий, Михайло Дмитренко, Юрій Козак, Ярема Козак, Данило Коштура, Зеновія Кулинич, Віталій Литвин, Андрій Мадай, Люба Максимчук, Марта Анна, Наталка, Лідія П'ясецька, Мирон Рижула, Марта Савчак, Христина Сай, Ірена Твердохліб, Галина Титла та Юрій Тритяк.

Цього року плянуємо наступне видання різдвяних карток з українською традиційною тематикою. Тираж карток біля 100,000. Тому звертаємося до наших мистців взяти участь у цьому проєкті, надсилаючи знімку свого твору, яка надається до репродукції із його описом на адресу: **UNA 2200 Route 10, Parsippany, N. J. 07054.**

У справі додаткових інформацій прошу звернутися на телефон **973-292-9800 ext. 3079** до Оксани Тритяк, координатора особливих проєктів УНС.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Допоможемо шахтарям у їх горі

Звернення ЗУАДК до громади

24 травня 1999 року в результаті вибуху газу на шахті імені Засядька в Донецьку загинуло біля 50 шахтарів і приблизно стільки ж було поранено.

Екзекутива ЗУАДК, зв'язавшись зі своїм представництвом в Києві і одержавши додаткові інформації, вирішила негайно допомогти родинам загиблих і ранених шахтарів. Тому вже в перші дні після згаданої аварії ЗУАДК вислав потерпілим – через своє представництво в Україні – першу допомогу у формі грошей, та звертається до української патріотичної громади надсилати свої пожертви для потерпілих на таку адресу: **United Ukrainian American Relief Committee 1206 Cottman Avenue, Philadelphia, Pa 19111.**

На Союзівці відбудеться вчительський семінар

Шкільна Рада повідомляє, що й цього року відбудеться двотижневий вчительський семінар (курс) на Союзівці. Семінар відбудеться від 25 липня до 7 серпня 1999 року. Цей семінар запланований для підвищення кваліфікацій учителів Шкіл Українознавства в загальному, а для молодших учителів зокрема. Побут учителів на відпочинковій оселі Союзівці оплачує УНСоюз.

Директори Шкіл Українознавства повинні подбати про кандидатів зі своїх шкіл. Кожний кандидат може зголоситися, в порозумінні з директором школи, прямо на адресу Шкільної Ради, подаючи такі дані: короткий життєпис, предмет навчання та в якій клясі, свою адресу та телефон. Керівником цього, як і всіх попередніх семінарів, є д-р Євген Федоренко. Зголошення слід надсилати до 1 липня ц.р. на адресу: **Ukrainian Educational Council – U.C.C.A., P. O. Box 391 – Cooper Sta., New York, NY 10276-0391.**

Чорнобильські діти в Бразилії

Минулого грудня президент Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації Йосиф Вельгач-молодший підписав від імені громади українського походження договір з урядом України, щоб українські діти, які потерпіли від Чорнобильської трагедії, могли лікуватися в Курітибі . Цей договір мав активну підтримку з боку бразилійського амбасадора д-ра Маріо Августо Сантоса. В Україні є три мільйони осіб, що потерпіли від вибуху реактора в Чорнобилі в квітні 1986 року, з них половина – це діти.

Приймають дітей на лікування Франція, Італія, Америка, Канада і Куба. Щоб завершити підписаний з Україною договір, Євангельський університетський шпиталь міста Курітиби, у порозумінні з Українсько-Бразилійською Центральною Репрезентацією, підписали договір на лікування дітей, потерпілих від чорнобильської аварії, котру посадник міста Курітиби, д-р Кассіо Танігучі, назвав найбільшою екологічною трагедією плянети. Фонди для привезення на лікування дітей в Курітибі пожертвували особи і підприємства области Парана і Українсько-Бразилійська Центральна Репрезентація. Дружина амбасадора Бразилії Валерія Порто взяла участь, як доброволець, і представляла Українсько-Бразилійську Центральну Репрезентацію, спільно з Міністерством охорони здоров'я України, у виборі дітей, що приїхали до Бразилії. Вона привезла першу групу дітей з України до Курітиби, яких також супроводжувала українська лікарка д-р Світлана Діхтяр.

Д-р Михайло Рубінець

Під час відвідин посадника Курітиби (зліва): секретарка Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації д-р Оксана Борушенко, президент Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації Йосиф Вельґач-молодший, посадник Курітиби, д-р Кассіо Таніґучі, і діти з України, які лікуються в Курітибі.

Сподіваються на зцілення

Оксана Кучма – одна з 12-ти дітей, яким допомогають в Мінеаполісі

Марта Хань вже мала дві складні операції

В Мінеаполісі, при парафії церкви св. Костянтина, де пароходом о. Михайло Стельмах, створено фундацію „Діти України", яка організовує ортопедичне лікування дітей України. Фундація оплачує переїзд з України дітей і їхніх матерів, а також житло і харчування. Пересічний час лікування триває від шести до двадцяти місяців. Уже дванадцятеро дітей одержали таку медичну допомогу, нинішнього року ще 4 хворих дітей проходять курс лікування в Америці. Серед них – Оксана Кучма, яка народилася з пошкодженим хребтом і паралізованою правою ногою. Суглоби лівої ноги пошкоджені. Дівчина пересувається тільки на колінах і руках. Вона має пройти чотири складні операції.

Марта Хань народилася з вивихненими суглобами обох ніг, має сколіоз нижньої частини хребта. Вона вже перейшла дві складні операції, перебуває на дальшому лікуванні. Чимало дітей з різних областей України чекають на свою чергу.

Ми звертаємося до всіх людей доброї волі з ласкавим проханням допомогти цим бідним дітям. Лікарі безкорисливо жертвують свій час і знання. Лікарні безкоштовно дають місце і устаткування для лікування. А ми, українська громада, повинні лише забезпечити перебування цих дітей в Америці.

Цього року призначене лікування для двох українських дітей з пошкодженими ногами, через церебельний параліч. Це – восмирічна дівчинка з Івано-Франківської области і п'ятирічний хлопчик з Києва. Пожертви просимо надсилати на адреси:

Children of Ukraine Foundation, Acct #2233, Ukrainian Credit Union, 301 Main Street, Northeast, Minneapolis, MN 55413 або

St. Constantine Ukrainian Catholic Church, 515 University Avenue, Northeast, Minneapolis, MN. 55413.

Д-р Михайло Козак,
медичний керівник Фонду

Товариство імені Григорія Сковороди працює для України

Історико-філософське Товариство імені Григорія Сковороди існує більше 10 років. В 1997 році в Річмонді, Вірджінія, було відзначено його 10-ліття.

Доповідь про ролю філософського вчення українського слов'янського філософа Г. Сковороди в наш час зробив тоді проф. Д. Харт. Про наше Товариство знають не лише в США, Канаді, але й далеко за межами Америки, в Україні. Ми підтримуємо зв'язки з Києво-Могилянською Академією в Києві, університетом у Львові.

У 1992 році біля церкви св. Андрія у Сільвер Спрінг поставлено пам'ятник Г. Сковороді, який посвятили православні і католицькі священики. На відкритті пам'ятника були присутні не лише парафіяни, але і представники посольства України в США.

Мета нашого Товариства – популяризація філософського вчення Г. Сковороди та розповіді про незалежну Україну серед американського населення. Проводимо зібрання, виставки матеріялів про науку, культуру та історію, побут України, традиції українського народу. Наприклад, відбувалися філателістичні виставки в різних містах США, Канади та Европи, на яких нашим експозиціям присуджено 17 дипломів.

Посольство України в США в 1996 році нагородило Товариство почесною грамотою за зміцнення культурних зв'язків між США і Україною, за підписом тодішнього посла Юрія Щербака.

Міжнародне наукове філософське Товариство імені Григорія Сковороди діє також в Монтреалі (Канада). Його очолює проф. д-р філософських наук Євген Калюжний.

Д-р Р. Ніколс,
президент Товариства
Григорій Приймак,
віце-президент та секретар
Річмонд, Вірджінія

Хор подорожує до Айови

У містечку Поствіл, штат Айова, поселилися за останні роки понад 30 родин новоприбулих українців. У Поствілі немає православної церкви, отже, наші земляки ходять до лютеранської церкви. Але їхні українські серця тужать за рідним богослужінням, і тому вони запросили у гості настоятеля нашої православної церкви св. Михаїла в Мінеаполісі о. Євгена Кумку, а він покликав у подорож наш церковний хор.

Вранці, 3 квітня, саме у Лазареву суботу, біля церкви у Мінеаполісі зібралися хористи та група парафіян, які виявили бажання також поїхати до земляків, що живуть в Айові.Всі були одягнені у вишивані блюзки й сорочки.

День був погідний, а настрій – по-справжньому святковий. Нас радо зустріли українці Поствілу. Спочатку ми оглянули лютеранську церкву, котра нам дуже сподобалася, особливо вітражі на вікнах з кольоровими образами на склі, які були виготовлені в Німеччині понад сто років тому. Потім ми всі перейшли до залі, де о. Євген вже приготував усе необхідне до Святої Літургії.

Священик запросив до сповіді усіх бажаючих місцевих українців, а потім відбулася Літургія й Причастя. Наш хор, під рукою диригента Галини Корсун, співав гарно, з надхненням.

О. Євген Кумка виголосив дуже зворушливу проповідь, в якій закликав усіх православних українців єднатися й не забувати рідну мову, віру й Батьківщину. Нам було приємно, що священик подав за приклад нас, хористів, більшість з яких виїхали з України вже давно, але не втратили свого українства, плекають рідну мову й культуру, шанують свою віру.

На Богослуженні було присутніх біля 60 осіб, у більшості молодь. Після закінчення відправи о. Євген посвятив вербу та кошики з пасками, а потім охрестив трьох немовлят, двох хлопчиків, Максима й Олексія, та дівчинку Анастасію.

Земляки щиро дякували за Богослуження й чудовий спів. Ми ж у свою чергу запросили українців з Поствілу у гості до себе, до церкви св. Михаїла в Мінеаполісі.

Ольга Змага-Хоролець,
голова хору

Під час подорожі до Айови (хористи в автобусі).
Праворуч спереду о. Євген Кумка.

Знімок **Зої Семенець**

Іринка має батьків в Америці

У нашій школі-інтернаті виховуються 80 сиріт (ще два роки тому їх було тільки п'ятеро), і кожна дитина мріє мати батьків. Мала таку мрію і маленька Іринка. Нашій школі охоче допомагають українці з Америки – Мар'ян Коць, Лариса Журавель, Катерина Щербань, Михайло Мандибур, Джон Дубіл, Василь Кец, Ольга та Іван Петрончаки, Гриць та Євдокія Репи, ряд інших, яким ми дуже вдячні. Саме Гриць Репа розповів про Іринку Юрієві Гончареві з міста Карнегі біля Пітсбурґу.

Анжела, Юрій, Ірина, Микола та Юрко Гончари

Анжела і Юрій Гончар мають двох синів – Миколу і Юрка, 9 і 12 років. Іринка – ровесниця Юрка, їй дев'ять. Дівчинка написала листа до Гончарів, коли була в першій клясі, розповіла про себе та свою заповітну мрію – мати тата й маму.

Подружжя Гончарів вирішило узяти Іринку за дочку. Вони не тільки листувалися з дівчинкою, а й надіслали до школи одяг, ліки, іграшки, спортивне знаряддя загальною вагою 2,5 тисячі фунтів. 2 січня нинішнього року вони приїхали в Україну, подали заяву про свій намір щодо Ірини. Впродовж місяця тривали формальні процедури в Києві, Донецькому, Артемівському. А вже 2 лютого Іринка летіла до Америки.

Гостинно прийняли дівчинку в родині Гончарів. Нові батьки сказали, що дадуть їй освіту і виховання нарівні з синами.

Перед поверненням додому Юрій Гончар, даючи інтерв'ю Українському телебаченню, сказав: "У нашому домі є місце для сироти Ірини, у наших серцях є місце для доньки Ірини". Ми дістали листа від Ірини, з якого дізналися, що їй добре в Америці, вона ходить до школи, бере уроки музики на піяніно, любить тата й маму.

Ми дуже раді цьому, і бажаємо Анжелі і Юрію Гончарам успіхів у вихованні своєї доньки.

Андрій Тупиця,
директор Артемівської школи-інтернату

Зустріч – для розуму і серця

У Філядельфії в ґалерії Українського Освітньо-Культурного Центру відбулася зустріч з широко відомою акторкою, керівником Студії Мистецького Слова Лідією Крушельницькою та її вихованцями. Вечір відкрила голова 43-го Відділу СУА Анна Максимович, яка зазначила, що завдяки імпрезовій референтці Людмилі Чайківській є нагода бути учасниками цієї імпрези. А. Максимович попросила до слова відому широкому колу читачів газети „Свобода" і, зокрема колонки „Про це і те" редакторку Ольгу Кузьмович.

О. Кузьмович підкреслила, що завдяки таким імпрезам і прихильності „дійсних приятельок 43-го Відділу СУА, впродовж багатьох років" вона повертається сюди „мов додому", в якому відчувається "тепло і добро". Але не менш зворушливим для неї – це честь вітати відому і улюблену всіма Л. Крушельницьку. Згадано творчий шлях Лідії Крушельницької, що розпочався 60 років тому в Україні і продовжувався поза її межами, в студії Йосипа Гірняка та Олімпії Добровольської, як акторки й співачки, а пізніше – як керівника Студії Мистецького Слова. Доповідачка О. Кузьмович особливо відзначила працю Л. Крушельницької з молодим поколінням, згадала і 30-річчя Студії Мистецького Слова, коли в престижевому театрі Нью-Йорку була поставлена силами студійців безсмертна „Лісова пісня".

30 років наполегливої праці, три покоління вишколених з терпеливістю, увагою і любов'ю молодих українських людей – це дійсно тріюмф! „А скільки з них завдяки вашій школі у студії виробилося на активних взірцевих українських громадян, що вміють промовляти перед публікою і знають, що і коли зробити... Вони вивчили у вашій студії не лише правильну українську мову і вимову, але також дещо з історії і літератури України, як також знання нашого театрального репертуару. Важливим є те, що усі ці діти, перейшовши через вашу студію, знайшли завдяки вам вдячне зайняття, цікавість, дружбу – це все, що може захопити молодих і відтягнути їх від впливу вулиці. Про це сьогодні мусимо особливо думати", – підкреслила Ольга Кузьмович. І ось перед присутніми виступили досвідчені студійці Софія Зєлик, Ксеня Пясецька, Надя Татчин, Іван Макар, Лесик Кмета, Ярослав Шуль, і сама Л. Крушельницька. Для свого виступу вони використали твори Василя Софроніва-Левицького та Едварда Козака.

Імпрезу влучно названо „В кривому дзеркалі". Неперевершений, зі специфічним діялектом гумор, чудова вимова акторів настільки захопила публіку, що в залі панував веселий настрій. За кавою і канапками, приготовленими під зарядом невтомної Марії Данилів, всі зійшлись на тому, що такі імпрези – ой як потрібні всім нам у такому стрімкому американському побуті.

Галина Клюк

Сидять (зліва) актори: Л. Чепіль, М. Лисяк, Л. Крушельницька, ред. О. Кузьмович, В. Кавка, В. Левицька. Стоять в центрі: голова 43-го Відділу СУА А. Максимович та імпре зова референтка Л. Чайківська.
Студійці: Н. Татчин,Я. Шуль, С. Зєлик, І. Макар, К. Пясецька, Л. Кмета.

„Свій до свого по своє" – залишається актуальною і перспективною ідеєю

Ось одне з успішних втілень цієї ідеї: активи Української Федеральної Кооперативної Каси „Самопоміч" в Чикаго досягли 231 мільйона долярів, а членство – 14,017 осіб. Вже ці дві цифри дають підставу вірити у життєздатність української громади в Америці і її добре майбутнє.

Звітує президент і виконавчий директор Богдан Ватраль.

Загальні збори чикагської „Самопомочі", 48-мі з черги, відбулися 25 квітня ц. р. в залі СУМА. Точно о 1-ій год. почалась реєстрація, і залю досить скоро заповнили члени, представники Церков, організацій, товариств, щоб з „перших уст" почути про річні фінансові досягнення установи, про пляни і проєкти.

Відкриваючи збори, д-р Михайло Кос попросив однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять тих, що назавжди відійшли. У звітному році чикагська „Самопоміч" зазнала великої втрати: передчасно померла Марійка Івашко, довголітній керівник відділу книговедення, працьовита і дуже віддана установі.

Молитву провів Владика Інокентій Лотоцький, а потім теплими словами привітав усіх членів і подякував Проводові за громадський аспект праці, зокрема за безперервне заопікування українською школою Св. Миколая. При цьому Владика відзначив також результативну діяльність банку „Певність", підкресливши, що обидві фінансові інституції – це велике надбання громади і становлять її сильну фінансову опору.

Про це говорив у своєму привіті і д-р Павло Надзіркевич, заступник президента банку „Певність". Він висловив вдоволення тим фактом, що між проводами двох інституцій існують добрі взаємини.

Згідно з порядком зборів, секретар Віктор Войтихів прочитав протокол з попередніх, 47-их загальних зборів. Його було схвалено.

З привітів на адресу зборів „Самопомічі" можна б сплести гарний вінок подяк, які віддзеркалюють різні види послуг і допомоги. Від Комітету міст-побратимів Чикаго-Київ приємний привіт склала Марта Фаріон, керівник комітету. Представник Ілинойської Ліґи кредитових юній Кріс Даркин особливо привітав почесного президента Омеляна Плешкевича, одного із засновників установи в 1951 році. До цього привіту додався ще один важливий – від губернатора стейту Джорджа Раєна – разом з грамотою, яку передала знана вже чикагській громаді Пет Міхальскі. Юліян Юринець склав від привіти від ОДВУ і дивізійників. Дальші привіти складали: інж. Дмитро Григорчук – від централі Українських Кооператив Америки. Він згадав про історичну постать Бориса Мартоса, ідеолога і теоретика кооперації в Україні, міністра фінансів Української Народної Республіки. Від Т-ва „Самопоміч", головного спонзора кредитівки, вітав мгр. В. Щебльовський. Від „Клюбу 500" – приятелів українського Консульства – Іванна Мартинюк-Річардсон. Андрій Дурбак, той, що, як сам жартував, має „два капелюхи", вітав від Пластової станиці і від поліцистів: він є опікуном групи юнаків з України, які проходять навчання в поліцейській школі. Від СУМ-у вітав Тарас Дрозд, від 8-го Відділу ООЧСУ – Іван Павлик, член дирекції; від радіо-програми „Українська вечірня трибуна" – Мирон Лущак, а Леся Косогор, з юними членами – від ОДУМ-у; від парафії св. Володимира і Ольги – голова Ради Олег Караван (він теж і член дирекції кредитівки), а Орест Бараник – від УККА. Андрій Скиба вітав від УАКРади і від Українського Народного Союзу; Марійка Чичула – від своєї радіо-програми, а Нестор Филипович – від Клюбу сеньйорів. Юрій Клюфас вітав від телепрограми „Контакт", від СУА – Оленка Матвіїшин, Роман Маринович від своєї телепрограми, Володимир Гончаров – від СУМ-у в Палатайні. Наспіли ще й письмові привіти: від хору „Сурма", від Об'єднання Колишніх Вояків УПА, від Українського Музею в Чикаго, від Консульства України в Чикаго, від Т-ва сеньйорів при парафії св. Володимира і Ольги, від „Самодопомоги".

Вибори вітає Марта Фаріон – від Комітету міст-побратимів Чикаґо–Київ.

Наступною точкою були звіти. Розпочав їх президент Ради директорів М. Кос. І знову постало питання: чи кредитівки – це щось особливе? Д-р Кос цікаво пояснив причини виникнення кредитівок: то була оборона малого капіталу перед великим, а далі рушійною силою виявили себе члени, бо їх ставало все більше і більше. У світі кредитівки діють у 80 державах, до них належить і Україна. У цьому велика частка заслуги і нашої каси, а конкретніше – нашого президента і екзекутивного директора Богдана Ватраля. Під кінець д-р Кос склав щиру подяку членам дирекції, дякував за добру співпрацю протягом трирічної каденції, яка тепер закінчується.

Виконавчий директор і президент установи Б. Ватраль у своєму звіті представив у цифрах успіхи та обсяги праці. Отже, активи вже становлять 231,501,231 дол., сума позичок зросла до 125,361,108 дол., власний капітал – до 31,490,525 дол. На національно-громадські цілі виділено 491,396 дол.

У 1988 році започатковано докорінну обнову, почавши від комп'ютерної системи. Було реконструйовано приміщення філії в Нью-Джерзі, закінчено перебудову філії при парафії св. Йосифа на північному заході Чикаго. Наступним кроком буде перебудова головного приміщення каси.

Ще були звіти від Кредитового комітету – звітував Антон Кіт, а від Контрольного комітету – Оксана Казанівська. Загальний висновок усіх контроль дуже позитивний: чикагська „Самопоміч" вийшла в широкий світ своєю заангажованістю у справи кредитних юній в Україні, займає помітне

(Закінчення на стор. 18)

Церква в Турійську – моє покликання

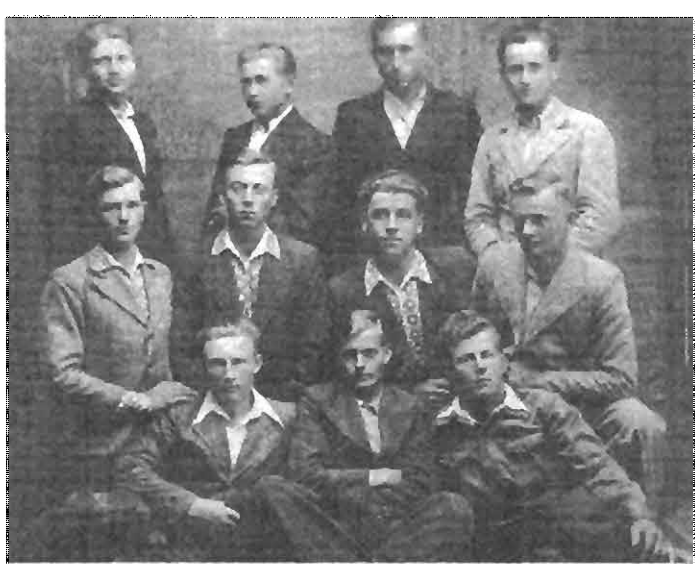
Церква в Турійську, зруйнована в 1965 році.

Колись місто Турійськ на Волині мало дуже гарну церкву, але в 1965 році комуністичні правителі наказали її зруйнувати. У цій церкві виросли молоді люди, які в роки Другої світової війни боронили нашу землю. У мене є світлини цих юнаків і дівчат, а також колишньої церкви. З нами був і один з провідних діячів ОУН Петро Федун ("Полтава", "Волянський", "Север"), якому вирішено поставити пам'ятник в Бродах.

Свято-Троїцьку церкву в Турійську вже відбудовано заново на численні пожертви, в ній відбулась перша служба. Ще треба зробити іконостас, оздоблення. Я вважаю своїм покликанням допомогу в збудуванні церкви у місті, де жили й боролися численні свідомі українці. Посилаю також пачки до Турійська, щоб роздавали вислані речі бідним людям. Також посилаю допомогу друзям і подругам з школи УПА, які опинилися в місцях заслання в Казахстані, на Уралі і Колимі. Передала гроші на музей, бібліотеку і школу в Турійську.

За станом здоров'я я вже не можу поїхати на батьківщину, але робитиму усе можливе, щоб церква в Турійську знову стала в усій її красі.

Емілія Ковар,
Томс Рівер, Нью-Джерзі

Турійські юнаки та дівчата, які боролися в УПА (з хлопців лише один не був вояком).

(З особистого архіву авторки)

УКРАЇНА І СВІТ

Що може провінція, те може уся Україна

Криза тотальна і безжальна охопила Україну. Серед українців панують зневіра, відчай, байдужість. Але Україна, схоже, хвора не смертельно, і має силу увійти до числа економічно розвинутих країн. Це підтвердила універсальна виставка-ярмарок „Ділова Смілянщина“, проведена нещодавно в Смілі.

Сміла – невелике провінційне місто на перехресті залізниць. Свого часу воно було центром цукроваріння всієї центральної України. Минулого століття Сміла виробляла більше промислової продукції, ніж Київ. Сьогодні з 46 тисяч працездатного населення майже 30 тисяч не мають роботи.

Керівники Сміли, організовуючи першу реґіональну виставку „Ділова Смілянщина“, сподівалися, що вона сприятиме налагодженню контактів між підприємствами міста, допоможе зорієнтуватися у тенденціях розвитку сучасного ринку промислового виробництва та послуг, відкриє нові перспективи співробітництва, допоможе її учасникам знайти надійних партнерів і розширити коло замовників. Виставка багатьом відкрила очі на наші можливості, на нашу потужність. Судіть самі: виробниче об'єднання „Орізон“ виготовляє емісійний комп'ютерний томограф. Цей найскладніший сучасний медичний прилад застосовується для ранньої діягностики онкологічних, серцево-судинних та інших захворювань. Томографи такого типу виготовляють лише у кількох країнах світу. Смілянський томограф бездоганно пройшов усі випробування. Але коли обласна лікарня в Черкасах вирішила придбати томограф, вона купила його в Ізраїлі. „Орізон“ виготовляє також торговельні електронні ваги, навігаційно-пілотажний комплекс, призначений для автоматичного безперервного визначення навігаційних параметрів руху повітряного судна. Поза конкуренцією – прилад СН-3700, призначений для визначення координат місця, шляхової швидкости та часу за радіосигналами навігаційного приймача в будь-якій точці земної кулі. А ще „Орізон“ може виготовляти сівалку точного висіву для буряка, кукурудзи, квасолі, соняшника, капусти, огірків та багато іншого, навіть стерильні голки для одноразових шприців.

Вироби смілянських підприємців – сівалка...

... томограф.

Радіоприладний завод у Смілі впровадив у виробництво індивідуальний охоронний пристрій „Сирена“, телеадаптер, який використовується в електронній газеті України, прилад контролю ориґінальности грошових купюр. Продукцію високої якости виготовляють акціонерні товариства: Смілянський машинобудівний завод – тістомісильні машини, міні-пекарні, діжеперекидачі, електричні шафи, Смілянський електромеханічний завод (тут ремонтують електричні машини тепловозів, електровозів, двигуни електропоїздів метрополітену, трамвайні електродвигуни, виготовляють електропомпи „Тясмин“, візки, різний господарський реманент).

Акціонерне товариство закритого типу – швейна фабрика „Сміла“ співпрацює з фірмами США і Голяндії. Тут розробили і випускають нову камуфляжну форму для українського війська. Усіх, хто відвідав виставку, привабила смачна продукція смілянських пекарень, пивоварного заводу, акціонерних товариств, які виготовляють ковбаси, молочні і хлібобулочні вироби, цукерки, торти, пиво, гірчицю.

Ознакою часу стала участь у виставці-ярмарку приватних фірм і підприємців, зокрема виробничо-комерційної фірми „Меркурій“, приватного підприємства „Дак“, малого спільного підприємства „Дія“, колективного спеціяльного підприємства „Ласк-Сервіс“ (виробництво комп'ютерів, робочих станцій і серверів марки „Expert“, проєктування, монтаж та обслуговування комп'ютерних мереж), цеху приватного підприємця Володимира Резніченка.

Повірте, шановні читачі „Свободи“, це ще далеко не все, що може робити і робить Смілянщина. Я ж, по суті, і словом не обмовився про її агропромисловий сектор. а це ж цукор і лимонна кислота, джеми і соки... Лише на прикладі можливостей Смілянщини можна переконатися у тому, що Україна – потенційно надзвичайно багата країна. Якби її провідники були патріотами держави, якби вони поставили собі за мету згуртувати націю і повести її шляхом реформ до побудови сильної, багатої, української України, досягти цього було б не так і важко.

Виставка у Смілі – це пробний камінчик зневіреного у всьому виробника. Місцеві підприємці виявились сповненими ініціятиви, рішучости і гнучкости. Хотілося б побажати їм і гідности. Адже експозиції багатьох підприємств (особливо приватних фірм) були чомусь російськомовні. На світовому ринку поважають, напевне, перш за все тих, хто поважає себе.

Олександер Вівчарик,
м. Сміла

Патріярх Філарет нагородив лютеранського єпископа

Патріярх Філарет вручає орден єпископові Ярославові Шепелявцеві.

15 лютого ц. р. Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет нагородив Шепелявця Ярослава, Єпископа Української Лютеранської Церкви в Україні, орденом Святого Рівноапостольного князя Володимира Великого – за особливий вклад у відродження духовности в Україні.

В той час, коли московська Церква в Україні робить все, щоб запанувати над українськими душами, вдаючись навіть до злочинних вчинків, як це сталося 30 квітня в Маріуполі, Патріярх Філарет відзначає лютеранського єпископа за віддане душпастерське служіння українському народові. Цей акт Патріярха Філарета є не тільки виявом віротерпимости та поваги до ще однієї вітки християн, це радше вияв розуміння суті християнських душпастирських обов'язків, які сам Христос наклав на своїх учнів, кажучи: „пасіть мої вівці... пасіть мої ягнята“. Таким гідним душпастирем свого народу визнав Патріярх Філарет Єпископа Ярослава Шепелявця.

Праця Єпископа Шепелявця багатовимірна і подиву гідна. Вже 1989 року місія „Думки про віру“, яку очолював Єпископ Шепелявець, видрукувала 800,000 біблій українською мовою перекладу Івана Огієнка – відомого науковця та релігійного діяча, Митрополита Іларіона Української Православної Церкви. Рівночасно видано також 1,2 млн. біблій для дітей. Всі біблії було доставлено в Україну і передано для поширення церквам та організаціям.

Єпископ Шепелявець багато допомагає школам та інституціям. Вже 1990 року він передав 30 комп'ютерів Київському політехнічному інститутові, а наступного року подарував 300 комп'ютерів для шкіл України.

До найбільших акцій місії „Думки про віру“ належить спонзорування програми „ Клініки на колесах“. 1992 року два медичні автобуси з 50-ма тоннами медичного устакування та обладнання привезено в Україну. З травня 1992 року медичні клініки на колесах розпочали свою роботу. За період з 1992 по 1998 рік надано медичну допомогу 40,000 дітей України. Звичайно, лікарі клінік також допомагали дорослим в тих околицях, де вони перебували. 1996 року клініки зробили спеціяльний рейс до Криму, з довшим перебуванням в Севастополі, щоб допомогти офіцерам та морякам Чорноморської фльоти України і їхнім родинам.

Поле діяння місії „Думки про віру“ таке широке, що годі про все розповісти. Можна тільки узагальнити, сказавши, що на допомогу дітям-сиротам, хворим, видавництвам і газетам, інституціям, науковим видавничим програмам, студентам Українська Лютеранська Церква, яку очолює Єпископ Шепелявець, видала сотні тисяч долярів. Як учитель вірних Української Лютеранської Церкви Шепелявець завжди дуже прихильно ставився до освітян. У 1995 році місія стала спонзором першого Всеукраїнського конкурсу „Вчитель року“ . Троє найкращих українських вчителів і кращі школи отримали грошові нагороди по 5 тисяч долярів та 10 комп'ютерів. Наступного року конкурс було повторено.

Стежки Єпископа Ярослава Шепелявця в Україні встелені добрими ділами допомоги українському народові. Саме за це він дістав визнання Патріярха Філарета.

Тарас Гунчак

Десять жител побудовано за кошти української церкви

Минулої неділі гостями Української євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. були пастор Гульєрмо Кано і радіожурналіст Гектор Фаріо Гінкапе з міста Арменії в Колюмбії, зруйнованого наприкінці січня землетрусом. Коли про цю біду дізналася церковна громада, то зібрала пожертви, на які побудовано житла для десяти родин. Посланці міста Арменії приїхали, щоб особисто подякувати за допомогу.

Л. Х

СХІДНЯ ДІЯСПОРА

Ми привезли до Румунії дух України

Погруддя Тараса Шевченка в Букарешті.

У „Свободі" 2 квітня ц. р. було вміщено повідомлення про відкриття в румунській столиці Букарешті пам'ятника Тарасові Шевченкові. Тим часом до редакції надійшла розповідь про цю подію нашого громадського кореспондента в Україні Олександра Костирка.

У березні ц. р. на запрошення українців в Румунії з Шевченкового краю – Черкащини до Букарешту вирушила невелика делегація мистців, щоб взяти участь у святкуванні 185-ої річниці від дня народження Тараса Шевченка. За неофіційними даними, українська діяспора у Румунії нараховує близько 300 тисяч осіб. Найбільше українського населення зосереджено в північній частині країни, поблизу кордону з Україною. Українці також живуть у Добруджі, де після ліквідації Катериною II Запорізької Січі створили Задунайську Січ. Частина цих людей так і залишилась у вигнанні. У складі делегації був гурт „Козак Мамай та брати січовики".

В Посольстві України делегацію вже очікували. Після короткої розмови ми вирушили на зустріч з провідниками Союзу Українців Румунії. У бібліотеці зібрався невеликий гурт українців, так званий „штаб" громади. Серед них були люди із титулами князів чи графів, бо до Румунії їхні батьки виїхали ще за часів революції в Росії або після 1939 року, коли Західня Україна була приєднана до СССР.

Українці в Румунії намагаються підтримувати пам'ять про свою історичну батьківщину. У багатьох збереглися сорочки-вишиванки та намиста матерів. Але серед молодих людей таких мало. Урядові кола Румунії багато років стримували розвиток культури національних меншин, у тому числі й української. Нинішній уряд Румунії прихильно ставиться до національних громад. На зустрічах з нами українці із величезним задоволенням слухали українських пісень. Їх тут так ніхто не співає.У самісінькому центрі Букарешту, в мальовничому парку, вхід до якого прикрашає копія Тріюмфальної арки в Парижі, зібралися представники української громади на відкриття погруддя Тараса Шевченка. Раніше пам'ятник теж стояв у цьому парку, але в 1993 році вандали його знищили. Тривалий час мерія міста не могла знайти кошти на його відновлення. Українські організації в Румунії, Посольство України спромоглися завершити справу. Автором погруддя є молодий художник і скульптор із Чернігова Генадій Єршов. Він подарував свій твір мерії міста Букарешту.

В Румунії здавна знають і шанують Шевченка. Поетичні твори Кобзаря в перекладі неодноразово видавалися і перевидавалися. Надзвичайний і повноважений посол України в Румунії Ігор Харченко сказав, що вперше за останні десять років Шевченківські дні відзначаються на високому державному рівні. Це засвідчує і той факт, що до відновлення погруддя Шевченка активно долучилося міністерство культури Румунії та мерія Букарешту. На церемонії відкриття були присутні міністри уряду та генеральний прімар Букарешту Віорелу Ліс. Із усіх повітів Румунії до парку приїхали представники української громади.

Над парком „Херестреу" залунала пісня, добре відома кожному українцеві. Зведений хор співав „Реве та стогне Дніпр широкий". Ігор Харченко та Віорелу Ліс разом знімають покривало з відновленого погруддя Шевченка. У багатьох українців на очах сльози. Погруддя поета було освячене священиками Українського вікаріяту Російської Православної Церкви.

На офіційному прийомі в Посольстві України наша делегація була в центрі уваги. Адже вона приїхала з батьківщини Кобзаря. Присутні розпитували про Канів та Чернечу гору, Моринці та Шевченкове. Більшість румунських українців ніколи не бувала на батьківщині Тараса. Вони давно вже не чули чистої української мови. Начальник обласного управління культури Іван Козленко вручив представникам посольства та Союзу українців портрети Кобзаря, вишиті рушники, останні наукові розвідки про Шевченка та його творчість, відеофільми про Шевченкові місця.

Але святкування на цьому не закінчилося. В одному із найкрасивіших залів румунської столиці, в національному музеї мистецтв, відбувся урочистий концерт. Молоде українське покоління, яке виросло в Румунії, змогло відчути щирість української пісні.

Олександер Костирко,
Світлив автор

Шевченкове свято в Санкт-Петербурзі

Урочисто, за участю багатьох гостей відсвяткувало Санкт-Петербурзьке товариство імені Тараса Шевченка день народження великого поета.

9 березня в конференційній залі Російської академії мистецтв, де Тарас Шевченко навчався, де отримав звання академіка та жив після заслання, відбувся великий вечір, присвячений 185-им роковинам з дня народження поета. Цій події передували покладання квітів до пам'ятних дошок, пов'язаних з життям і творчістю поета, відвідання Генеральним консулом України в Санкт-Петербурзі Віктором Семеновим меморіяльної майстерні Тараса Шевченка.

На Шевченківському вечорі український хор виконав пісні на слова Т. Шевченка, провідні артисти міста співали клясичних та сучасних українських пісень.

З великим успіхом виступили учні новоствореної, з ініціятиви Валентини Коваленко, школи бандуристів.З теплими, зворушливими словами виступили на вечорі гості з України – Людмила Огнева (Донецьке) та о. Андрій (Львів).

За традицією, 10 березня, в день смерти поета, на Смоленському цвинтарі, де гранітною брилою відзначено місце першого поховання поета в петербурзькій землі, відбулась Панахида, яку провів о. Богдан.

28 березня у величній залі імені композитора А. Глазунова відбувся концерт Українського хору під

Таким було запрошення на Шевченковий вечір.

керівництвом професора Миколи Романовського та заслуженої артистки Росії Валентини Блажчук.

Хор підготував цікаву програму клясичних музичних творів на слова Т. Шевченка та музику М. Лисенка.

Перед початком концерту присутні хвилиною тиші вшанували пам'ять трагічно загиблого Вячеслава Чорновола.

Микола Жигло,
голова Української національно-культурної автономії в Санкт-Петербурзі, Росія

Усі спудеї присягають на вірність Україні

Лист з Острозької Академії

Пишу до вас листа з найдавнішого українського вищого закладу освіти – Острозької Академії, де, попри всі проблеми і негаразди сучасного життя в Україні, втілюється одне з найважливіших завдань – виховання нового покоління української інтелігенції – економістів, істориків, державних діячів. Це те покоління, якого не встигла зіпсувати совєтська система. Це покоління, на плечі якого лягає обов'язок будувати кращу, справді незалежну і багату Українську Державу. Це покоління, яке мусить навчитися чесно жити в світовій спільноті, а водночас залишитися вірними синами і дочками свого народу.

У 14-16 століттях старовинне місто Острог, що на Волині, було значним політичним, освітнім та культурним центром. У 1576 році князь Василь-Костянтин Острозький заснував тут першу на українських землях Академію вільних наук. Викладали у ній чимало всесвітньо відомих вчених того часу. Освіту в Острозькій Академії здобуло понад 500 спудеїв (так тоді називалися студенти). Її закінчили Мелетій Смотрицький – автор першої слов'янської граматики, Іов Борецький та Єлисей Плетенецький – засновники Києво-Могилянської Академії, Петро Конашевич-Сагайдачний – гетьман Війська Запорізького. Майже одночасно з Академією в Острозі засновано друкарню, і місто перетворилося у центр книгодрукування всієї України. Тут у 1578 році на світ з'явився перший український буквар, у 1581 році – перша у світі Біблія слов'янською мовою.

Своє існування Академія припинила невдовзі після смерти князя Острозького. Зважаючи на історичні обставини, її відродження стало можливим лише після здобуття Україною незалежности. Завдяки групі українських патріотів Академію відновили як Острозький Вищий Колеґіум, згідно з указом Президента України Леоніда Кравчука від 12 квітня 1994 року. 5 червня 1996 року Президент України Кучма указом повернув навчальному закладові його історичну назву – Острозька Академія.

Але завтрашній день нової України народжується не завдяки славним колишнім іменам, а з нової свідомости. Тому на студентів відродженої Острозької Академії від самого початку навчання покладено важливу місію – бути провідниками нації. Усі першокурсники присягають на вірність Україні, обіцяючи „сумлінно опановувати здобутками світової науки і культури, невтомно долати шлях до істини, а пізнавши її, ніколи не зрадити їй. Бути гідними традицій Острозької Академії, усіх вірних синів і дочок України. Вірою і правдою служити своєму народові, віддавати на його благо свої здібності і здобуті знання, захищати його незалежність і демократію".

В Академії тепер навчається понад 700 студентів з різних куточків України. У переважній більшості це – обдаровані діти з малозабезпечених родин. Студенти навчаються за чотирирічною програмою і мають змогу обрати одну з таких спеціяльностей: економіку, правознавство, історію, культуру, іноземну філологію. Робочими мовами є українська та англійська. За вибором студенти вивчають і другу чужоземну – німецьку, французьку, польську, турецьку. Крім студентів денної форми навчання біля 100 вивчають заочно економіку та право. Саме ці спеціяльності є нині найпотрібнішими та найпопулярнішими в Україні.

У 1997 році при Острозькій Академії відкрито аспірантуру з історії, психології та економіки. З наступного року буде існувати катедра документознавства та інформаційної діяльности і Центр громадських стосунків. Це викликане і вимогами часу, і потребою таких фахівців саме у нашому реґіоні. Понад 700 молодих людей навчаються також на підготовчому відділенні, яке підготовляє до вступу в Академію.

Студентство Академії має вже багато здобутків, наприклад, вперше в Україні – участь у двосторонньому (Канада-Україна) та тристоронньому (Канада-Польща-Україна) молодіжному обміні, стажування у провідних закордонних університетах, участь у різноманітних конкурсах та фестивалях та ін. Ось і нещодавно співочий колектив Академії став лавреатом 1-го Міжнародного фестивалю студентських хорів, що проходив у Литві. Великою популярністю користується драматичний студентський театр. Усі найважливіші події з життя студентів та Академії висвітлюються в університетській газеті „Острозька Академія", що має сторінку на Інтернеті.

Самозрозуміло, що успіхи студентів можливі лише завдяки праці викладачів, які здобувають міжнародне визнання за свої визначні досягнення. У 1998 році Американський біографічний інститут надав ректорові Академії проф. Ігореві Пасічнику та проректорові Академії з наукової роботи Миколі Ковальському звання „Людина року". А діяльність Острозької Академії оцінено Міжнародною нагородою „За якість", за високий рівень пропонованих нею освітніх програм. Нагорода із бронзи та мармуру і диплом вручені в Парижі.

Серед викладачів Академії немає випадкових осіб. За короткий час тут зосередився потужний науковий потенціял (понад 70 відсотків викладацького складу – доктори та кандидати наук). Крім того, в Академії запроваджено модульну систему навчання, яка допомагає залучити до читання лекцій провідних українських та закордонних професорів. Серед них д-р Тарас Закидальський з Торонто, д-р Юрій Джуравець з Вінніпеґу, професор Північно-Ілинойського університету д-р Мирон Куропась та ін.

Українці з Північної Америки не залишилися байдужими до праці Академії, а деякі з них стали її постійними спонзорами. Наприклад, найкращі студенти Академії з малозабезпечених родин отримують стипендії ім. Данила Закидальського та ім. д-ра Олександри Копач. Деякі організації та приватні особи, такі як Канадська Фундація Українських Студій, Харитативне Товариство ім. Єпископа Будки, чи по-

(Закінчення на стор. 22)

Крила сокола на одностроях українських авіяторів

Емблеми (зліва) командування Військово-повітряних сил, парашутиста, музиканта.

Всупереч усім негараздам, українська військова авіяція живе і розвивається. Майстерність українських пілотів вже добре відома у США, Канаді, Великобританії, Німеччині та багатьох інших країнах. Запровадження у військово-повітряних силах України власних фахових відзнак та емблем підрозділів, частин і з'єднань, безсумнівно, є нагальною потребою.

Вінничанин Валерій Ляхов розпочав створювати досконалу систему таких символів та емблем ще 1993 року. У творчому змаганні він вийшов переможцем, і його проєктні розробки прийняті командуванням як базові.

В основу системи знаків та емблем українського летунства покладено зображення сокола – птаха українських степів, оспіваного народною творчістю. Силюет сокола з розпростертими крилами поєднується зі схрещеними шаблею та перначем, на які покладено щит, в блакитному полі якого зазначається кляс фахівця. Знаки наземного складу – трохи складені крила в поєднанні з фаховою емблемою та вінком. Знаки виготовляються з металу чи у вигляді гаптованих золотом та сріблом нашивок. На сьогоднішній день виготовлені знаки летунів, штурманів, зв'язківців та інші. Перше вручення знаків відбулося на урочистому зібранні 29 серпня 1998 року, в День Військово-повітряних сил України. На жаль, більшість з 42 типів нагрудних знаків не замовлені через нестачу коштів.

Валерій Ляхов розробив також 36 нагрудних та нарукавних нашивок підрозділів, частин та з'єднань військової авіяції. Емблеми проєктувалися з урахуванням побажань військовиків відповідних частин. Гаптовані нашивки за якістю не поступаються зарубіжним аналогам.

Через фінансові негаразди військовиків за виготовлення нашивок взявся сам автор. Його коштом виготовлено невеликий тираж 15 типів нашивок, які купують національно свідомі вояки. Необхідно зазначити, що В. Ляхов розміщує замовлення виключно на вітчизняних підприємствах.

Також за власні гроші мистець організував постійно діючу виставку-продаж військової емблематики, де авіятори мають можливість дешево придбати все необхідне.

Валерію Ляхову належить авторство розмалювання літаків МіГ-29 пілотажної групи „Українські соколи". Встановлений у Вінниці минулого серпня літак МіГ-21 також розфарбований за проєктом художника.

Всі знаки та емблеми захищені авторськими правами.

У вільний від роботи час Валерій Ляхов займається живописом, поєднуючи стрімкі силюети сучасних літаків з мальовничими українськими пейзажами.

Максим Царенко,
м. Вінниця

Ветеранам Війська Польського з заявами про допомогу слід звертатися в консульства Польщі

14 травня ц.р. "Свобода" повідомила, що уряд Польщі виплачує грошову допомогу (по 26 долярів щомісяця) ветеранам зформованої в СССР в роки Другої світової війни Першої армії Війська Польського. Допомога була призначена тим особам, які до 1 вересня 1939 року були громадянами Польщі і проживали на її тодішній території.

Оскільки після цього повідомлення читачі просять дати адреси, на які слід звертатися з цього питання, пояснюємо, що редакція „Свободи" більше інформацій про це не має. Зацікавленим особам слід звертатися в консульства Польщі за місцем проживання.

ЗВІДУСІЛЬ

Бутрос Бутрос-Ґалі критикує Б. Клінтона і М. Олбрайт

У своїй книжці „Непереможений: саґа взаємин між США і ООН“ колишній Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Бутрос Бутрос-Ґалі пише про змову проти нього і зраду зі сторони секретаря Державного департаменту Меделин Олбрайт і Уряду Президента Клінтона, котра стала причиною поразки під час його повторного кандидування на пост Генерального секретаря ООН.

Росіяни покинуть Туркменістан

До листопада ц.р. російські офіцери-прикордонники, які служать в Туркменістані, мають покинути цю країну. Досі за угодою, укладеною в 1993 році, вони пильнували кордонів з Іраном і Афґаністаном. Туркменістан першим з країн Середньої Азії приєднався до акції НАТО „Партнерство заради миру“ і прагне дальшого вивільнення від опіки з боку Росії.

Сирія готова на мир з Ізраїлем – стверджує король Йорданії

Закінчуючи в Нью-Йорку минулого тижня свою 10-денну поїздку до США, йорданський король Абдула відвідав щоденник „Нью-Йорк Таймс“ і на зустрічі з Радою директорів обговорював конечність замирення на Близькому Сході та економічного розвитку в Йорданії та всьому реґіоні. Крім того, він також мав зустріч з членами Конференції президентів головних жидівсько-американських організацій.

Стає менше розлучень і шлюбів у Росії

Згідно з найновішими даними Державного комітету статистики, кількість розлучень в Росії зменшилось на 10 відсотків у 1998 році. На 1,000 одружених пар у 1998 році було 591 розлучень. Майже кожен третій намір розлучитися походить від пар, які одружені менше, як п'ять років. Статистичні дані вказують також і те, що зменшується кількість шлюбів, але зростає число самітніх матерів. У 1997 році 25 відсотків усіх матерів були самітніми у порівнянні до 20 відсотків у 1994 році.

Схвалено військовий договір США і Японії

Вища палата японського парляменту узаконила досить спірне питання, але котре змiцнить військову співпрацю з Вашинґтоном. Крім того, цей закон дасть можливість Японії підтримати військові з'єднання США у будь-якій конфронтації з Північною Кореєю чи в інших реґіональних військових кризах. Китай, котрому не надто до вподоби така співпраця Америки з Японією, повідомив, що „глибоко стурбований“ схваленням цього закону.

Найвизначніша монографія про історію Церкви Закарпаття

Анастасій Пекар, ЧСВВ: “Нариси історії церкви Закарпаття”, том II – Внутрішня історія, Записки ЧСВВ – серія II, В-во Отців Василіян „Місіонер“, Рим-Львів 1997. – 492 стор.

Найбільш занедбаною ділянкою історії Закарпаття є історія Церкви в цьому реґіоні. Для західньоевропейських дослідників це була другорядна тема, не варта уваги. Історики Угорщини, в кордонах якої Закарпаття знаходилося майже тисячу років, намагалися подати її з точки зору своєї політики, як продукт впливу угорського культурного середовища. Радянські історики вважали Церкву знаряддям поневолення трудових мас і розглядали її виключно з неґативної точки зору. Для місцевих закарпатських істориків першоджерела, що зберігалися в чужих архівах, були недоступні. Перша об'єктивна праця на цю тему – „Нариси історії церкви Закарпаття“ о. А. Пекара (том I), появилася в Римі 1967 році (перевидана у Львові 1997 році). Вона охоплювала т. зв. „зовнішню історію“ Церкви, тобто її ієрархічне оформлення. Нещодавно появився другий том цієї знаменитої монографії, який охоплює „внутрішню історію“ української Церкви Закарпаття. До Закарпаття автор залучає й українські землі нинішньої Словаччини, Угорщини та Румунії, як теж церковне життя заморських переселенців.

Праця побудована на ґрунтовному вивченні архівних джерел Ватикану, Відня й Риму. На жаль, недоступними були для нього архіви Закарпаття, зате у великій мірі він використав друковані праці закарпатських вчених і майже всю закарпатську періодику. Цей другий том своєї праці о. А. Пекар присвятив пряшівському владиці Павлові П. Ґойдичеві, ЧСВВ, (1888-1960), замученому в комуністичній в'язниці. Зміст другого тому „Нарисів“ розподілено до сімох розділів, випереджених вступом (с. 13–47), в якому автор побіжно розглядає зовнішні обставини розвитку церковно-релігійного життя на Закарпатті. Кожне твердження він обґрунтовує переконливими арґументами. Як об'єктивний історик, він розглядає не лише позитивні, але й неґативні сторінки діяльности окремих владик. Він також не оминув спроб римсько-католицького кліру латинізувати східній обряд.

Перший розділ, „Владики та їхні осідки“ (с. 48–71), о. Пекар присвятив історичному становищу закарпатських єпископів, їхнім осідкам, як і їхньому матеріяльному станові. Тут він не забув розглянути й історію єпископських бібліотек в Ужгороді та Пряшеві. Другий розділ присвячено епархіяльному управлінню (с. 72–118). В третьому розділі (с. 119–231) подано ґрунтовний опис епархіяльного духовенства, разом з їхнім матеріяльним забезпеченням і вихованням в різних духовних семінаріях. Вказано теж на специфіку їхньої праці в Церкві і поза нею, бо чимало священиків займалося теж літературою та наукою. В четвертому розділі, „Церква на службі народу“ (с. 232–304), автор висвітлює ролю визначніших владик в культурно-національному відродженні закарпатських українців, починаючи з Мануїла М. Ольшавського (†1767 р.), і кінчаючи Павлом П. Ґойдичем, ЧСВВ, (†1960 р.).

Мабуть, найціннішою і найцікавішою частиною монографії є її п'ятий розділ – „Церковно-релігійне життя народу“ (с. 305–380). Це

справжня соціологічна розвідка, написана на підставі глибокого знання ментальности закарпатських українців. Шостий розділ присвячено „Історичному розвитку церковного співу“, тобто всенародним та хоральним наспівам, як теж розвиткові духовної пісні. В останньому, сьомому, розділі автор розповів про „художню церковну творчість“ (с. 412–449), тобто про майстерне будівництво дерев'яних церков, церковне різьбарство та про історичний розвиток закарпатського іконописання. Отже, другий том „Нарисів історії Церкви Закарпаття“ – це справжня енциклопедія релігійного життя в найзахіднішій частині українських земель від найдавніших часів до наших днів.

На Закарпатті, на жаль, обидва томи є бібліографічною рідкістю, тож варто було б перевидати їх саме в Ужгороді, де в умовах нинішньої релігійної боротьби голод на добру історичну книгу дуже відчутний. Перевидання праці о. А. Пекара принесло б велику користь й для Пряшівщини, де в останньому часі назріває загроза асиміляції українського населення – саме заради словакізації Церкви.

Адреса видавництва: **292310, Львів, вул. Б. Хмельницького, 36, Монастир св. Онуфрія.**

Микола Мушинка,
Пряшів

ВЕСЕЛО ПРО СЕРЙОЗНЕ

Всюди добре, а вдома найліпше!

Всюди добре, а вдома найліпше! Так колись казали, і це свята правда. Сьогодні тільки є одна проблема: „зджетизувався“ і сконденсувався так, що не знати, де той твій дім. В Канаді, Америці, Австралії?

Я завжди вважав своїм домом рідну хату, де я народився і прожив добрий клапоть мого життя, тобто в неньці-Україні, як я з сантиментом свій дім називаю. Але прибувши вже „додому“ два рази, нікого не застав: ні своєї рідної неньки, ні батенька – нікого. До якого дому повертатися? Хіба взяти лозунґ з написом „шукаю дому“ і по Хрещатику ходити. Може, Ткаченко або Мороз, або навіть сам „батенько“ Президент змилосердиться.

Такі якісь неймовірні думки лізуть мені в голову, і тяжко з ними давати собі раду. Еміґрація – не рідний дім...

– Президент перед виборами не має часу на такі твої витребеньки-забаганки, – сказав мій приятель, той від політики, – ти ж не маєш голосу на виборах. Тож сиди, де тобі добре. Маєш „льоту“ на українському цвинтарі св. Володимира Великого? Туди тобі „додому“.

– Але ти мусиш мати візу і запрошення, і мусиш голоситися на міліційський пост, а міліція як міліція – всюди знайде щось не так, покаже тобі, де раки зимують, очевидно, як не даси хабара, – долив до вогню оливи мій приятель, той від спорту. На біду, мій сусід показав мені листа з його рідного дому. Читаю і жалкую, що почав: так пише його племінниця, що жаль за серце хапає, на голові від страху волосся дубом стає...

„Велл“, – сказав я собі, роздумуючи над цими справами, що копицями накопичилися в моїй голові, коли йшов в суботу до книгарні по нові газети...

Чомусь нагадав я собі мого приятеля, того, що на всі проблеми має відповідь, може тому, що давно його не бачив. Він для кожного, хто його вислухає, має пораду. Але таких щоразу менше: наші лави проріджуються – така доля нашої ґенерації-еміґрації. Ми дочекалися нашої неочікуваної мрії – ненька-Україна стала незалежною і, тепер чи в четвер, спокійно відлетіти у вирій – на це не треба поради. Хоч ніде правди діти, ми маємо більше щастя в діяспорі, ніж Мойсей мав у пустині. Мойсей на свою обіцяну „неньку“ не ступив ногою, а тільки здаля поглянув. А ми можемо ступати і ступати на нашу рідну землю, щоб тільки долярі. Бо ми собі на це заслужили: Мойсей чекав і блукав тільки сорок років, а ми п'ятдесят!

Аж тут гульк – переді мною несподівано з'явився, як інопланетянин у фільмі, мій приятель. І не сам, а з ще меншим від нього чоловічком, таким бадьорим і щасливим, що рідко тепер побачити. Представив його і сказав, що той з Едмонтону. Їде додому і не вертається до Канади.

– Хіба відвідаю ще раз Федька, – щиро засміявся едмонтонець до мого приятеля.

Він, як мала дитина, не міг втриматися, щоб своїм щастям не поділитися зі мною. Він був вдома вже цілий рік. І не може нахвалитися життям вдома.

– Люди живуть радісно, п'ють горілку для веселости, курять для приємности, забавляються, до роботи ніхто не гонить, політикою не цікавляться – байдуже їм, хто стане президентом. Щоб так далі було... До побачення. – Пішов і навіть не оглянувся.

На жаль, я не вмію „думати на ногах“, як кажуть англосакси, не додумався взяти від нього адреси. А то до такого „рідного дому“ і я поїхав би...

Ро-Ко

Нам пишуть

СВІЙ ДО СВОГО

Село Біла читає "Свободу"

До нас дійшло число 12 газети "Свобода" зі світлиною про те, як немолоді люди Оксана Волчук, Марія Кузів, Ярослава Жеребецька, Ольга Причка, Тарас Галушка, Роман Герасим, Юрій Мацьків, Михайло Кузьма, Михайло Ромах, Богдан Жеребецький і Павло Березовський з Черрі Гил складають пачки для людей з України. Від усієї душі дякуємо вам, дорогенькі брати і сестри в Господі. Нехай Бог опікується вами в цій нелегкій роботі. Моя сестра Іра (нас було 6 сестер і 4 брати, один вже помер) усі світлини з цієї газети вклеїла до альбому зі своїми фотографіями.

Та ще ми вдячні газеті "Свобода" за її зміст. З неї можна більше дізнатися про Україну, як в нас, де я живу. Дуже цікава газета.

Оксана Шидловська
село Біла
Тернопільська область

ХОЧ ЛИСТ І ПРИВАТНИЙ

„Просвіта" активно діє в Рівному

Наша „Просвіта" живе досить важко, бо державної фінансової підтримки не маємо, часом бракує грошей на поштові витрати. Орендуємо старий двоповерховий будинок, який потрібно ремонтувати.

Мій чоловік Михайло Борейко задумав перевидати трилогію Уласа Самчука „Волинь" – до 95-річчя від дня його народження. Ми перевидали „Кобзар" з примітками В. Сімовича, накладом 7 тисяч примірників, і домоглися, що влада закупить книги для всіх шкіл області. При „Просвіті" працює кредитова спілка просвітян „Поступ". Реорганізовуємо Центр українського кіно, створюємо відеосалон „Шкільний екран" на допомогу школам. Показ фільмів буде узгоджуватися з шкільною програмою. Через фінансові труднощі перестала виходити наша газета „Дзвін".

На третій день Великодня ми провели благодійний концерт для дітей-сиріт. Добродійників виявилося небагато, але ніхто із 150 дітей-сиріт на пішов без подарунка. Тільки в нинішньому році ми провели вечори до 90-ліття Степана Бандери, 80-річчя Злуки українських земель, 160-ліття П. Чубинського, дня народження Лесі Українки, 50-річчя Володимира Івасюка, на честь подвигу битви під Крутами. В багатьох місцях проведено Шевченківські дні, лекції, виступи хору „Просвіта" та гурту „Барвінок".

Перед Великоднем ми отримали пачку рідкісних книг з Америки. Доземний уклін за допомогу.

Євгенія Гладунова,
старший референт обласної організації Товариства „Просвіта"
м. Рівне

Листа передала до „Свободи" проф. **Віра Боднарук**.

Тримають мене ці добрі „хвилі"...

Під час відвідин поета Василя Барки стоять (зліва): Василь Барабаш і о. Сергій Кіндзерявий-Пастухів.

Світлила **матушка Юля**

Тривожні вісті доходять швидко... Загибель Вячеслава Чорновола... Брутальний напад на Патріярха Філарета і православних Української Православної Церкви, вчинений московськими ліво-православними в Україні... Відомий український поет Василь Барка – у лікарні... Архипресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів, матушка Юлія і я відвідали його там 13 травня.

Василь Барка, о. Сергій К.-Пастухів, Юлія Литвиненко – дуже давні друзі. Поет – хресний батько Ларінки Пастухів, яка живе з сім'єю у Вашінґтоні, працює в бібліотеці Конґресу. Понад рік гостюючи у висококультурній родині отця Сергія, багато почув я розповідей про славного українського письменника. Різні повоєнні випробування в Европі, тяжка праця в Америці, але "третя хвиля" підняла українську культуру, мистецтво, організації на вищий ступінь розвитку суспільства, вдихнула віру в майбутню вільну Україну, в Українську Церкву. Один Бог, єдина Україна.

Хто не знає про Школу Кобзарського Мистецтва в Нью-Йорку? Але чи всі знають, що її першим творчим керівником був отець Сергій? Він також талановитий художник. „Вісник" Академії Наук України (1993) видав його „Світильники Землі Української" (тридцять чистих образів). А директор Інституту богословської термінології та перекладів Львівської Богословської Академії пише: "Отче Сергію, були ми приємно вражені вашими словниковими матеріялами, які надіслали нам... Ви зробили величезну працю...". Отець Сергій – автор пристрасних бесід з друзями, їх написано 184, – з болем в серці за долю Української Церкви, за долю України. Бесіди – не критика для критики, а євшан-зілля, що пробуджує душі українських християн. 5 липня цього року йому – 75. Многая літа! Багато можна писати про талановитих людей, яких я зустрів в Америці... В Україні мріяв я з Луганська переїхати на Полтавщину. Заснувати там картинну галерею, студію образотворчого мистецтва для дітей села... З цими мріями закинула мене доля в Америку. Майже шість місяців працював у пекарні... Залишилося чотири дні до повернення в Україну, але за доносом „колеги" працівники іміґраційної служби мене „вичислили". Адміністрація „відкупилася" чотирма українцями і шістьма поляками. Привезли нас в Нью-Йорк. Відтиски пальців, фото, допити... Хто? Коли? Де? Сім'я? Батьки? Перепитували декілька разів.

Не розуміли іміґраційні службовці, що Полтавщина, де я народився, в Україні, а „Локчимлагерь" – в Сибіру, де закатували мого батька 1–2 лютого 1938 року, за місяць до мого народження. Словом, не повинен працювати, не маючи „Social Security". Призначили суд. Розгляд продовжується. Тим часом тримаюся на „хвилях". „До Нью-Йорку", або „Четверта хвиля" – одна з моїх картин, написаних тут. Мої тутешні живописні твори в грудні минулого року я показав парафіянам нашої церкви. А 14–28 лютого цього року відбулася виставка моїх картин у галереї „Маяна" в Нью-Йорку. Дякую мисткині Ярославі Геруляк, її чарівній донечці за сприяння в організації цієї виставки. Вдячний відвідувачам, які зацікавилися моїми пейзажами, образами Богоматері, Ісуса Христа, портретами Тараса Шевченка, Бориса Грінченка, картинами „Кобзар", „Братовбивство", „Не пий, Барабаше!" – про безславного Гетьмана України Івана Барабаша, та його кума Богдана Хмельницького, Генерального писаря... Можливо, хтось виявить бажання прийняти мою виставку (36 творів) в українських осередках? У такому випадку телефонуйте: **(516) 669-7402, пишіть: Vasyl Barabash, c/o Rt. Rev. S.K. Pastukniv, 103 Evergreen St., W. Babylon, N. Y.11704.**

... Тепер ми в Mercy Hospital, Port Jarvis. Дивлюся крізь прозорі двері. Отець Сергій здійснює Службу Божу – таїнство причастя Василя Барки. Стежу за приладами... Заспокоюється пульсація. Ритмізує праця серця. Заходимо. Зацікавлені теплі очі. Нове знайомство. Лагідна посмішка.

– Полтавщина вас любить, пам'ятає, пам'ятає Україна. Бажаємо вам доброго здоров'я.

Погляд в очі, потім на мою вишиванку. Його очі голубішають. Цей розумний погляд супроводжує нас в дорозі. Погляд залишається з нами. Телефонували в наступні дні травня – здоров'я Василя Барки покращується. Слава Богу!

Василь Барабаш,
член Спілки художників України.

ЗВІДУСІЛЬ

Нагороджено румунських церковних провідників

Згідно з повідомленням Асошієйтед Прес, румунський президент Еміль Константінеску 21 травня нагородив Зіркою Румунії православного Патріярха Теоктиста і католицького Кардинала Александру Тодея. Виглядає, що нагороди були наслідком відвідин до Болгарії 10 травня Папи Івана-Павла II.

Відреставровано картину Леонарда да Вінчі

Після 20 років напруженої праці в Міляні закінчено реставрацію картини Леонарда да Вінчі „Тайна Вечеря", намальованої 500 років тому на стіні міланського монастиря. Коли починали відновлення твору, збиралися тільки підмалювати вибляклі частини. Однак, вирішили відкрити з-під фарби й клею оригінальний твір великого мистця.

Джордж Мелорі не дійшов до вершини

Американська експедиція на Еверест (8,848 м) виявила тіло гімалаїста Джорджа Мелорі, який в 1924 році разом з Ендрю Ірвіном намагався піднятися на вершину гори. Тіло Джорджа знайдено 600 м від вершини. При ньому були листи, бутля з киснем, хусточка з ініціялами, ножик і прилад для вимірювання висоти. Тіло другого гімалаїста не знайдено.

Мубарак відвідав Кадафі

Пресове аґентство Ройтерс повідомило, що єгипетський президент Госні Мубарак вперше від скасування минулого місяця санкції проти Лібії, що їх свого часу встановила Організація Об'єднаних Націй, здійснив поїздку до Лібії та провів розмову з її провідником полковником Муамаром ель-Кадафі. Державне телебачення Лібії звітувало, що президент Г. Мубарак під час свого перебування був у лібійського лідера на зустрічі і розмові.

Кампанія проти дитячої праці

Міжнародна організація праці сподівається прийняти угоду, спрямовану на заборону найгірших форм дитячої праці. Угода вимагатиме від країн, які її підпишуть, негайної дії проти невільництва, насильної праці, статевої експлуатації, торгівлі дітьми і небезпечної праці дітей нижче 18 років. Ця аґенція Організації Об'єднаних Націй підраховує, що в країнах, які розвиваються, приблизно 250 млн. дітей від 5 до 14 років працює, і половина з них – на повний час.

Чи житимуть тигри в Нью- Джерзі?

Управління штату Нью-Джерзі заборонило утримувати тигрів в приватному заповіднику в повіті Джексон, звідки в січні, можливо, втік один звір. Тепер на цій "фармі" живе 22 тигри.

Наша школа – найстарша

Школа Українознавства в Нью-Йорку, спонзором якої є Об'єднання Українців Америки „Самопоміч", – це найстарша з суботніх шкіл, заснованих післявоєнною політичною еміграцією 40-их років. Тому що школа протягом півстоліття була однією з ключевих інституцій у збереженні нашої молоді при громаді, її Золотий ювілей, що припадає на 1999 рік, треба вважати не тільки приємним днем однієї організації, але і загальногромадським святом. Організована в 1949 році видатним педагогом проф. Костем Кисілевським, Школа Українознавства ОУА „Самопоміч" в Нью-Йорку за 50 років свого існування допомогла батькам виховати сотні національно свідомих молодих українських американців.

Наша школа діє в системі Шкільної Ради при УККА, має 12 кляс, знаходиться у будинку парафіяльної школи академії Св. Юра. Тепер в ній навчається 130 учнів, включаючи садочок, що є під опікою 83-го Відділу Союзу Українок Америки. Директором школи від 1986 року є мгр. Ольга Т. Кекіш.

У суботу, 2 жовтня 1999 року, Школа Українознавства ОУА „Самопоміч" справлятиме свій Золотий ювілей в Українському Народному Домі в Нью-Йорку. Колишнім учням, розкиненим далеко поза Нью-Йорком, припадає рідкісна нагода зустрітися після довгих років розлуки і згадати приємні шкільні роки. Це є також неповторна нагода вшанувати пам'ять засновників школи, висловити подяку відданим учителям та батькам за їхній довголітній труд. Під час бенкету цікаву програму виконають матуранти (від 1950-их до 1990-их років), а до танцю приграватиме оркестра „Темпо". Плянується також виставка фотографій та вручення різних нагород і несподіванок. До участи в святкуванні 50-ліття школи запрошені всі учні й учителі, від 1949 до 1999 років, незалежно від того, скільки років вони навчались або навчали в школі. Для святкування золотого ювілею школи створено „Комітет 50-ліття", в якому рушійною силою є батьки теперішніх школярів, згуртовані при Батьківському гуртку, а також учителі та колишні учні.

До комітету належать директор школи Ольга Т. Кекіш та голова товариства „Самопоміч" Наталія Дума. Головою комітету є Люба Лабунька, яка рівночасно є головою Батьківського гуртка школи, до комітету також входять Оксана Хомут-Андерсен, Наталія Даниш, Іван Дурбак, Маруся Дурбак, Юрій Гаєцький, Ірина Галатин, Мира Ганкевич, Сергій Гошовський, Славко Коновальський, Віра Косович, Віра Круп, Христя Кузьмович-Савицька, Емілія Літепло, Гандзя Савицька-Мицак, Оля Стасюк, Таня Тершаковець.

Деякі члени „Комітету 50-ліття" Школи Українознавства ОУА „Самопоміч" в Нью-Йорку (зліва): Віра Круп, Оксана Хомут-Андерсен, Люба Лабунька, Іван Дурбак, Емілія Літепло, Орест Кебало.

Щоб створити тривалу пам'ятку школи та зберегти історію її першого півстоліття, Комітет 50-ліття також вирішив видати Ювілейну книгу, в якій буде вміщено історію школи, розповіді про її засновників, директорів, вчителів та учнів. Редакційна колеґія просить колишніх учнів та учителів надіслати свої спостереження чи короткі спомини про школу, щоб в ювілегній книзі правильно віддзеркалити погляди учасників різних поколінь, які тепер є у віці від 18 до 60 років. Також можна присилати фотографії зі шкільних років. У справах Ювілейної книги звертатися до Гандзі Савицької-Мицак, голови редакційної колеґії, на тел. **(718) 263–7978.**

„Комітет 50-ліття" плянує також створити довідник-адресар всіх колишніх учнів для архіву школи та для опублікування його в Ювілейній книзі. Член комітету І. Дурбак, який зайнявся комп'ютерним виготовленням довідника, просить розповсюджувати ці матеріяли між шкільними друзями та надсилати відповіді комітетові. Колишні учні, які не одержали цих матеріялів, можуть подати свої адреси до **Ivan Durbak, 16 Fawn Hill St., Ram-sey, N.J. 07446, tel. (201) 327-1805,** або електронічною поштою до **idurbak@netmail.hsc-bklyn.edu.** Члени комітету просять вже тепер записати дату 2 жовтня 1999 року в своєму календарі та прибути в цей день до Нью-Йорку, заохочуючи до цього також своїх друзів. Треба добровольців, які допомогли б координувати участь своїх кляс у святі, організувати столи та відшукати деякі ще незнані адреси своїх одноклясників, бо ще є прогалини у списках адрес учнів 50-их і 60-их років.

– Золотий Ювілей Школи Українознавства ОУА „Самопоміч" дає кожному випускникові змогу вшанувати свою „альма матер" фінансовою пожертвою на Ювілейний фонд або Видавничий фонд, – сказала Л. Лабунька. – Прихильники школи, що оцінюють ролю, яку школа відіграє у збереженні української спільноти в Америці, також можуть прилучитись до нашого святкування своєю участю та своїми пожертвами".

Жертводавці можуть виписувати чеки на „Self Reliance Association Parents' Committee" з нотаткою **„50th Anniversary Fund"** або **„Jubilee Book Fund"** (пожертви можна відтягати від податку).

Пожертви та всю кореспонденцію в справах 50-ліття школи слати на адресу: **50th Anniversary Committee, c/o O. Andersen, 66-46 Gray St, Middle Village, N.Y 11379.**

За дальшими інформаціями або зголошенням до помочі можна контактуватися з О. Хомут-Андерсен на тел. **(718) 326–4319** або з іншими вищезгаданими членами „Комітету 50-ліття".

Гандзя Савицька-Мицак

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

„Євшан" співає на користь Фонду Чорнобиля

НЬЮ-ЛОНДОН, Конн. – Український хоровий ансамбль „Євшан" виступив з концертом в церкві „Гаркнес Меморіал Чепел" на терені Конектикат-коледжу, в неділю, 18 квітня.

Концерт був частиною фестивалю „Празника Землі", влаштованого студентами та екологічними організаціями коледжу. На запрошення організаторів, спочатку концерту виголосив коротку доповідь Олесь Кузьма, член екзекутиви Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, про наслідки чорнобильської аварії в Україні. „Євшан" виконав ряд духовних, клясичних та народних творів.

Група студентів, які висловили захоплення красою української пісні, зголосилися вступити у Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля і підтримати гуманітарну місію Фонду в Україні.

Інформація ФДДЧ

Мистецький лет Вірляни Ткач

„Дверима", за ініціятивою Вірляни Ткач, названо було таборову газетку „Стежок Культури", пластового табору для талановитих пластунок віку 16–24 років, популярного в другій половині 60-их – 70-их років.

Це було багато років тому. Сьогодні ім'я Вірляни Ткач, оригінального автора – режисера драматичних дійств відоме в мистецькому світі. Відкривання дверей у світ культури нашої та інших народів стало її мистецьким кредо, крізь них вона пізнає і своїм талантом осмислює вічні вартості людського духу.

У поєднанні драми, поезії, музики, співу, танку автор і керівник мистецької групи „Яра" В. Ткач створила вісім драматичних дійств. Помітне те, що авторка схильна для своїх дійств вибирати теми небуденні, з глибин мудрости нашого та інших народів.

У березні Експериментальний театр Ля МаМа в Нью-Йорку представляв Мистецьку Групу „Яра" та артистів Бурятського Театру з Улан Уде в новім музичнім дійстві „Летить біла птиця", базованому на темі з бурятської історії.

Мистці, подолавши віддалі мови, культури і простору, засвідчили можливості міжнародної виміни, в якій Україна відіграла суттєву ролю. Тут поема Олега Лишеги „Лебідь" знову стала мостом на Схід. Автором постановки, як вже згадано, була В. Ткач, а музику для цього дійства створили Генджі Іто та бурятська композиторка Ерджена Жамбалов.

Темою цього музичного дійства є історія про княжну з XVI століття Бальжан Хатан, яка вивела свій нарід, підданий Манджурії, в рідні Агінські степи. Манджурський хан післав за ними в погоню могутнє військо, яке доганяло бурятів. Побачивши безвихідну ситуацію, Бальжан рішила сама віддатися ханові на смерть, щоб цією жертвою здобути для бурятів право залишитися в Агінських степах. Глядач міг пережити потрясаючі сцени, коли шаманка закликала дочок грому закрити дорогу манджурському війську.

У цей момент дуже ефективно зійшлися звуки грому, світляні ефекти, танок та надзвичайне грання на бубні шаманки – Ержени Жамбалов. У тій п'єсі два віки зійшлися на одній дорозі. Сцени шаманського заклинання у виконанні Саяна Жамбалова стали центром вистави, посилені надзвичайним ужиттям співу, музики, фільму, прозірок і танців. Справді вражав горловий спів шамана і віртуозного мистця Батувшіна з Монголії. Ціла вистава йшла при акомпаньяменті на традиційному інструменті „морін хур" і на монгольській сопілці.

Враження з баченого та пережитого дійства спонукують до деяких рефлексійних думок. У чому вагомість нав'язання живих контактів театру „Яра" з живим середовищем культури бурятів, одного зі сибірських народів? Для бурятів участь в зігранні їхньої давньої історії поза межами їхньої батьківщини – це дорога до пробудження національних почувань, гордости та протистояння імперським впливам, (в їхньому випадку манджурських).

А ми, за посередництвом В. Ткач, у співпраці з бурятами, знаходимо ідеологічних союзників. Тож мистецтво в цьому випадку відіграє і політичну ролю, так в користь бурятів, як і в нашу користь. Як корисно буде ставити це дійство в Україні!

З практичного боку постановки того роду вистав, – не тільки для емоційно-естетичного пережиття дійств, але й для повнішого його розуміння, помічним був би короткий зміст теми, на якій базується дане, завуальоване, дійство.

Невідомі нам дальші творчі пляни режисера „Яри", однак на думку напрошуються деякі сподівання, а це поширення режисерської діяльности. Цікавою була б, наприклад, спроба постановки творів інших відомих драматургів. Може п'єси Миколи Гоголя? Або драматизація його оповідань?

Давно ж бо настав час відвоювати нашого Гоголя для народу, який породив його, а світ гордиться ним. Найвищий час повернути його батьківщині його духу. І було б це відкриттям не тільки „дверей", але широких „воріт" в нові можливості осмислень та режисерської винахідливости автора – режисера і керівника „Яри" – Вірляни Ткач.

Любомира Крупа

„Свій до свого...

(Закінчення зі стор. 10)

місце серед американських кредитних юній. Президент Богдан Ватраль є членом стейтової Ліги кредитних юній. Ось чому з абсолютною певністю було запропоновано абсолюторію і голосуванням затверджено новий склад дирекції (без змін). Під час дискусії виникло запитання про розвиток філій (Степан Стрільчук), про роботу дирекції (д-р М. Домашевський), про те, чому власний капітал не зростає пропорційно до зросту членства і чому позички „стоять в місці". Директор Б. Ватраль відповів скоро, чітко і вичерпно.

Ірина Камінська

НОВІ ВИДАННЯ

Міністер енерґетики - про Чорнобиль

Переді мною книжка Віталія Склярова під заголовком „Chernobyl was... tomorrow", яку я купила для нашого дослідно-документального центру в Колюмбійському університеті. Під час чорнобильської катастрофи автор уже був міністром енергетики, і через кілька годин після вибуху полетів туди і залишався на місці аварії 5 днів.

В своїй книжці Скляров описує в деталях все, що трапилося зразу ж після катастрофи, пояснює, чому трапилося, і остерігає про те, що якщо світ це все не вивчить і не врахує, то повторення катастрофи завжди можливе.Через книжку проходять згадки про людей, які ризикували своїм життям і здоров'ям.

Одначе він вважає, що крім технічної сторони катастрофи існує моральне коріння – надзвичайно сильний зв'язок між цим і нашою низькою культурою в загальному, і „культурою безпеки" зокрема.

Це моральна і культурна катастрофа, вияв багатьох наших помилок, хиб і гріхів. Якщо ми розглянемо нашу різноманітну дійсність через призму Чорнобиля, ми будемо змушені переоцінити багато що, шукати правдивий вимір цінностей і подивитися відверто в очі майбутньому.УДДЦ має цю книжку. Хто зацікавлений цією тематикою, просимо нас відвідати і прочитати її.

Олена Несіна,
Український Дослідно-Документальний Центр
Українського Інституту Америки

Український театр за німецької влади

Валерій Гайдабура. „Театр, захований в архівах. Сценічне мистецтво в Україні періоду німецько-фашистської окупації (1941-1944)", Київ, „Мистецтво", 1998, 222 стор.

Часто складається так, що потрібно півстоліття, щоб відповідно оцінити події історії та об'єктивно про них писати. Це відноситься і до історії театру. Воєнний час на перехресті шляхів двох світових потуг і двох окупантів України залишив свій специфічний слід і на театрі. В. Гайдабура успішно відшукав цей шлях і слід, і це відбилося в назві першого розділу – „Тисяча і одна прем'єра з небуття". Це був шлях української культури, яку оба тоталітарні режими бажали іслати в небуття. Від Білої Церкви, Вінниці, Кам'янця-Подільського, Києва, Маріуполя, Перемишля, Полтави, Станіславова, Стрия, Харкова, Херсону, Чернігова аж до Юзівки, – у книжці зібрано репертуар театрів, опер, балетів 44 міст України. Біля кожного з цих міст подано дати нацистської окупації, скільки дане місто мало тоді жителів і коли даний театр був відкритий. Понад 50 сторінок прецінних інформацій. Багато відомих імен, слідів талановитої і відданої праці сотoк діячів українського театру!

Сам такий енциклопедичний список уже має свою історичну вартість, а це ж тільки чверть книжки. Другий розділ, „Театр між Сталіним і Гітлером", описує й аналізує саме існування „театру окупованої України" (ТОУ), його репертуару, мови. Автор цитує сотки статтей, досліджень, споминів, новинок, розпоряджень, листів, не тільки про самі події, але і їхнє тло, щоб краще зрозуміти саму потребу існування ТОУ, і як десятки тисяч українців вчащали до театру кожного року, і то не тільки в найбільших містах (наприклад, у Кривому Розі 1942 року було 20 тисяч глядачів). Існування того театру було завжди під загрозою закиду антинімецького наставлення, то ж був натиск ставити німецькі п'єси, що до певної міри було також корисним, бо відкривало европейський репертуар глядачам на схід від Галичини. Автор твердить, що коло 70 відсотків репертуару складали українські історично-патріотичні твори, і то зокрема ще дореволюційні, це було свідоме пов'язання з минулим. Гайдабура вишукує назви п'єс, рецензії, вплив постановок – включно з реакціями окупантів (часті заборони постановок). Він описує працю різних театрів, включно з „Гроном", який їздив по Німеччині з виставами для українців, вивезених на роботу. Всі ці факти переплетені спогадами акторів, глядачів, чи це прихильниками чи неприхильниками. Гайдабура також описує радянську антиукраїнську акцію в запіллі, а тоді вже – як за радянської влади карали українців за попередню антикомуністичну діяльність (подано цитати з протоколів допитів Йосипа Стадника 1947 р.).

Це, мабуть, уперше такі відомості друкуються в Україні після 50 років існування цього театру. Прізвища, дати, рецензії, факти, програмки, афіші, фотографії постановок і пов'язаних подій (наприклад, розстріл українських глядачів, які були на постановці оперети Ярослава Барнича „Шаріка" у Станиславові 1944 р.). Ця книжка – історія тих кількох років; інформацію удокументовано 420 посиланнями. Біла обкладинка має чорний рисунок Жана Кокто „Всесвіт у сльозах" (1945 р.). Це також служить за коментар про зміст цієї надзвичайно цінної праці.

Кілька завваг, не так до автора, як до пострадянського видавництва і видань. Подано дати нацистської окупації, і дати, коли „визволено" дане місто; але чи справді можна ще сьогодні далі писати, що якесь місто чи Україну „визволено", коли це також була окупація тільки протилежним режимом, який довше тривав і більше знищив? Друге, це колишній радянський звичай подавати тільки прізвища та ініціяли – без повного імени (хоч автор це оригінально мав). Це збіднює інформацію для історії. Було б дуже корисним, якщо б ця книжка мала поіменний покажчик авторів, акторів, назв творів. Але і без цього ця книжка – цеголка до історії українського театру нашого віку, бо, як надзвичайно влучно назва підкреслює, цей театр був захований в архівах і в пам'яті малого числа ще вцілілих учасників подій.

Лариса М.Л.Залеська-Онишкевич

ХАРАКТЕРИ

Міртала

Знаю, мій нащадку,
Знайдеш в моїй долі
Слід моїх тривог,
Болю, перемог,
Як я гаптувала
Днів своїх рядок.

М. Кардиналовська

М. Кардиналовська з автором розповіді

Ім'я цієї жінки, її посмішка, постать, навіть місце її дому — Арізона — сповнені таємничої романтики. Колись так прийшли до мене символічні фільми Параджанова, романтичні книги Олександра Гріна, кримські малюнки Максиміліяна Волошина (Кирієнка), твори інших мистців, збагачених духом. Уява — одна з прикмет людської душі, її багатство. А вміння втілювати плоди уяви — це вже талант.

Міртала Кардиналовська — скульпторка. Вона ліпить свої скульптурні композиції і відливає в бронзі. Кожна її скульптура — довершена і дарує глядачеві привід до роздумів про життя.

Бронзові витвори — невеликі за розміром, тому можуть стояти на письмовому столі і постійно збуджувати нашу уяву, тому що навіть інше освітлення, інший кут сприйняття відкриває у них новий зміст.

Щільник, витвір працьовитих бджіл — це місто. Деякі соти його ще порожні — це ще ненароджене майбутнє...

Сила-силенна людей прямує походом до єдиної скелі, біля якої стоїть постать. Окремі люди вже відірвалися від юрби і наблизилися до постаті того, хто промовляє, волає, кличе... Голос в пустелі — це не голос в пісках... Це голос в пустелі людських душ, охоплених земними пристрастями...

Людська постать здіймається вузькими сходами до світла. Сходи небезпечні, з них можна впасти додолу. Але світло істини вабить...

Яким глибоким має бути усвідомлення життя, щоб творити такі алегорії! Як глибоко має ввійти в душу мистця Дух Божий, щоб дати людині хист такої промовистости металу! Як жорстоко земне життя ліпило душу Міртали, обтинаючи з неї зайві нарости, щоб лишилася тільки одухотворена, сповнена музики бронза, як акорд віоли. Починалося її життя в затишку літературної творчости батька-письменника, відомого українського літератора, засновника харківської спілки „Плуг" Сергія Пилипенка. Сталінські репресії впали на українську літературу, забрали батька, а його родину викинули з України аж за Москву, на північні береги Волги. Ледве мама з доньками спромоглася повернутися в Україну, як вогняна хвиля війни жбурнула їх до Европи, а потім за океан.

Усе це — дні і роки поневірянь, крізь які пробивався зросток таланту обох дочок Сергія Пилипенка — Міртали і Асі Гумецької, відомого філолога. Міртала Кардиналовська — поетка. Вона стала писати перш ніж прилучилася до скульптури, ще в Росії. Її бронза — це поезія, її вірші невіддільні від таємничої мови скульптурних композицій.

Коли в незалежній Україні вийшла збірка Міртали „Райдужний міст", поет Микола Сингаївський писав в газеті „Демократична Україна": „Труди і дні Міртали Пилипенко з першокроку, першослова минають у тривогах і випробах. З ними вона думками і серцем звертається до нащадків, прозираючи у день завтрашній, де „криваві заходу рани до ранку загоїть ніч". Можливо, від того, прагнучи наблизити світання, вчитуючись у її рядки, ми щоразу чуємо, як „шелестить тривожне листя наших летючих, невідворотних днів". Це він переказує рядки Міртали:

Тривожне листя шарудить.
До ніг віджилий ворох стеле.
Та впав, піднявшися на мить,
Відбитий мокрим небом шелест

Перша збірка поезій Міртали мала назву „Я хочу, щоб сонце спокійно світило". Це світле бажання відбивало наївну юність поетки, за якою з роками прийшло усвідомлення:

Подіями-зливою збиті
Падають долу дні...
Нашу земну обитель
Скоро сховають вони.

Крізь сум повільного відходу усе ж проростає надія — віра в людство, яке почує голос в пустелі, прийде до Бога, любови, світла... Щоб сонце спокійно світило! Міртала Кардиналовська синтезує, поєднує музику з поезією і скульптурою. Ні, це не метафора. Ця дивовижна жінка створює звуковидовища на відеокасетах, у яких гармонійно поєднуються три музи — слово, нота і скульптура. Про це важко розповісти, треба бачити її відеосинтези „Від темряви до світла", „Мандали або Бачення Неба і Землі"... Її мрія — долучити до цих складових світлові ефекти, гру актора. Її мрія — побачити скульптури серед людської юрби — як голос в пустелі. Сорок своїх творів вона подарувала Україні, коли у Києві проходила її персональна виставка.

Міртала — щедра душа. Бакалавр мистецтв, вона була вчителькою багатьох обдарованих людей, вчила їх розуміти і творити скульптуру. Її творчості присвячено художні альбоми з віршами і коментарями — скільки людей вже почули її голос, прилучилися до прекрасного, прокинулися від марноти буднів!

Як чудово, що Україна дає світу таких світлих людей, як Міртала Кардиналовська!

Левко Хмельковський

Дитяча студія Олега Бойкевича

Невеличку дитячу студію в старовинному містечку Рогатині очолює місцевий художник Олег Бойкевич, знаний як один з активних борців за незалежність України.

В цій студії навчаються щорічно близько 50 дітей різного віку з Рогатина та навколишніх сіл. Їх творчі роботи неодноразово представляли Україну на міжнародних виставках та конкурсах.

Студія підтримує контакти з провідними мистецькими студіями України, часто обмінюється з ними виставками дитячих малюнків. Багато колишніх учнів студії стали професійними мистцями.

Якщо хтось хоче організувати виставку малюнків дітей з України, підтримувати творчі зв'язки, просимо написати до Олега Бойкевича на адресу:

285140, Україна, Івано-Франківська область, м. Рогатин, вул. Галицька 119/72.

О. Опільський,
м. Рогатин

Українсько-канадський бібліотечний центр в Одесі

Канадське Товариство приятелів України, відділ Торонто, від початку незалежности України допомагає її на різних ділянках. З ініціятиви Товариства відкрито бібліотеки у зросійщених містах України – в Луганському, Донецькому, Харкові, Одесі, Симферополі, Севастополі.

У 1999 році плянуємо відкрити їх у Сумах і Чернігові. Стипендійний фонд учителів діє у Луганському, Сумах і Чернігові. Проєкт „Крим" підтримує освітню працю на Чорноморській фльоті і в школах Криму.

Літературний конкурс має заохотити старших школярів Криму творчо писати українською мовою. Товариство стало ініціятором відкриття Канадської правничої бібліотеки при парляменті України. Цей проєкт частинно спонзорований урядом Канади.

Д-р Марія Фішер-Слиж,
член Управи КТПУ

В Одеській державній науковій бібліотеці 8 жовтня 1997 року відкривсѧ Українсько-канадський бібліотечний центр. Наші брати – українці, що живуть в Канаді, подарували нам майже 20,000 книжок та періодичних видань і ми створили „бібліотеку в бібліотеці". І хоча наша бібліотека має майже 5 мільйонів одиниць зберігання, в центрі з'явились видання, яких у нас не було.

Чи можна любити цю землю, якщо не знаєш її історії? Хіба не цікаво і не потрібно людині знати, звідки походить прапор, що являє собою герб нашої держави? І чия щира любов до рідної України вилилась в наш величний гімн, який буде лунати доти, доки хоч одна українська душа житиме в світі: „Ще не вмерла Україна!". На всі ці питання відповідають чудові книжки з Канади.

Вся багатостраждальна історія України дивиться на нас зі сторінок майже шестисот книжок. Ось княжа доба: Мирослав Ріпецький – „Великий князь Володимир Мономах, християнський рицар і письменник: з приводу 900-ліття його народин", Мирослав Небелюк – „Анна Ярославна, українська княжна на королівському престолі Франції в XI сторіччі".

Ось козацька вольниця: Митрополит Іларіон– „Політична праця Богдана Хмельницького", Володимир Січинський – „Іван Мазепа – людина і меценат".

Особливу увагу привертає розділ про визвольну боротьбу українського народу в 1917-1921 роках. Під керівництвом Михайла Грушевського була створена Центральна Рада. Чотири Універсали, видані нею, накреслювали шлях України до її розвитку, до налагодження суспільно-політичного життя, до створення незалежної української держави. 22 січня 1918 року на засіданні Малої Ради було проголошено Четвертий Універсал, який затверджував повну волю, суверенність і незалежність української держави. Про все це розповідається в монографіях, спогадах і документах.

Фонд бібліотечного центру розповідає про страшний голодомор 1933 року, репресії 1933-1937 років, страждання українців в роки Другої світової війни. Разом з легендарною Українською Повстанською Армією ми крок за кроком проходимо шляхами війни. Безцінний „Літопис УПА" у 28-ми томах, виданий у Торонто, дає нам таку можливість.

Прекрасно представлений правозахисний рух в Україні, освячений прізвищами Петра Григоренка, Левка Лук'яненка, Валентина Мороза, Михайла Осадчого, Леоніда Плюща, Вячеслава Чорновола, Данила Шумука та багатьох інших. Маємо цінні видання про Українську Гельсінкську групу, матеріяли про рух опору і самооборони в Україні, зошити українського самвидаву.

Чи не найбільший за обсягом розділ – літературознавство, мовознавство, художня література. – Майже 2,000 книжок у ньому. Книжки про творчість Тараса Шевченка, Лесі Українки, Івана Франка, Марка Вовчка, Івана Нечуя-Левицького. Одна „Шевченкіяна" складає майже 100 томів, „Шашкевичіяна" – близько 20 томів, такий же обсяг „Франкіяни" та „Українкіяни".

З братньої Канади прилетіли до нас твори поетів-неоклясиків – Миколи Зерова, Павла Филиповича, Михайла Драй-Хмари, Юрія Клена, поетів „празької школи" Олени Теліги, Олега Ольжича, Галі Мазуренко, футуристів Михайла Семенка і Георгія Шкурупія, лірика і мрійника Євгена Плужника, залюбленого в чари поетичного слова Володимира Свідзінського, буремного Миколи Хвильового...

Всі ці книжки були видані, коли ми не знали про цих людей майже нічого, а вони ж бо утворюють золотий фонд нашої літератури, її славу, її прекрасне сьогодення і ще більш прекрасне майбуття. Майже всіх їх було знищено в страшні роки сталінських репресій. Є багато дитячої літератури – казки, вірші, оповідання.

Закордонні видавництва приділяють багато уваги виданню книжок про страшне руйнування української Церкви в 20-30-их роках XX століття.

У розповіді про книжки, подаровані нам канадськими українцями, не можна не сказати про 5,000 примірників періодичних видань, назви яких майже ніколи нам не зустрічались – „Українське козацтво", „Гуцулія", „Українка в світі", „Літопис Волині", „Патріярхат", „Наша дорога", „Жіночий світ".

Ми почали велику роботу, щоб донести до читача якнайширшу і якнайглибшу інформацію з питань, які його цікавлять, заплянували бібліографічне розписування всіх журналів і складання на цьому матеріялі предметового каталогу.На багатьох книжках є печатки, екслібриси, записи дарчі і власні думки після прочитання книжки. Чиї вони?

Питання, питання, питання... Ми шукатимемо відповідь на них, бо який це неосяжний і безцінний подарунок – книги з Канади!

Ганна Єфімова,
ведучий бібліограф Центру

СПОРТ

В УКРАЇНІ

Успішний виступ українок в художній гімнастиці

На початку травня в м. Холоні, Ізраїль, відбулися міжнародні змагання з художньої гімнастики, в яких взяли участь 13 країн світу, в тому числі і Україна. Цим разом Україну представляли Олена Ткаченко, Ірина Кобець, Олена Дзюбчук і Катерина Песецька. Усі – вихованки Любові Серебрянської. Ткаченко і Кобець в абсолютній першості зайняли відповідно перше і друге місця. Крім цих нагород, вони здобули золоті медалі в особистих виступах. Кобець була найсильнішою у вправі зі стрічкою та скакалкою, Ткаченко не мала собі рівних у вправах з м'ячем і обручем.

В групі юніорок – Дзюбчук і Песецька здобули три золоті медалі.

Ірина Кобець, срібна медалістка абсолютної першости міжнародного турніру в Холоні, Ізраїль.

Чергові перемоги київського „Динамо"

В двох чергових іграх чемпіонату з футболу вищої ліги України київське „Динамо" здобуло шість можливих точок і тим самим заняло позицію лідера гри. В останній зустрічі „Динамо" перемогло „Дніпро" з Дніпропетровського (1:0). Переможного ґоля здобув Дмитрулін. Донецький „Шахтар", що протягом сезону займав позицію лідера, в останніх виступах втратив її і зайняв друге місце в таблиці ігор. Львівські „Карпати", що дійшли до фіналу за Чашу України, досі займали третю позицію в табелі, але в кількох останніх змаганнях, включно з донецьким „Шахтарем", зіграли внічию і відійшли на четверте місце. Їх випередив „Кривбас" з Кривого Рогу, який здобув кілька перемог підряд.

Отже, футбольний чемпіонат України очолюють:

1. „Динамо", Київ – 61 точка
2. „Шахтар", Донецьке – 55
3. „Кривбас", Кривий Ріг – 49
4. „Карпати", Львів – 45.

В ДІЯСПОРІ

Футбол:

УСВТ „Ч. Січ" – Ґаїтіян Юнайтед СК – 3:0

УСВТ „Ч. Січ" – Фальконс СК – 1:2

Екзекутива „Ґарден Стейт Сакер Ліґи" остаточно усунула з „Еліт" – дивізії клюб „Ґаїтіян Юнайтед", який досі не заплатив членського внеску до Ліґи. Тим клюбам, з якими мали відбутися календарні ігри чемпіонату дивізії, в цьому числі і „Ч. Січі", зараховано перемоги. 15 травня відбулися футбольні зустрічі 16-ої рунди чемпіонату „Еліт"- дивізії. Дружина „Ч. Січі" грала з польським клюбом „Фальконс" і зазнала поразки з рахунком – 1:2. До перерви „Січовики" вели – 1:0 (голь забив Вацлавський-Лянге), другу половину наші футболісти розпочали швидкими атаками на ворота гостей, але суперники, що продемонстрували відмінну фізичну кондицію, провели продумані контратаки, в яких і здобули перемогу. Щоправда, снайпер гостей торкнувся м'яча руками, але суддя чомусь не відреагував на це порушення і зарахував ґоль. До закінчення футбольного сезону нашій команді залишилися ще дві гри: на виїзді з „Ренджерс Юнайтед" і вдома – з польським клюбом „Фальконс-96".

УСК, Нью-Йорк – Барстонворд, СК – 2:2

Передостанні футбольні змагання нашої команди в цьогорічному сезоні закінчилися нічиєю – 2:2. В першій половині суперники виявили якісну гру, завдяки якій здобули обидва ґолі. Ще перед перервою футболіст УСК Гарвей забив голь, а після відпочинку наша команда провела ряд контратак, але більше, як на одного ґоля, не спромоглась. Резерва УСК-у, головний кандидат на чемпіона резервової дивізії, виграла з резервою Барстонворду, яка не з'явилася на площу змагань.

Жінки: УСВТ „Ч. Січ" – Статен Айленд СК – 3:3

Жіноча футбольна команда „Ч. Січі" в чемпіонаті вищої жіночої дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґи" зіграла внічию – 3:3. Ґолі здобули Чавлінська (2) і Кеслер.

Нові добродійства УСЦАК

З України надійшов лист з подякою від батьків багаторазової чемпіонки міжнародних шахових турнірів Ганусі Музичук зі Стрия. Вони дякують Управі УСЦАК за матеріяльну допомогу, яка дасть змогу Ганусі взяти участь у першостях Европи (вересень 1999 р. в Греції) та світу (жовтень-листопад 1999 р. в Еспанії). На першості України – 22-31 березня ц.р. у Києві Гануся у віковій групі до 12 років розділила 1-2 місця і, таким чином, виборола право брати участь у першостях Европи та світу серед дівчат до 12 років.

Кращі юні шахістки першости Европи серед дівчат до 10 років, Австрія, 1998 р., (зліва) Л. Роґуль (Латвія), Г. Музичук і Д. Арутюнова (Україна).

УСЦАК підтримує спортсменів України і закликає надсилати свої пожертви на цю важливу ціль на адресу: **USCAK-Sport in Ukraine, 680 Sanford Ave, Newark, NJ 07106.**

Спорт – це й патріотизм

Дуже добре, що значно зріс обсяг інформації, та, на жаль, здебільшого про закордонний спорт. Треба писати і про це, але є в нас і власні проблеми. Варто повести мову про патріотизм. Тепер, як тільки з'явилася можливість, спортивна еліта покинула свої рідні клюби, домівки, державу, побігла заробляти доляри. Наші волейбольні, гандбольні, баскетбольні клюби не можуть добитися високих результатів, тому що їхні кращі гравці грають за кордоном. Збирається до італійського клюбу „Мілян" Андрій Шевченко. Я звертаюсь до Андрія Шевченка, як до українця: подумай ще десять разів і відмовся від спокуси, не завдавай болю мільйонам болільників в Україні. Я звертаюся до Г. Суркіса: зробіть усе можливе, щоб Шевченко грав у „Динамо" і більше ніде. Я звертаюсь до спортивних керівників держави: зробіть усе можливе, щоб кращі спортсмени грали в своїх клюбах.

Федір Лещенко,
с. Верхній Рогочик,
Херсонська область.

*Матеріяли про події спорту подав **Омелян Твардовський***

Календарець тенісових змагань –1999

3–4 липня	– УСЦАК-Схід, Союзівка
31 липня–1 серпня	– Подвійні ігри, Союзівка
4–6 вересня	– Першості УСЦАК, Союзівка
18–19 вересня	– КЛК, Союзівка
2–3 жовтня	– „Тризубівка"

Усі спудеї...

(Закінчення зі стор. 13)

дружжя Петро і Дорис Куль, подарунками книжок допомогли збагатити наукову бібліотеку Академії, яка служить потребам студентів, викладацького складу, аспірантів, і налічує на сьогодні понад 110 тис. книжкових одиниць. Студенти та викладацький склад Академії дуже вдячні всім прихильникам з-за океану, які розуміють важливість проблеми виховання нового покоління української інтеліґенції і підтримують працю Академії.

Ми розуміємо також, що багато інших можливих прихильників-жертводавців, яким не байдуже майбутнє України, ще не підтримують українських університетів через відсутність гарантій та забезпечення їхніх пожертв. І це правда: покищо в Україні нема жодної, здається, установи, яка могла б юридично і фінансово ґарантувати передані їй пожертви, так як це гарантують університети на Заході, а при тому надати жертводавцям належне їм звільнення від податків.

Але і в цій ділянці Острозька Академія намагається бути першою, створивши нову і безпрецедентну можливість для українців у діяспорі підтримати освітньо-виховну працю Академії на тих самих засадах, як підтримується західні університети. У співпраці з відомою канадською установою, Академія створила Фонд Острозької Академії при Освітній Фундації Петра Яцика. Це незалежний Фонд, присвячений виключно пожертвам на потреби Академії, і в цей же час Фонд повністю ґарантований законами Канади. Він дозволяє навіть творити окремі „вічні фонди", названі ім'ям жертводавця, які постійно оплачували б стипендії чи програми Академії в Україні, але зберігалися б у Канаді.

Усі без винятку жертводавці на Фонд Острозької Академії отримають посвідки для прибуткового податку.

Чеки виписувати : **„PJEF – Ostrih Academy Fund"** і висилати на адресу: **Petro Jacyk Educational Foundation, 1260 Eglinton Ave. East, Mississauga, Ontario, L4W 1K8, Canada.**

Наступного року зі стін нашої Академії підуть у світ перші випускники. Життя не обіцяє їм легкої долі. Але ми віримо: вони зроблять Україну щасливішою і багатшою. І якщо вам також не байдужа ця мета – підтримайте Острозьку Академію.

Світлана Луцкова,
прес-секретар Острозької Академії

УПРАВА ВІДДІЛУ ОУА „САМОПОМІЧ" в НЬЮ-ЙОРКУ

повідомляє своїх членів, що відбудеться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ

в суботу, 19 червня 1999 р., о год. 2-ій по полудні
в домівці Товариства в Нью-Йорку, при 98 Друга Авеню

Ласкаво просимо заздалегідь вирівняти членську вкладку

НАТАЛІЯ ДУМА, голова

Мгр ОЛЕКСАНДЕР МОТИЛЬ, секретар

XX століття: ПОДІЇ І ДАТИ

1910-ий рік:

6 лютого – в США засновано організацію бойскавтів.

8 березня – першій жінці, французькій баронесі де Ляруш, видано ліцензію пілота.

На небі спостерігалася комета Галея; відкрито хеміотерапію і неонове проміння; впроваджено йод для дезинфекцій; засновано День батька; створено електричну пральну машину і безпечне скло.

1911-ий рік:

11 червня – королем Великобританії став Георг V.

10 грудня – премію Нобеля присуджено Марії Кюрі за хемічні відкриття.

14 грудня – норвежець Руаль Амундсен досягнув Південного полюса.

Здійснено перший трансконтинентальний переліт; винайдено автомобільний електростартер; Луї Шевроле заснував автомобільну компанію; з Лювру викрадено портрет Мони Лізи; Теодор Драйзер опублікував „Дженні Герхард".

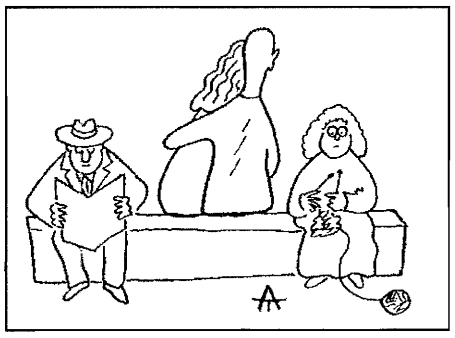
1912-ий рік:

15 січня – Роберт Скот досягнув Південного полюса.

17 травня – вперше застосовано в Пенсильвенії газ для опалення і приготування страв.

5 грудня – Італія, Австрія і Німеччина подовжили ще на 6 років Троїстий союз.

Сталася катастрофа пароплава „Титанік"; здійснено перший стрибок з парашутом; польський біохемік Казимір Функ виділив вітаміни; Марія Монтесорі опублікувала свою теорію навчання дітей; почалося виробництво майонезу „Гельман"; в Росії почала виходити большевицька газета „Правда".

Таємні операції київських князів

Наші можновладці-співвітчизники навіть у ретроспективних оглядах давно минулих часів чомусь ніколи не згадувалися у зв'язку з таємними операціями. А дарма! Київські князі у галузі розвідки та таємних операцій нічим не поступалися західньоевропейським монархам, а в дечому навіть були піонерами. В Ольги й горобці були „агентами". Княгиня Ольга (889–969 рр.), дружина князя Ігоря й правителька Київської Русі під час малоліття її сина Святослава, може вважатися основоположницею практики таємних операцій та дезінформаційних дій у своїй державі. Хитрість та підступність княгині в операції підкорення Іскоростеня і покарання древлян хрестоматійно відомі.

Після прийняття християнства у 955 році вона вчинила ще один хитрий маневр з метою уникнути васальної залежности від Візантії, як того вимагав візантійський звичай у разі прийняття християнства з рук візантійського імператора. Вона відправила свого агента до німецького імператора Оттона з проханням надіслати у Київ єпископа й священиків для свого хрещення, але при цьому намагалася так вести таємні переговори, щоб про них дізналися візантійці. Одночасно Ольга наказала всілякими способами відкладати приїзд єпископа й священиків до Києва. Так продовжувалося до 961 року, коли єпископ все ж таки прибув до Києва. Але до того часу Ольга зуміла домогтися поступок від Візантії. Останньою дезінформаційною акцією Ольги була воєнна хитрість під час облоги Києва печенігами у 968 році. Святослав вирушив у болгарський похід, і печеніги цим скористалися. Нечисленна дружина чернігівського воєводи Претича, яка підійшла до міста, не наважувалася розпочати бій. Тоді Ольга надіслала свого розвідника до Претича, з пропозицією спільної акції: дружина Претича переправляється через Дніпро з бойовим кличем дружини Святослава, а кияни одночасно з цим роблять вилазку з-за мурів міста. Печеніги, вирішивши, що повернувся грізний Святослав, зняли облогу.

Син київського князя Володимира Мономаха, князь ростовсько-суздальський, хоч і величався Довгоруким, але жар загрібав чужими руками. Юрій Довгорукий (1090–1157 рр.) усе життя виборював (із змінним успіхом) київський престол, першим серед не тільки слов'янських, а й монархів інших країн Европи використав як агента розвідки свого сина Ростислава. Головний ворог Юрія – київський князь Ізяслав весь час намагався покласти край агресивним діям Юрія, укладаючи союзи з князями Ольговичами та Давидовичами. Розуміючи, що такі союзи затруднюють йому шлях до жаданого київського престолу, Юрій удався до хитрощів. Вони з Ростиславом розіграли спектакль: Юрій відібрав у сина певні волості з його уділу, і той, розгніваний, вирішив приєднатися до Ізяслава. Восени 1148 року Ізяслав зібрав у Остерському містечку з'їзд своїх союзників Ольговичів та Давидовичів (тобто, нащадків Олега й Давида Святославичів), на якому був присутній Ростислав. На з'їзді було вирішено йти на Юрія. Одначе наступного року Ізяслав звинуватив Ростислава у тому, що той, залишившись „стерегти Руську землю" під час походу Ізяслава на Юрія (Ізяслав вирізнявся багатьма гарними, суто людськими рисами й не захотів, щоб Ростислав особисто брав участь у поході проти свого батька, на що той і розраховував), бунтував киян та берендеїв проти Ізяслава й вербував прихильників свого батька серед невдоволених киян. Ростислав заперечив це звинувачення й навіть вимагав розслідування, але Ізяслав, будучи м'яким за характером, просто відібрав у нього наділ, який раніше подарував йому за те, що перейшов до його, Ізяслава, табору. А відібравши майно, з ганьбою відправив до батька (тобто до Юрія). Прибувши до батька, Ростислав докладно охарактеризував ситуацію, що склалася у Києві, та групу прихильники Юрія, яку він там встиг створити, й запевнив, що кияни підтримають Юрія у його боротьбі за київський престол.

Юрій, не гаячи часу, влітку 1149 року попрямував до Києва у союзі із Святославом Ольговичем та половцями. Але вони просувалися повільно, очікуючи, що Ізяслав піде на поступки. Кияни також бажали примирення князів. 23 серпня 1149 року Ізяслав все ж таки розпочав битву з Юрієм й зазнав поразки. Одначе лише через рік Юрій увійшов до Києва. Правда, успіх його був вельми короткочасним – Юрій товаришував із половцями й часто наводив їх на землю Руську з метою боротьби зі своїми особистими ворогами. Тому після смерти Ізяслава кияни вигнали Юрія. У 1155 році Юрій знов повернувся в Київ, а через три роки, 16 травня 1158 року, помер. Цей „засновник Москви" відрізнявся користолюбністю та егоїзмом, цілком був позбавлений благородства й зовсім не вирізнявся сміливістю, далекоглядністю, державним розумом й талантом полководця, тобто був не таким, яким його змальовують апологети Російської імперії. Київська земля його не дуже хвилювала: суздальське князівство давало йому значні військові засоби, а його географічне положення та віддаленість гарантували Юрію безпеку в разі чвар. Він наводнив Київську землю своїми вірними суздальцями, чим настроїв проти себе усі верстви киян, але особливо його незлюбили за союз із половцями. Отже, Юрія Долгорукого по праву можна вважати першим ворогом України-Русі, який навів на наші землі чужинців і приблуд, що значною мірою сприяло розвалу Київської держави.

Вогнеборець-невдаха Святослав Всеволодович (? – 1195 рр.), київський князь, праправнук Ярослава Мудрого, герой „Слова о полку Ігоревім", був, мабуть, першим військово-політичним діячем, який організував таємну операцію з метою оволодіти секретом „дивовижної зброї". Коли у 1185 році половецький хан Кончак удерся у переяславську землю й здивував Русь небаченим снарядом – „живим" вогнем, тобто так званим „грецьким вогнем", яким стріляв якийсь „босурманин", Святослав доручив захопити той небачений снаряд разом із його власником, аби дізнатися про технологію виготовлення цієї „абсолютної зброї" тих часів. Біля Хорола воїни Святослава несподівано вчинили напад на табір Кончака. Ханові пощастило втекти, але „босурманина" було схоплено із усім спорядженням та боєприпасами. Та він, на жаль, був простою обслугою і не міг розкрити таємниці „грецького войню" – боєприпаси він отримував готовими.

Ігор Єремєєв

В КІНЦІ НОМЕРА

ФІЛАТЕЛІЯ

Золото скитів

Пошта України випустила серію поштових марок "Золото скитів".

На червоному, майже бордовому тлі зображено скарби, виявлені у скитських похованнях. Скитія у давнину займала величезні простори нинішньої України. Звісно, не орачі і скотарі, а скити-вояки залишили по собі значні скарби. В могильниках скитських полководців дослідники знайшли чаші, окраси, інші предмети із зображеннями побутових сцен, свійських тварин, античних богів, боротьби звірів.

На марках, які вміщено в газеті, відтворено великої краси золоту пектораль – IY століття до Р.Хр., фігурки лосеняти і вепра.

Парк „Україна”...

(Закінчення зі стор. 1)

його рідній Україні. Був арештований царською поліцією в Константинополі, втік, заховавшися в домовину, при допомозі друзів, і еміґрував до Америки, де продовжував свою діяльність.

Припинив видавати свій часопис „Вісник Аляски”, який друкувався в Сан-Франсіско в 1872 році, коли царський уряд призначив 5,000 рублів нагороди за його вбивство. Заховавшись серед дикої природи в прибережних горах в Гайварді, успішно вирощував кавуни, соняшники, виноград, яблука і гарбузи. До кінця свого життя він відправляв Служби Божі в печері на своїй посілості, хрестив дітей і одружував молоді пари з тих околиць. Рівночасно продовжував публікувати статті в обороні поневоленої України. Отець Гончаренко володів 17-ма мовами. В його честь названо корабель американської фльоти під час Другої світової війни. Він був одним з тих, які переконували американський уряд, щоб викупити Аляску від Росії за 7,200,000 долярів.

Старання про затвердження Парку „Україна” історичним заповідником почалися ще в 1966 році після рішення на засіданні в Сан-Франсіско. Едвард Черепенко, П. Мисько (вже покійні), Михайло Цар від Української Координаційної Ради та Юрій Олійник від Товариства збереження української спадщини Північної Каліфорнії робили все, щоб успішно завершити цю справу. Впливові росіяни в Каліфорнії довгий час не допускали до здійснення проєкту. На останньому засіданні перед комісією каліфорнійських парків зізнавали Данило Городиський і Михайло Цар. Остаточно вдалося переконати комісію в тому, що посілість „Україна” вже давно була зареєстрована Американським поштовим урядом, який доставляв листи до отця Агапія Гончаренка за адресою: Гайвард, Україна. До комітету з української сторони належали: Михайло Цар, Юрій Олійник, Тамара Городиська, Оксана Ді Рікко та Марія Ізьків.

Танцювальний ансамбль "Мрія" з Сакраменто на відкритті парку "Україна"

На святкування того погожого сонячного дня 15 травня 1999 року прибуло біля 400 запрошених гостей. Програму вела Керол Северін, директор East Bay Park District. Серед запрошених гостей були православні та греко-католицькі священики з Лос-Анжелесу, Сан-Франсіско, монастиря з The Red Qood Valley та православний єпископ Константин з Пітсбургу, Пенсильванія. Також були представники від місцевого та стейтового уряду.

В програмі виступала духова оркестра Української П'ятидесятницької церкви з Сакраменто під проводом Олександра Журавля, Ансамбль бандуристів Північної Каліфорнії під проводом Олі Герасименко-Олійник та танцювальний ансамбль „Мрія” з Сакраменто під проводом Галини Лорчак. Бандуристка Аліна Ільчук та меццо-сопрано Марія Черепенко виступили з сольними номерами. Головну доповідь виголосив д-р Ярослав Балан з Едмонтонського університету.

Після програми гості зібралися біля могили отця Агапія і Альбіни Гончаренків, де священики обох віровизнань відправили спільну молитву.

Публіка була захоплена програмою, українськими народними строями, бандурами та чарівною природою і видом на океан з гір, де міститься Парк „Україна”. Треба зазначити, що українські вишивані строї, українська бандура та музика завжди роблять велике враження на американських гостей.

Надіємося, що українські організації будуть використовувати чудовий парк для різноманітних імпрез і будуть старатися, щоб одну з доріг, яка веде до парку, назвали іменем Гончаренка. Будуть також старання, щоб поштовий уряд видав поштову марку в честь Агапія Гончаренка.

Юрій Олійник

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ з ВЕЛИКОЮ ПРИЄМНІСТЮ ІНФОРМУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ ПРО ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ СІЧЕНЬ — КВІТЕНЬ 1999 р.

Управа Фундації Українського Вільного Унівеситету (УВУ) в США з осідком в Нью-Йорку з приємністю проголошує черговий список жертводавців, ФУНДАТОРІВ, МЕЦЕНАТІВ, ДОБРОДІЇВ та ВСІХ ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ, **висловлюючи щиру подяку за зрозуміння потреби допомоги для одинокої вищої школи, АМБАСАДОРА УКРАЇНИ поза межами Батьківщини.**

УВУ сповнив велику ролю, як по Першій, так і по Другій світових війнах, даючи можливість для великого числа української молоді, набути вищу освіту і професію, даючи кваліфіковані **кадри, для еміграції, які понад 50 років ведуть громадську працю на всіх відтинках нашого поселення.**

З відновленням вільної України УВУ відгукнувся на нові потреби, широко відкрив свої двері для тих, хто бажає поширити своє знання правдивої історії і культури про УКРАЇНУ, на що не було змоги в поневоленій Україні.

Управа Фундації УВУ ще раз просить приняти щиру подяку в першу чергу за моральну підтримку для нас у нашій не легкій, але приємній праці для УВУ і України, як також **і за ВАШІ щедрі пожертви, без яких ми не могли б зреалізувати завдань, які ставить перед нами УВУ, діяспора й Україна.**

Нам приємно поінформувати жертвенну громаду, що Фундація УВУ при ВАШІЙ щедрій допомозі змогла уділити на Стипендії УВУ в 1998р. 135.000 дол., **ЗА ЩО ВСІМ НАШИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ СКЛАДАЄМО ЩИРУ ПОДЯКУ.**

СПИСОК ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ ФУНДАЦІЇ УВУ

Андрусяк Марія на Постійний Стипендійний Фонд ім. Марії і св. п. д-ра Іллі (Ілька) Андрусяків	**50,000.00**
Пирський Михайло і Анастазія, зі спадку	**3,000.00**
Укр. Фед. Кред. Коопер. „Самопоміч" в Нью-Йорку	**2,000.00**
Порайко Осип і Стефанія	**1,500.00**
Байлак Роман і Анна	**1,000.00**
інж. Токарчук Теодор зі спадку	**1,000.00**
д-р Фольварків Оксана	**1,000.00**
Хонюк Богдан	**1,000.00**

По 500.00 дол. зложили:
Добрянська Анна, мгр Мицак Юрій, проф. Рудницький Леонід і проф. Ірена, Скробач Стефан і Марія, Сотник Филип – забезпечення поліса Укр. Нар. Поміч.

По 250.00 дол. зложили:
Омець Дан, Омець Дан, дорівняючий фонд, Укр. Фед. Кред. Коопер. „Самопоміч", Рочестер Н.Й.

По 200.00 дол. зложили:
Балабан Василь і Ольга, Вегнер Евген, Мацюрак Володимира, на Постійний Стипендійний Фонд ім. Володимири і св. п. д-ра Андрія, Політило Анна, на Постійний Стипендійний Фонд ім. Анни і св. п. д-ра Юліяна.

По 100.00 дол. зложили:
д-р Болюх Мирон, Бекерський Іван і Оксана, Бурда Микола і Тамара, Гоган Семуел і Лариса, д-р Гошовський Христина, Даниш Орест і Надія, д-р Заяць-Дреснер Ісаслава, д-р Ісаїв Юрій і Петруся, Ковальчук Роман і Аліся, Княніцький Богдан, інж. Качор Богдан і Іванна, Кузьо Теодор і Мирослава, мгр. Калинич Михайло і Надія, Масловський Мирон, Озарків Григорій і Катерина, Орлик Михайло, Панчишин Петро і Анна, Підстригач Леонід і Параскевія, Придаткевич-Кухар Ганна, мгр Рак Володимир і Анна, проф. Ратич Йоанна, Скоп Олександер і Софія, Степанків Ярослав і Катерина, д-р Стецьків Евген, д-р Стрільбицький Олександер, проф. Ткач Олександра, Укр. Фед. Кред. Коопер. в Гартфорд Конн., Укр. Прав. Кред. Коопер. в Н.Й., мгр. Французенко Микола і Ярослава, Чміль Лев, д-р Шкільник Володимир і Надія, д-р Школьник Олександер, Яриш Іван і Аліся.

По 50.00 дол. зложили:
Балабанов Дмитро і Таїса, д-р Богданів Віталій і Олександра, Булавка Константин, мгр. Буртик Іван і Оля, Болонний Петро і Анна, д-р Грицак Петро і Рія, Greene Jesse & Christine, Ільків Михайло і Оля, д-р Зайнінгер Карл і Софія, Каницький Володимир, д-р Когут Нестор, Коновалов Володимир і Катерина, Кордуба Дамян, Княніцький Богдан, Крайчик Олександер і Марія, д-р Крупа Теодозій і Любомира, Легенький Марія, Лилак Микола і Марія, Лібер Ттее Марія, Лотоцький Михайло, Маркевич Анна, Мельник Люба, Мілянич Евстахія і Мотря, Микитин Василь, д-р Мостович Леонід і Оксана, д-р Мотика Володимир і Анна, Небеш Орест і Марія, Новак Ірена, Олійник Ярослав і Лідія, мгр. Пишко Петро і Надія, Ракочі Теодор і Ольга, д-р Стромецький Стефан і Геріет, Укр. Фед. Кред. Коопер. „Самопоміч" в Нюарку, Н. Дж., д-р Федорців Теодора і Василь, д-р Чировський Леонід і Марія, інж. Шмігель Мирослав і мгр. Надія, Шоробура Юстина, Чапельський Орест і Любомира, Яровенко Вадим і Марія, д-р Яцух Михайло і Іванна.

По 40.00 дол. зложили:
Герега Марія, Серебин Францес.

По 35.00 дол. зложили:
Бах Людвік, Луцька Оксана.

По 30.00 дол. зложили:
Дякун Теофіль, Мельник Дмитро і Параскевія, Рабарський Василь і Розалія, Рудик Андрій, Склепкович Олег і Таня, Чучук Стефан.

По 25.00 дол. зложили:
Артимишин Люба, Барицький Микола, Бачинська Оксана, Безсонів Володимир і Людмила, Білецький Павло і Софія, Бондаренко Павло і Дуня, Бойко Ірина, Бурбелла Маріон, Бурик Петро, інж. Вальчук Володимир і Катерина, Воронів Олександер і Оксана, Гайдук Дмитро і Галина, Галик Стефан і Анна, Галатин Павло і Стефанія, Голюка Олександра, проф. Гумеська Асся, Гусак Петро і Марія, д-р Гелета Ярослав і Богданна, Гіль Евген і Анастазія, Дебайло Володимир і Ціцілія, Дембіцький Микола і Марія, д-р Демідович Юрій і Христина, Дипко-Филипчак Ірина, Дробєнко Іван, Дудра Степан, Ждан Стефан і Ірена, Жмуркевич Ярослав і Стефанія, Заброский Олександер і Ольга, Задорецький Володимир, Задояний Маріянна, д-р Заліпський Ярослав і Надія, Захарчук Борис і Звен, Калушка Евдокія, Кахній Михайло, Качмар Меланія, Керницький Роман і Ольга, Кизима Микола, Кіцюк Ярослав і д-р Марія, Кліш Володимир і Віра, Кліш Неоніля, Клюфас Зоряна, Кобилецький Стефанія, Колінко Оксана, Колюбінський Володимир і Доріс, Корійчук Роман і Маргарета, Костка Михайло і Анна, Коцелко Нестор, Кузик Володимир, Кулинич Стефан і Галина, Кухта Нестор, Кучинський Борис, Кушнір Віра, Лагола Петро, Лівчак Богдан, Луців Стефан і Марія, д-р Марчук Василь і Оксана, Марущак Василь і Анастазія, Меслейчук Василь, Мельник Ростислав, Михалюк Олександер і Ірена, Мірчук Ігор, Міхняк Богдан і Віра, Мороз Олег, Навроцький Юрій і Христя, Нагірний Михайло і Марія, Наконечні Василь і Ольга, Обіщак Стефанія, д-р Олесницький Марко, Орищин Борис і Люба, Орлінс Іван, Ортинський Михайло і Аліся, д-р Павліский Ярема і Валентина, Питльований Володимир і Джін, Піхурко Микола, Плешкевич Омелян і Емілія, Покора Стефан і Стефанія, Покорні Павло і Орися, Попель Надія, Поритко Оксана, Рубчак-Єнсен Евгенія, Рудик Михайло і Стефанія, Савка Лариса, Салдит Мирон і Оксана, Сахарук Сергій і Ева, Сачко Чарлс і Наталія, Свердан Теодор і Марія, д-р Свищук Юрій і Христина, Серебин Францес, Скіра Михайло і Анна, Словік Адольф і Гелен, Стебельський Лідія, Стельмах Демян і Надія, Стефанюк Ярослав і Ірина, Тарнавський Анна, Тимків Іван, Тимочко Ярослав і Марія, Турчин Марія, д-р Тустанівський Ярослав і д-р Лідія, Хома Платон і Галина, інж. Чипак Ярослав і Оля, Цетенко Вячеслав, Шатинський Франко, Шульга Андрій, Шумило Дмитро, Ющак Василь, Яровенко Валентина, Ярко Микола, Джюбінський Богдан і Анна.

По 20.00 дол. зложили:
Бартків Іван, Бард Петро і Вірджінія, Безубяк Іван і Анастазія, Волошин Олександер, Вох Емілія, Гаврилів Анастазія, Гасяк Семен, Глухий Василь і Анеля, Голяш Теодор, Журавель Лариса, Загнійний Ніна, Маринович Роман, Мартинюк Іван, Надозірний Віктор і Арета, Ніньовський Михайло і Ольга, Осадчук Іван і Дженіс, ред. Питляр Орест, Половчак Іван і Барбара, інж. Пришляк Олександер і Анна, Романів Богдан, Рудницький Осип і Анна, Савка Августин, Стадник Іван і Марія, Стасюк Іван, Шевчук Ілля і Марія.

По 15.00 дол. зложили:
Андрийович Михайло і Людмила, Антохій Ольга, Арлінський Іван, Бродин Богдан і Ольга, Бук Андрій і Катерина, Василишин Михайло, Вачек Стефан і Катерина, Волощук Ярослав, Вольчук Оксана, Ганушевський Стефан і Ольга, Гнатюк Мирослав і Анна, Гомзяк Галина, Грабець Роман і Мирослава, інж. Голяш Стефан і інж. Надія, Демянчук Богдан і Ольга, Добрянський Іван, Дуда Іван, Дудинський Василь і Осипа, Єрмоленко Стефанія, Завіський Микола, Загайкевич Орест, Кіналь Михайло, Козак Богдан і Іванна, Крамаренко Петро і Марія, Креєр Богдан і Іларія, Криса Володимир і Ірена, Куновський Микола і Марія, Куць Григорій і Лєна, Мандюк Володимир, Мартиненко Михайло, Матишак Мирон і Мира, Менжега Люба, Мікітіч Карл і Лєна, Мосяк Василь і Марія, Міллс Сем, Мудрий Василь і Дарія, Садлик Михайло і Марія, Стебельський Аркадія, Столяренко Володимир, Трenza Михайло, Тодд Гамптон і Маргарета, Тустанівський Володимир, Федишин Теодор, Флянчин Марта, Черешня Іван, Шашкевич Софія, Шийка Іван і Силвія, Шутер Русел і Татіяна.

По 10.00 дол. зложили:
Бард Петро і Вірджінія, Боббі Веслей і Ольга, Волошин Олександер, Волощук Анна, Городиська Іванна, Гомко Петро і Долоріс, Гриньків Володимир і Оля, Доляк Розалія, Єфремова Галина, Жовнір Іванна, Запутович Роман і Віра, Захарків Марія, Кикіш Микола, Козицький Микола, д-р Котлярчук Ігор, Коцелко Софія, Купіна Іван, Лозницький Василь і Евгенія, Мачай Іванна, Нищіт Іван і Емілія, Павлов Іван, Салдан Софія, Сендюк Олександер, Станіславів Неля, Хома Іван, Чучук Ярослав, Шевчук Ілля і Марія, Юрчак Ярослав і Геневія, Якубовський Михайло і Марія.

Нижче 10.00 дол. зложило 8 осіб на суму 42.00 дол.

З нагоди Золотого Весілля панство Петро і Леся Ґой зложили:
По 500.00 дол.:
на допомогу церкві св. Юра в Ню Йорку, на будову церкви монастиря ЧСВВ у Києві, на діяльність Владики Василя Лостена, для Фундації УВУ,

на фільм „Україна в вогні"	**1,000.00**
З тої самої нагоди для Фундації УВУ	
д-р Богдан і Мирося Футей	**50.00**
і проф. Мирослав Лабунька	**150.00**

На будову Храму Божої Матері в Зарваниці зложили:

Микитин Лідія	100.00
Микитин Зенон і Аліся	100.00
Мельник Теодор і Оксана	100.00
Ільчишин Василь і Ольга в св. п.Стефанії Зварун	50.00
Олива Петро і Евгенія	50.00
Микитин Петро і Марія	50.00
Дмитришин Володимир і Евгенія	50.00
Іванів Теодор і Наталія	50.00

Замість квітів в св. п. приятелі і друзі зложили:

Тір Василь і Галина в св. п. проф. д-р Антона Шутки	1,000.00
Савчак Мирослава в св. п. д-ра Константина Савчака	200.00
Білецький Микола в св. п. дружини Софії	100.00
Ходновський Нестор в св. п. дружини Марії	100.00
Гальо Кен і Зірка в св. п. мами Стефанії Бернадин	100.00
Андрушків Софія в св. п. мужа проф. Осипа	100.00
інж. Огар Василь і Оксана в св. п. інж. Теодора Токарчука	100.00
Душник Марія в св. п. мужа д-ра Володимира	50.00
д-р Музичка Ярослав і д-р Лариса в св. п. мами Стефанії Зварун	50.00
проф. Петро і Леся Ґой в св. п. мгр Михайла Барана	50.00
Німець Павло в св. п. брата Володимира	25.00
Лев і Орися Марків в св. п. Івана Лучинського	25.00
Васко Филіс в св. п. Володимира Німця	20.00
Станчак Оленка в св. п. Володимира Німця	20.00

На стипендійний фонд в св. п. проф. Івана Кошелівця зложили:

проф. Розумний Ярослав і Оксана	**100.00**
проф. Камінський Анатолій	**100.00**
проф. Петро і Леся Ґой	**50.00**
проф. Ткач Олександра	**50.00**

На придбання компютерного обладнання Львівського Державного Університету ім. Івана Франка зложили:

д-р Макаревич Іван і Наталія	**50.00**
Мачай Олег і Надія	**20.00**
проф. Ткач Олександра (частина звороту гонорару інж. Нестерові Ходновському)	**100.00**
проф. Петро і Леся Ґой, зворот видатків за телефон	**100.00**

Управа Фундації УВУ щиро дякує шановним жертводавцям, які щедро відзиваються на наші заклики. УВУ при Вашій щедрій допомозі сповняв і далі буде сповняти завдання, які накладає на нього БАТЬКІВЩИНА.

З проголошенням ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ УВУ став НАУКОВИМ ВІКНОМ УКРАЇНИ в західний світ, сповняючи важливу ролю в сучасному розвитку і закріпленні МОЛОДОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Фундація УВУ продовжує розбудову „бібліотек і архівів української діяспори" при університетах України. Управа Фундації УВУ просить надсилати книжки і журнали до Фундації УВУ на ту ціль, за що будемо дуже вдячні.

Завдяки вашій щедрій допомозі Фундація УВУ уділила від 1992 року включно з 1998 роком 953,300.00 долярів це є на стипендії студентам з України та діяспори, які стажуються в УВУ та на інші проєкти УВУ.

З приємністю інформуємо, що видання Фундації УВУ, які спонзорували наші жертводавці „Масовий морд у Вінниці" і акція „Вісла" є до набуття у Фундації УВУ в Ню Йорку. Замовлення просимо висилати на адресу Фундації УВУ. Кошти книжки з пересилкою: „Вінниця" 12.00, „Вісла" 25.00 дол.,

Ваша пожертва сьогодні на студії УВУ — це не тільки успішна і пряма допомога УКРАЇНІ, але і національний „капіталовклад" у формуванні наукових та професійних кадрів для БАТЬКІВЩИНИ.

Доложім усіх зусиль, щоб ми всі вклали свою цеголку в цю велику розбудову.

Фінансове і моральне забезпечення Українського Вільного Університету дозволить йому продовжувати всеукраїнську місію в розбудові і закріпленні Самостійної Української Держави.

Всі ваші щедрі пожертви і датки для УВУ, через Фундацію УВУ, чи інші фонди при Фундації УВУ, як Постійні Стипендійні Фонди будуть додані до ваших попередніх пожертв і ви можете відтягнути їх від податку.

Чеки просимо виписувати на Ukrainian Free University Foundation, Inc. і висилати на адресу Фундації УВУ в Ню Йорку.

ДОПОВНЕННЯ: у числі „Свобода" з датою 5/14/99 з вини канцелярії Фундації УВУ пропущено: Постійний Стипендійний Фонд ім. бувшого ректора УВУ проф. Івана Мірчука.

Проф. Петро Ґой — голова
інж. Богдан Качор — фінансовий

Mailing Address:
UKRAINIAN FREE UNIVERSITY FOUNDATION, Inc.
P.O. Box 1028
New York, N.Y. 10276

Office Address:
UKRAINIAN FREE UNIVERSITY FOUNDATION, Inc.
43 St. Marks Place
New York, N.Y. 10003

Вибори посадника...

(Закінчення зі стор. 1)

Потретє, до брудної кампанії були залучені засоби масової інформації, котрі каламутили суспільну свідомість, дезорієнтували громадську свідомість відвертою лжою. Не тільки куплені на пні засоби масової інформації, а й державні телеканали (в тім числі і Перший національний) навипередки вправлялися у дезінформації і брехні. Що стосується третього каналу, на якому працює сумновідома телекомпанія „Інтер", котра контролюється російським капіталом, то тут ще раз продемонстровано безпардонне втручання останнього в наші внутрішні справи. І заява Олександра Омельченка про те, що, незалежно від результатів виборів, він звернеться до суду з позовом до „Інтера", вимагаючи позбавлення цієї телекомпанії ліцензії на мовлення в українському етері, вселяє надію, що, нарешті, влада побачила, звідки йде загроза Україні.

За визнанням багатьох політиків і політологів, на нинішніх київських виборах відпрацьовувались технології майбутніх президентських – і це є правда. Отже, що ближче до жовтня, то ближче до „війни компроматів", ще жорсткішої від тієї, яку ми бачили у Києві. Мабуть, що певні поправки з огляду на київський досвід будуть зроблені.

Та чи не найприкріше те, що до політично-психологічної напруги у Києві під час виборів міського голови пряме чи опосередковане відношення мала нинішня державна влада. Адже відомо, що кандидатура Григорія Суркіса – нинішнього мільйонера-олігарха, одного з лідерів Соціял-Демократичної партії України (об'єднаної) – була висунута на мера саме цією партією. Ця ж партія задеклярувала свою підтримку для Леоніда Кучми на наступних президентських виборах. Тому дуже сумнівно, щоб Григорій Суркіс „пішов на Київ" без згоди нинішнього Президента, тим більше, знаючи, що Олександер Омельченко був призначений головою столичної адміністрації саме президентом.

Отже, можна припустити, що з невідомих для загалу причин відбулася кадрова переорієнтація Леоніда Кучми. Він бачив, що творить Григорій Суркіс зі своїми прибічниками в Києві, але не обізвався жодним словом, не відмежувався від того бруду, що його вилито в інформаційний простір і на вулиці Києва, мовчки спостерігав, що з усього цього вийде, правда, зрідка з'являючись про всяк випадок перед телекамерами разом з Омельченком під час різних офіційних заходів.

Просочилося у пресу, що на Омельченка здійснювався тиск з Банківської, щоб він доброхіть зняв свою кандидатуру, а навзамін йому пропонувалось крісло віце-прем'єра. Олександер Омельченко не спростував цієї інформації, але проявив мужність і твердість, заявивши, що погодиться бути віце-прем'єром лише після того, як його оберуть мером, і то на громадських засадах та ще коли йому доручать вести сусідні з Києвом області, щоб належно забезпечити столицю продуктами харчування.

Уже після виборів, коли переконлива перемога Олександра Омельченка перекреслила сподівання тих, хто висунув Суркіса, а одностайність виборців зробила абсурдним оскарження результатів голосування у судовому порядку, почали з'являтися спростування інформації про тиск на О. Омельченка з боку президентського оточення. Це сприйнято загалом, як „гарна міна при поганій грі", як і привітання переможця букетом квітів від самого Президента. Тому з огляду на президентську кампанію можна сміливо робити висновок: вибори у Києві програв не Г. Суркіс, а нинішній режим на чолі з Леонідом Кучмою. На думку Євгена Марчука, нардепа і одного з претендентів на кандидата в президенти, Київ „наочно засвідчив непопулярність політики нинішнього Президента України... Якби вибори відбулися сьогодні, то вони були б набагато катастрофічнішими, ніж це прогнозують підгодовані соціологічні служби...", оскільки, за його словами, дуже складно маніпулювати громадською думкою, коли 82 відсотки населення не сприймає курсу нинішнього режиму. Інший відомий політик, народний депутат Григорій Омельченко назвав кореспондентові „Дня" результати виборів київського міського голови „початком кінця правлячої кліки".

І ще один важливий для суспільної свідомості момент висвітлили минулі вибори: в очах широкого державницького загалу багато втратив колишній президент Леонід Кравчук. Він погодився бути довіреною особою Григорія Суркіса, що на думку багатьох, для першого президента України було необачним кроком. До того ж, екс-президент так активно виступав перед засобами масової інформації у ролі своєрідного адвоката Г. Суркіса, що дозволило тому ж Григорієві Омельченкові заявити, що Леонід Майарович, вочевидь, став „довіреною особою" Суркіса ще тоді, коли Г. Суркіс створив траст „Омета", а президент Кравчук закликав усіх громадян здати свої заощадження в ощадкаси, ґарантуючи їх цілісність від імени держави (зрештою заощадження були геть знецінені). Алеколи в повітрі запахло поразкою Суркіса, Леонід Макарович спробував розіграти етнічну карту (мався на увазі так званий антисемітизм, оскільки Григорій Суркіс єврей) і погрожував судовими позовами. Кияни проголосували проти Суркіса не як проти єврея, а як проти людини, обіцянкам якої не було підстав вірити і методи боротьби якої викликали у них огиду.

Так, багато цікавого висвітлили вибори київського міського голови. Якщо розглядати їх в проєкції на президентські перегони, то київські вибори подали реальну надію і приклад, що все-таки можна об'єднати всі українські державницькі сили навколо єдиного кандидата і обрати Президентом справжнього патріота. Віра в це має бути підкріплена активними зусиллями, і тоді давня мрія стане реальністю.

Віталій Карпенко

ПОДЯКА

З волі Всевишнього в п'ятницю, 6 листопада 1998 р. несподівано відійшла у вічність наша найдорожча і незабутня ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, БАБУНЯ, ПРАБАБЦЯ і ТЕТА

бл. п.
АННА з СОЛОГУБІВ
ОДУЛЯК

Складаємо щиру подяку дальшій родині, приятелям і знайомим, які потрудилися приїхати з далеких сторін (Нью-Гемпшир, Пенсильвенія, Вірджінія), щоб потішити нас в наші безмежнім горі.

Всім мешканцям Ґлен Спей, Н.Й., нашим дорогим друзям і знайомим за численну участь, вислови розради, за надзвичайно теплі слова потіхи, хай Господь заплатить.

Всім добрим людям, які взяли участь у похоронних відправах, за квіти і вінки, за замовлені Служби Божі і за щедрі дари на Сиротинець в Україні та на будову церкви в Ражневі біля Бродів (в рідній селі покійної).

Ми були глибоко зворушені великою жертвенністю і професійною подиву гідно швидкою допомогою Ґлен Спейського амбулянсу, велике спасибі їм за це.

Щиро дякуємо о. Олексі Костикові, парохові української католицької церкви св. Володимира в Ґлен Спей, Н.Й., за відправи в похоронному заведенні, в церкві св. Володимира і на цвинтарі в Ґлен Спей, Н.Й.

Дуже дякуємо за допомогу в тих відправах шановним панам Б.Чаплі і Я. Ґавурові.

Особливо ми вдячні за велику поміч моральну і фізичну нашим щирим друзям: дорогій нашій сусідці пані Юстині Поповичевій та панству Галі і Богданові Кандюкам.

Шановний наш приятель Б. Кандюк провів збірки та зладив список жертводавців, за що ми йому особливо вдячні.

В світлу пам'ять пок. Анни з Сологубів Одуляк було зібрано:

НА ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ ФОНД:

по	50 дол.	Коба Анатолій і Слава та Одуляк Олександер
Разом		100.00 дол.

НА ЦЕРКВУ В РАЖНЕВІ:

	250 дол.	Мандичі Ярослав, Джін і д-р Алекс;
по	100	Мандерс Вілліям і Мери, Масаковська Оля та Олександер Одуляк;
по	50	Іван і Галя Одуляк та Марічка і Орест Слупчинські;
	25	Джаквеліне (Линдгурст);
	20	Міколайчуки Михайло і Еміля.
Разом		695.00 дол.

НА СИРОТИНЕЦЬ В УКРАЇНІ:

по	300 дол.	Одуляки Іван і Галина та Одуляки Тарас і Рома;
по	150	Одуляк-Петренко Александра та Слупчинський Олег;
по	100	Eddison Wesley Publishing Ltd., Зарицькі Іван і Ольга, Кришталькі Ярослав і Віра, Лебедович Міляс і Звіна, Масаковська Галина, Могучі Володимир і Зоряна, Сливоцькі Степан і Володимира, Слупчинська Тамара-Анна, Ставничі Юрій і Зоряна та Тершакоці Андрій і Тетяна;
по	50	Алляра Аня, Базилевські Юрій і Оксана, Будна Дарія, Вишивана Мирослава, Васко Оксана, Гавриляк Роман і Тершаковець Марія, Гнатейки Мирон і Ольга, Ґонзалєс Ґаспер, Клячко Люба, Новицька Алла, Раковський Ярополк, Слободяни Д. і П., Марічка і Орест Слупчинські, Шевченки Віктор і Ляриса та Шуган Оля;
по	40	Кандюки Богдан і Галина, Кашуби Микола, Богдан і Марія;
по	30	Вітерова Ольга, Гаєцька Ольга, Салевичі Зенон і Віра, Григоровичі Кирило і Ірена;
по	25	Басараб-Понос Ольга, Величковські Володимир і ЛІдія, Гнатківські Вол. і Богданна, Ґеба Іван, Кігічак Ігор і Марія, Клюфасова Марія, Купчинські Юрій і Ірена, Мельники Петро і Наталка, Оленська Марія, Оленяки Михайло і Люція, Рупнік Люіс і Гельґа, Ференцевичі Юрій і Христина та Хома Ігор і Надя;
по	20	Батюк Іван і Марія, Гапії Осип і Ярослава, Ґавурі Ярослав і Розалія, Данилюк Марта, Костирки Роман і Ярослава, Котлярови Валентин і Надя, Ладанаї Степан і Людмила, Леуші Степан і Анна, Мокій Іван і Люба, Опарики Танасій і Анна, Паладії Борис і Мирослава, Палилики Степан і Тамара, Плескунова Анна, Полегенька Стефанія, Полюги Гнат і Климентина, Райші Михайло і Надя, Соломоне Інна та Сипки Ярослав і Варка;
по	15	Гаврилюкова Наталка та Подоляки Петро і Марія;
по	10	Гірняки Богдан і Герта, Грицковян Тетяна, Демидович Павло і Надя, Дзядіви Андрій і Ольга, Кашуба Стефанія, Костюки Юрій і Людмила, Линникова Ольга, Мантика Володимир і Валентина та Петрівська Марія;
по	5	Кауфмани Дан і Чарльотте, Ковальська Казімєра, Мірошнікова Марія та Чапля Богдан.
Разом		3,675.00 дол.

Щира вдячність і велике спасибі усім.

ОЛЕКСАНДЕР ОДУЛЯК з родиною

ПОПРАВКИ

Варто звернути увагу на помилку, якої допустилася „Свобода" у моєму листі „Розвивати, але й зберігати" в рубриці „Мова про мову" (7 травня ц.р.). Тут написано: „В 1939 році у Львові на площі, де сьогодні стоїть пам'ятник Т. Шевченкові, чорніла велика кам'яна брила, на яку був спертий портрет Т. Шевченка, а побіч виднів напис..." Має бути: „В 1989 році у Львові..."

Володимир Колюбінський
Фініксвілл, Па.

* * *

У числі 22 "Свободи" в матеріялі "Що сказав міністер..." на стор. 5 замість Володимир Сахань (УАКРада) слід читати Володимир Сохан.

У П'ЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБЦІ, СЕРТИ і ПРИЯТЕЛЬКИ

св. п.

ІРИНИ-СТЕПАНІЇ КОВАЛЬЧИН
з дому СВІТЕНКО

буде відслужена заупокійна

СВЯТА ЛІТУРГІЯ
з Панахидою

в п'ятницю, 4 червня ц.р. о год. 9-ій ранку

в українській католицькій церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії (Мелровз Парк) у Філядельфії.

Про молитви за спокій душі покійної просять:
муж – МИХАЙЛО
дочка – ЗЕНЯ
син – ТАРАС
сестри – ЯРОСЛАВА і НЕОНІЛЯ
брати – ЛЕОНІД і ПЛЯТОН з родинами

П О Д Я К А

з волі Всевишнього Господа відійшов у вічність 9 листопада 1999 р.
наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

ІВАН ГАЛАМАЙ

Хочемо висловити сердечну подяку тим, які взяли участь у похоронних відправах, а також тим особам, хто підтримав нас на дусі в такий тяжкий і сумний час.

Найперше, щиро дякуємо о. митратові Іванові Кротцеві, о. Миронові і о. Ярославові.

Також дякуємо похоронному заведенню Музики, тим, що несли покійного, ОЧСУ, СУМ ім. М. Павлушкова, д-рові Харкевичові, Павликові, Панчишинові за промови, всім тим, хто прислав квіти, за пожертви, Орисі за приготування тризни, хорові Прометей і всім, які прийшли попращати покійного на вічний спочинок.

Горем опечалена дружина

СТЕФАНІЯ ГАЛАМАЙ з родиною

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 30 травня 1999 р. на 94-му році життя відійшов у вічність наш найдорожчий БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

ОЛЕКСАНДЕР ПАВЛЮК

нар. 30 березня 1905 р. в с. Дітківцях, коло Бродів.

ПАНАХИДА відбудеться у п'ятницю, 4 червня 1999 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Michael Yackiw Funeral Home, 1270 Norton St., Rochester, N.Y. Тел.: (716) 544-5000.

ПОХОРОН в суботу, 5 червня 1999 р. о год. 7:45 ранку з церкви св. Йосафата, 940 East Ridge Rd., Rochester, N.Y., а вітдак на цвинтар св. Духа в Гемптонбург, Н.Й., де тлінні останки покійного будуть поховані о 2-ій год. по обіді.

Залишені у смутку:
сини – БОРИС з дружиною НІЛЕЮ
– ОЛЕГ з дружиною МАРІЄЮ
внуки – БОРИС, ІГОР та МАРКІЯН
– ЮРІЙ і АНДРІЯН
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Австралії та в Україні

Замість квітів на могилу просимо ласкаво складати пожертви на
Plast-KPS, 50th Anniversary Fund c/o Plast, Inc., KPS
144 Second Ave., New York, NY, 10003

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої МАМИ і БАБЦІ

бл. п.

АННИ ҐОНКО

будуть відправлені заупокійні

СЛУЖБИ БОЖІ
з Панахидами

в суботу, 12 червня 1999 р. о год. 9-ій ранку
в церкві св. Трійці в Кергонксоні, Н.Й.

в неділю, 13 червня 1999 р. о год. 9-ій ранку
в церкві Покрови св. Марії, Бронкс

Просимо згадати покійну у своїх молитвах.

Донька – ХРИСТИНА з родиною.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 29 травня 1999 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ І ВУЙКО

бл. п.

ВОЛОДИМИР СВЕРИДА

нар. 18 березня 1923 р. в селі Путятинці біля Рогатина, Івано-Франківської обл.

ПАНАХИДА відбулась у вівторок, а похорон в середу 2 червня 1999 р. в церкві св. Йосафата, Рочестер, Н.Й.

Покійного похоронено на цвинтарі „Holy Sepulchre" в Рочестері, Н.Й.

В глибокому смутку залишилися:
дружина – МАРІЯ
донька – КАТРУСЯ
сестра – КАТЕРИНА КУЧ в Україні
та її сини – ВОЛОДИМИР і ІГОР з родинами
дальша родина і побратими кол. вояки I-ої УД УНА в Америці, Канаді, Англії і Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 17 травня 1999 р
після важкої недуги відійшов у вічність

бл. п.

мгр прав

ВОЛОДИМИР КЛІШ

нар. в Сяноці на Лемківщині 13 лютого 1913 р.

ПАНАХИДА відбулася в похоронному заведенні Кардинала.

ПОХОРОННІ відправи відбулися в церкві св. Миколая. Покійного похоронено на українському цвинтарі св. Володимира в Оквил біля Торонто.

У глибокому смутку:
сестра – МАРІЯ ГОРОДЕЦЬКА
сестрінки – НАТАЛІЯ ДАРІЯ
– ОКСАНА
родина.

Пожертви в пам'ять покійного проситься складати на:

Studium Research Institute
83 Christie Street, Toronto, Ontario, Canada, M6G 3B1

Sts. Peter & Paul
Ukrainian Community Homes, Scarborough, Ontario, Canada, M1S 4P4

Ukrainian Canadian Care Center
60 Richview Road, Etobicoke, Ontario, Canada, M9A 5E4